

Lovovervågning af støtte- og kontaktpersonordningen 2007-2009

Udgivet af:

Servicestyrelsen

Edisonsvej 18, 1.

5000 Odense C

Tlf.: 72 42 37 00

E-mail: analyseogdata@servicestyrelsen.dk

Udgivelsesår: 2011

Rapporten er udarbejdet af Data, Servicestyrelsen

"Lovovervågning af støtte- og kontaktpersonordningen 2007-2009"

ISBN 978-87-92743-03-9

1. udgave

Publikationen kan downloades fra www.servicestyrelsen.dk

Der kan frit citeres fra rapporten med tydelig angivelse af kilde

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning.....	2
1. Indledning	7
1.1. Formål med lovovervågningen	7
1.2. SKP-ordningen	8
1.3. Metode	9
2. SKP-implementeringen 2007-2009	12
2.1. Administration af SKP-ordningen	12
2.2. Antal brugere i SKP-ordningen	20
2.3. Ressourcer i SKP-ordningen	23
2.4. Kommunikation og matchning	32
2.5. Supervision, efteruddannelse og specialisering.....	35
3. Målgruppe og effekt af SKP-ordningen.....	41
3.1. Målgruppe	41
3.2. Karakteristika	45
3.3. SKP-ordningens effekt.....	47
3.4. Generelle informationer om SKP-forløb	58
4. Litteraturliste	64
Bilag1-7	

Sammenfatning

Servicestyrelsen har for Socialministeriet gennemført en lovovervågning af kommunernes implementering og resultater af støtte- og kontaktpersonordningen i perioden 2007-2009. Ordningen er reguleret i servicelovens § 99.

Myndighedsindberetningen viser, at alle landets 98 kommuner ultimo 2009 har en støtte- og kontaktpersonordning. Dette er tilfredsstillende set i forhold til, at der i 2007 alene var 89 kommuner med dette tilbud. Ifølge servicelovens § 99 skal kommunalbestyrelsen sørge for tilbud om en støtte- og kontaktperson til personer omfattet af bestemmelsen.

Der er en tendens til, at flere kommuner organiserer støtte- og kontaktperson-ordningen som deres egen ordning. I bemærkningerne til § 99 fremgår, at kommunalbestyrelsen ved tilrettelæggelsen af ordningen med fordel vil kunne samarbejde med misbrugscentre, forsorgshjem m.v. samt frivillige organisationer på det sociale område. Undersøgelsen viser imidlertid, at få kommuner samarbejder forpligtigende med eksterne leverandører, herunder f.eks. de frivillige organisationer.

Støtte- og kontaktpersonordningen beskrives i vejledningen til serviceloven som et supplement til de øvrige sociale tilbud som f.eks. personlig hjælp efter § 83, socialpædagogisk støtte efter § 85, efterforsorg efter udflytning fra en boform efter § 110, ligesom det fremgår, at ordningen ikke skal erstatte disse tilbud eller deres faglige indhold. I undersøgelsesperioden falder antallet af kommuner, som varetager ordningen i direkte sammenhæng med andre tilbud som fx. SEL § 85, hvilket harmonerer med intentionerne for ordningen. Udviklingen indikerer samtidig en specialisering i forhold til SKP-arbejdet og åbner op for, at SKP arbejdet ses som en helhed.

SKP-ordningen er en visitationsfri ordning og brugeren skal have mulighed for anonymitet. Lovovervågningen viser, at antallet af kommuner, som udelukkende tildeler SKP efter visitation, er faldet fra 17 i 2007 til 5 kommuner i 2009. Ved undersøgelsens afslutning er der således fortsat kommuner, der ikke praktiserer ordningen i overensstemmelse med hensigten.

I vejledningen om SKP-ordningen fremgår, at SKP-ordningen organisationsmæssigt kan indplaceres som en del af den kommunale forvaltning, men at ordningen dog bør tilrettelægges på en måde, der sikrer, at en adskillelse af omsorgs- og myndighedsfunktionen. Væsentligheden af en adskillelse mellem omsorg og myndighed blev ligeledes drøftet under folketingsdebatten ved 1. behandlingen af lovforslaget og i høringssvarene til lovforslaget. Lovovervågningen viser, at den praktiske del af SKP-ordningen og administrationen af ordningen i 2007 var placeret sammen i 48 af de 89 kommuner, mens den praktiske del og administrationen i de resterende 41 kommuner var placeret adskilt. Under forudsætning af at administrationen kan tolkes som myndighedsdel, kan fælles placeringen være problematisk i forhold til retningslinjerne om adskillelse af omsorgs- og myndighedsfunktionen. Kommunerne ser dog ikke helt så entydig på denne problematik og peger imidlertid på, at der kan være fordele ved at sammenkoble

omsorgs- og myndighedsfunktion og at SKP-ordningen i praksis ofte er tilknyttet væresteder, misbrugscentre og boformer.

I forbindelse med målgruppeudvidelsen i 2006 blev kommunerne, i lighed med tidligere, kompenseret for den merudgift, som lovændringen forventedes at medføre. Beregningsgrundlaget for DUT-kompenseringen til kommunerne indebar en forventning om stigning i antallet af brugere i SKP-ordningen på ca. 2.329 brugere. I perioden 2007 til 2009 ligger det samlede antal brugere i SKP-forløb stabilt omkring 5.500 brugere på indberetningstidspunktet, hvilket er en stigning på ca. 450 brugere ift. antallet af brugere i 2004. Stigningen i antallet af brugere har således ikke været så stor som forventet ved beregning af de ekstra ressourcer som ordningen blev tilført efter den seneste DUT-aftale fra 2006. Til trods for målgruppeudvidelsen for ordningen og stigningen i antallet af kommuner der tilbyder SKP'er, har der kun været en begrænset stigning i antallet af forløb og der er sket et fald i antallet af brugere med mindst en ugentlig samtale. Det er ikke belyst hvorvidt SKP-forløbene med de nye målgrupper er mere tidskrævende end forventet. Såfremt dette er tilfældet, kan det være en medvirkende årsag til at antallet af forløb, total set kun er steget lidt. Endvidere er det meget muligt at antallet af tidligere SKP-indberetninger fra kommunerne til Danmarks Statistik har været overrapporteret bl.a. i kraft af sammenblandingen mellem SEL § 85 og § 99.

Kommunernes samlede budget for SKP-ordningen var i 2007 180 mio. kr. og efter et fald til 163,7 mio. kr. i 2008 stiger det samlede budget til 188,5 mio. kr. i 2009, samtidig med at antallet af kommuner med SKP-ordninger er vokset betydeligt. I 2009 blev der i alt overført ca. 194,4 mio. kr. fra Staten til kommunerne som følge af DUT-aftalen. Der er tilnærmelsesvist sammenhæng mellem DUT-midlerne og kommunernes budgetter.

Antallet af ansatte i SKP-ordningen, opgjort i årsværk, falder i perioden 2007 til 2009 fra 488 til 440 årsværk, hvilket på landsplan er et fald på 10 %. At antallet af årsværk er så markant faldende på få år, kan indikere en udvikling, hvor enten ressourcer direkte flyttes fra SKP-ordningen, eller hvor lønninger og administrationsomkostninger stiger mere end den løbende regulering.

Der er gennemsnitligt 15 brugere pr. årsværk i 2009 og i halvdelen af kommunerne er der op til 13 brugere pr. årsværk. Dette er en lille stigning i forhold til tidligere, hvor gennemsnittet varierede mellem 8 og 12 brugere pr. årsværk.

Der er en umiddelbar sammenhæng mellem antallet af ansatte og antallet af brugere pr. 1.000 indbyggere i de enkelte kommuner, men tendens til størst ensartethed kommunerne imellem i 2009. Helt som forventet, og med undtagelser, har de kommuner der har flest brugere også generelt flest ansatte til at løfte opgaven eller omvendt.

Kommunerne informerer generelt bredt om ordningen f.eks. via social- og sundhedsforvaltningen, psykiatriske afdelinger, væresteder, praktiserende læger, hjemmeplejen og misbrugscentre. Med hensyn til kontakttidspunkter, har brugerne generelt gode muligheder for at kontakte SKP'erne telefonisk, også i nødstilfælde uden for normal arbejdstid. Servicen på dette område er dog blevet lidt indskrænket i perioden fra 2007 til 2009.

Matchning af brugere og SKP'er finder sted i 58 af 96 kommuner. Dette er et fald i forhold til i 2007, hvor 62 af 89 kommuner matchede brugere og medarbejdere. Kriterierne er meget varierende, men matchning foregår hyppigst i forhold til ledig kapacitet, kemi, køn samt brugernes særlige ønsker.

Ifølge vejledningen er et væsentligt kvalitativt parametre i den kommunale kvalitetssikring og –udvikling af ordningen bl.a. adgangen til supervision og kompetenceudvikling. Næsten alle kommuner tilbyder supervision til SKP'erne, og i ca. halvdelen af kommunerne sker dette månedligt. Ligeledes tilbyder næsten alle kommuner efteruddannelse til SKP'erne. Antallet af kommuner der ikke tilbyder efteruddannelse er fra 2007 til 2009 faldet fra 9 til 5 kommuner, samtidig med at antallet af timer brugt på efteruddannelse generelt er steget væsentlig i perioden fra 2007 til 2009.

Andelen af kommuner med medarbejdere specialiserede inden for et af målgruppens fire karakteristika, falder fra 21 til 16 kommuner i perioden 2007 til 2009. Tilsvarende stiger andelen af kommuner med generalister ansat fra 37 til 52 kommuner. De specialiserede medarbejdere arbejder primært med sindslidende.

Brugerforløbsundersøgelsen viser, at udvidelsen af målgruppe for SKP-ordningen til udover sindslidende også at omfatte alkohol- og stofmisbrugere samt hjemløse i praksis har bevirket, at de nye målgrupper tilbydes ordningen. Udover sindslidende benytter især mandlige alkohol- og stofmisbrugere ordningen og kun en mindre del af brugerne er hjemløse. En del brugere (37 %) har flere SKP-relevante problemstillinger og opgørelsen viser, at 70 % er sindslidende, 37 % er alkoholmisbrugere, 27 % er stofmisbrugere og 8 % er hjemløse. Fordelingen af brugernes problemområder afspejler en kønsforskel, idet sindslidelse hyppigere er et problemområde blandt kvinderne. Modsat er alkohol- og stofmisbrug samt hjemløshed oftere et problem blandt mændene. Denne forskel kan forklares ved kønsforskellen i de respektive grupper i befolkningen.

Brugernes demografiske karakteristika (køn, alder og samlivsforhold) er i tråd med målgruppebeskrivelsen for SKP-ordningen og tidligere opgørelser over målgruppen. 60 % af brugerne er mænd, 40 % er kvinder og ca. halvdelen af brugerne er mellem 36 og 55 år. Hovedparten er ugift eller skilt og en stor del bor alene. Dette er forventet, da målgruppen for ordningen beskrives som isolerede, hvor de fleste ingen eller kun lidt kontakt har med deres familie og venner. I forhold til Danmarks befolkningssammensætning er der blandt brugerne en overrepræsentation af indvandrere fra EU/Norden.

Ved opstart af kontaktforsøg er 41 % af brugerne allerede i kontakt med det etablerede offentlige system f.eks. i form af at brugeren er tilknyttet distriktspsykiatrien, modtager hjemmehjælp eller er i misbrugsbehandling. Målgruppen for SKP-ordningen er i vejledningen beskrevet som udsatte, der almindeligvis ikke gør brug af, eller ikke kan gøre brug af de allerede eksisterende tilbud. I lovovervågningen er kvaliteten og omfanget af kontakten til det offentlige ikke beskrevet udførligt og det er uklart hvorvidt brugere, der allerede var i kontakt med det etablerede offentlige system, reelt indgår i målgruppen.

Blandt de afsluttede forløb er 39 % afsluttet med succes. Dette kan vurderes som en acceptabel succesrate, set i forhold til brugernes massive problemstillinger. I de fleste tilfælde er der opnået kontakt til det etablerede system inden for det sociale område f.eks. kontakt til sagsbehandler eller bostøtte (SEL § 85). En mindre del har opnået kontakt til sundhedsvæsenet, til det private område eller til personlige relationer. I 61 % af de afsluttede forløb er der ikke opnået varige positive forandringer inden for de områder som lovovervågningen omfatter. En del af disse forløb er afsluttet, fordi bruger har afbrudt forløbet og færre, fordi bruger ikke er i målgruppen.

Succesraten er lidt højere for mænd end for kvinder. Der er ikke en gradueret sammenhæng mellem alder og succesrate, men succesraten er højere for de 26-45-årige og for de 56-65-årige end for andre aldersgrupper. Brugere med hjemløshed som hovedproblem, som udgør en forholdsvis lille gruppe af SKP-brugerne, har en høj succesrate. Modsat er succesraten væsentlig lavere for stofmisbrugere.

Succesraten er højere for brugere, der ikke havde kontakt til det offentlige system ved kontaktstart end for brugere, der havde kontakt til det offentlige enten i form af offentlig forsørgelse eller i form af yderligere kontakt med offentlige tilbud. Brugere, der ved opstart af forløb ikke er i kontakt med det offentlige system repræsenterer formentlig kernemålgruppen og vil derfor potentielt i høj grad kunne drage nytte af SKP-ordningen.

Omfanget og intensiteten af brugerkontakten i SKP-forløbene kan beskrives ved varigheden af forløb og antallet af møder. SKP-forløbet er et midlertidigt forløb, som ideelt set afsluttes når formålet med ordningen er opnået. I vejledningen til Serviceloven § 99 er det beskrevet, at der ikke kan fastsættes tidsmæssige rammer for forløbet. I gennemsnit varer forløbene 130 dage og halvdelen af forløbene varer mellem 1 og 78 dage. Antallet af møder med bruger er i halvdelen af forløbene mellem 0 og 10. Der er således mange korte forløb, færre langvarige forløb, og desuden er der en del forløb med relativt få kontakter med brugeren. Korte forløb er oftere afbrudt af bruger. En anden forklaring på de mange korte forløb kan være, at mange brugere tilhører en del af målgruppen med mindre komplicerede problemstillinger.

I størstedelen af forløbene er kontakten til brugeren skabt efter henvendelse fra anden side, og i en mindre del af forløbene er kontakten skabt ved direkte opsøgende arbejde. Ved henvendelse fra anden side er kontakten primært kommet fra sagsbehandler eller et etableret offentligt eller privat tilbud. SKP-ordningen

er ikke en visiteret ordning, og i vejledningen er det beskrevet, at alle kan henvende sig og gøre opmærksom på at en person har brug for hjælp eller at kendskab til målgruppen kan ske ved opsøgende arbejde. Det er i vejledningen ikke beskrevet hvor stor del af arbejdet der bør foregå opsøgende, dog kan henvendelser fra f.eks. en sagsbehandler bevirke, at kontaktetableringen kommer til at grænse op til henvisning eller visitation.

1. Indledning

Servicestyrelsen har for Socialministeriet gennemført en lovovervågning af kommunernes implementering og resultater af støtte- og kontaktpersonordningen i perioden 2007 til 2009. Resultatet præsenteres i denne rapport.

Kommunalbestyrelserne er efter Serviceloven § 99 forpligtet til at sørge for "tilbud om en støtte- og kontaktperson (SKP) til personer med sindslidelser, til personer med et stof- eller alkoholmisbrug samt til personer med særlige sociale problemer, der ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig" (Lov om Social Service § 99). Den nuværende lovgivning med en udvidelse af målgruppen, der tidligere kun omfattede sindslidende, trådte i kraft 1. oktober 2006.

Hensigten med SKP-ordningen fremgår bl.a. af bemærkningerne til lovforslaget og vejledningen til serviceloven. Formålet med ordningen er, "at skabe og sikre kontakt" hvormed der kan ydes "støtte og omsorg" for på denne måde at "skabe en bedre livssituation" (Bemærkninger L 122, 2006), samt at "styrke brugerens mulighed for at opnå og bevare kontakt til omverdenen ud fra egne ønsker og behov og dermed gøre vedkommende i stand til at benytte samfundets muligheder og allerede etablerede tilbud" (Vejledning nr. 5 til serviceloven, 2006). SKP-ordningen er et opsøgende tilbud til de mest socialt udstødte og isolerede grupper og er et supplement til de øvrige offentlige, sociale tilbud.

1.1. Formål med lovovervågningen

Lovovervågning af SKP-ordningen er foretaget med udgangspunkt i regeringens moderniseringsprogram (Finansministeriet 2002). Det overordnede formål med lovovervågningerne er at styrke og systematisere vurderingerne af, om lovgivningens målsætning er nået. Derfor har lovovervågningen af SKP-ordningen et resultatorienteret fokus.

Hovedformålet med denne lovovervågningen af SKP-ordningen er at evaluere ordningens implementering, samt at vurdere hvorvidt den udmøntede praksis stemmer overens med lovens hensigt.

Lovovervågningen har fokus på følgende delområder:

- Kommunernes administration af SKP-ordningen
- Karakteristik af brugerne, herunder vurdering af, hvorvidt udvidelsen af målgruppen for SKP-ordningen betyder, at de nye målgrupper får tilbuddet
- Vurdering af, hvorvidt brugerne opnår den tilsigtede effekt af SKP-ordningen

1.2. SKP-ordningen

I 1993 indledtes en forsøgsordning med støtte- og kontaktpersoner (SKP-ordningen) som en ny arbejdsform i det sociale arbejde med de mest isolerede sindslidende. På baggrund af forsøgsordningens resultater blev der i bistandsloven i 1996 givet hjemmel til, at kommunerne kunne tilbyde sindslidende en støtte- og kontaktperson (Bistandsloven, § 68c). Med Servicelovens ikrafttræden 1. juli 1998 blev kommunerne, på baggrund af positive erfaringer fra forsøgsordningerne, forpligtet til at tilbyde støtte- og kontaktpersoner til målgruppen, efter den daværende § 80 i Serviceloven (Lov om social service, 1997).

Den 1. oktober 2006 trådte en udvidelse af loven i kraft, idet målgruppen blev udvidet til, ud over sindslidende, også at omfatte "personer med et stof- eller alkoholmisbrug og personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig" (Lov om social service § 99 og Lov nr. 369 af 1/5/2006). I bemærkninger til lovforslaget er målgruppen beskrevet som de mest socialt udsatte og isolerede, som almindeligvis ikke gør brug af eller ikke kan gøre brug af de allerede eksisterende tilbud. Der er tale om en målgruppe, som ikke nødvendigvis tidligere har haft kontakt med de sociale myndigheder. (Bemærkninger L 122, 2006)

I vejledningen (nr. 5 til serviceloven, 2006) beskrives hvordan SKP-ordningen skal styrke brugerens mulighed for at opnå og bevare kontakt til omverdenen ud fra egne ønsker og behov, og dermed gøre vedkommende i stand til at benytte samfundets muligheder og allerede etablerede tilbud. Formålet er, at tilbyde en hjælp, der understøtter og styrker muligheden for et liv på egne præmisser med større personlig og social mestring. Dermed er SKP-ordningen et supplement til de øvrige sociale ydelser som f.eks. personlig hjælp efter § 83, socialpædagogisk støtte efter § 85 eller efterforsorg efter udflytning fra en boform efter § 110, og skal ikke erstatte disse ydelser eller deres faglige indhold. Der blev ikke i forbindelse med vedtagelsen af loven opstillet klare succeskriterier for SKP-ordningen, men det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det er "kommunen, der har ansvaret for at etablere ordningen og for at fastlægge det nærmere indhold af ordningen". Af lovens bemærkninger fremgår endvidere, at gode resultater beror på tidsmæssig rummelighed, fleksibilitet, stærk faglighed, supervision og anonymitet mv. Ligeledes står der i bemærkningerne, at kommunerne med fordel kan samarbejde med forsorgshjem, misbrugscentre og frivillige organisationer, da f.eks. de frivillige organisationers indsats bl.a. "i videre omfang sker på brugernes præmisser". (Bemærkninger L 122, 2006)

Ved førstebehandlingen i folketinget af lovforslaget om udvidelsen af SKP-målgruppen blev bl.a. de frivillige organisationers rolle i forhold til dette arbejde drøftet. Der var generel enighed om, at inddragelse af disse organisationer er væsentligt i SKP-arbejdet.

SKP-ordningen er ikke en visiteret ordning og alle kan henvende sig til kommunen og gøre opmærksom på, at en person har behov for hjælp, ligesom kontakt til målgruppen kan ske ved opsøgende arbejde. Kontakten kan være anonym. (Bemærkninger L 122, 2006 og Vejledning nr. 5 til serviceloven, 2006)

Organisatorisk kan SKP-ordningen f.eks. indplaceres direkte som en del af den kommunale forvaltning, ordningen kan tilknyttes et andet omsorgstilbud eller direkte knyttes til et behandlingstilbud. I vejledningen

fremhæves det dog, at der ved organisatorisk placering af opgaven bør sikres en adskillelse af myndigheds- og omsorgsfunktionen.

I forbindelse med målgruppeudvidelsen i 2006 blev kommunerne, i lighed med ved ordningens indførelse og revision, kompenseret for den merudgift, som lovændringen forventedes at medføre. Kompensationen blev udregnet på baggrund af Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT). Tilskuddet udbetales i forbindelse med statens bloktilskud til kommunerne og er deraf ikke direkte øremærket til SKP-ordningen. Det fremgår af DUT-notatet (2006) vedr. SKP-ordningen, at målgruppeudvidelsen forventeligt ville resultere i 2.329 yderligere brugere i ordningen, hvormed det samlede antal brugere i ordningen, på et givent tidspunkt, forventedes at være ca. 7.384 brugere. I følge DUT-notatet ville udvidelsen på årsbasis medføre en merudgift på 65,0 mio. kr. i 2006-priser for kommunerne (74,4 mio. kr. årligt i 2010-priser).

Hertil kommer, at der allerede i forbindelse med indførelsen af ordningen som en "kan-bestemmelse" målrettet personer med sindslidelser i 1996 blev afsat 61,6 mio. kr. årligt (93,2 mio. kr. årligt i 2010-priser), samt at der i 1998 yderligere blev givet 22,8 mio. kr. årligt (33,8 mio. kr. årligt i 2010-priser) i forbindelse med at ordningen blev en "skal-bestemmelse" i Serviceloven.

Kommunerne er således samlet set DUT-kompenseret med i alt ca. 201 mio. kr. årligt i 2010-priser for SKP-ordningen.

1.3. Metode

Denne lovovervågning er i praksis gennemført som to separate delundersøgelser, hvor de enkelte kommuner har indberettet informationer vedrørende forvaltningen af lovgivningen til Servicestyrelsen. Samtlige kommuner har indberettet informationer om administrationen af SKP-ordningen og et udvalg af kommuner har indberettet oplysninger vedrørende hvert enkelt brugerforløb i kommunen. Metoden uddybes i bilag 1.

Nærværende rapport præsenterer opgørelser foretaget på baggrund af delundersøgelserne og sammenholder disse med lovgivningen, bemærkninger til lovforslaget og vejledningen, økonomiske overvejelser fra DUT-forhandlingen, overvejelser omkring succeskriterier samt tidligere undersøgelser på området mv.

Lovovervågningsrapporten er i en foreløbig udgave fremsendt til samtlige kommuner med henblik på faglig høring af rapporten ultimo august 2010. Der indkom høringssvar fra 19 kommuner. Kommunerne udtrykker at lovovervågningen er en god kilde til inspiration, vidensdeling og videreudvikling af indsatsen på området. Med tidligere statusrapporter og nærværende afsluttende lovovervågningsrapport understøttes muligheden for at sammenligne SKP-indsatsen på tværs af kommuner.

Desuden peger kommunerne på at SKP-ordningen generelt er et "meget relevant og (livs)nødvendigt tilbud til en gruppe borgere, som lever på kanten". Desuden påpeges væsentligheden af, at ordningen er fleksibel, så den kan tilpasses de lokale forhold og vilkår.

Kommunernes faglige høringssvar er, indarbejdet i lovovervågningsrapportens diskussionsafsnit, med henvisning hertil.

I det følgende beskrives først metoden i forbindelse med indsamlingen af de overordnede implementeringsdata, som vedrører kommunernes økonomi på området, antal ansatte i tilknytning til ordningen og antal brugere mv. Dernæst beskrives metoden for den dybdegående stikprøveundersøgelse i 19 kommuner, som vedrører målgruppen og succesområder. For begge delundersøgelser gælder, at datavaliditeten kan have været påvirket af, at der i praksis kan have været vanskeligheder ved at afgrænse § 99 SKP-ordning fra § 85 bostøtte-funktion, hvilket flere kommuner har peget på i undersøgelsen. Samtidig har flere kommuner fremhævet, at lovovervågningen og målgruppeudvidelsen er foregået i samme periode som implementeringen af kommunalreformen. Dette forhold kan ligeledes have betydning både i forhold til ordningens implementeringsgrad og validiteten i de indberettede data.

1.3.1 Metodebeskrivelse - implementering

I forbindelse med lovovervågningen af SKP-ordningens implementering, har Servicestyrelsen af tre omgange modtaget indberetninger fra samtlige landets kommuner i hhv. 2007, 2008 og 2009, hvormed svarprocenten for implementeringsdelen er 100 %. Dog baseres analyserne næsten udelukkende på det specifikke antal kommuner, som på indberetningstidspunktet angav, at de havde en SKP-ordning, hvilket omfatter henholdsvis 89, 95 og 96 kommuner i henholdsvis 2007, 2008 og 2009.

Der indgår desuden i begrænset omfang data vedrørende SKP-ordningen pr. 30. september 2006, hvilke er indsamlet retrospektivt i sammenhæng med 2007-indberetningen. Det bemærkes i denne forbindelse, at den kommunale struktur blev ændret pr. 1. januar 2007, hvilket påvirker 2006-datas validitet.

Nærværende rapport har på baggrund af ovenstående fokus på udviklingen fra 2007 til 2009 med enkelte perspektiver i forhold til implementeringen i 2006.

Indberetningsspørgeskemaet fra 2007 blev forud for 2008-runden i begrænset omfang revideret og opdateret ud fra erfaringerne fra 1. runde. Indberetningen i 2009 var en kopi af spørgeskemaet fra 2008, dog opdateret i forhold til f.eks. årstal. Disse elektroniske indberetningsspørgeskemaer er vedlagt som bilag 3 og 4.

Generelt må der påregnes en lille usikkerhed i forhold til undersøgelsens datagrundlag og resultater, da de kommunale medarbejdere har udøvet skøn i deres besvarelser. Dette skyldes dels, at de data, som ønskes belyst, ikke nødvendigvis er fyldestgørende tilgængelige i de kommunale budgetter og regnskaber, dels opgørelsesformerne. Det er imidlertid Servicestyrelsens forventning og vurdering, at kommunernes

besvarelser, herunder det skøn de har udøvet, overordnet set giver et retvisende grundlag for en vurdering af SKP-ordningens implementering.

1.3.2 Metodebeskrivelse - brugerforløb

Servicestyrelsen har bedt om indberetninger vedrørende samtlige brugerforløb i 19 kommuner. Disse kommuner er udvalgt, så de i videst mulige omfang repræsenterer landets kommuner i forhold til antallet af brugere i den tidligere SKP-ordning og deraf indirekte afspejler kommunernes varierende befolkningssammensætning og -tæthed. Denne fremgangsmåde er valgt, da SKP- indsatsniveauet i den tidligere ordning vurderes at have en væsentlig indflydelse på indsatsniveauet i den nye, udvidede ordning. Støtte- og kontaktpersonerne fra 16 af de 19 kommuner¹ har løbende opdateret et brugerforløbsskema for hver SKP-bruger, de var i kontakt med, i perioden fra juni 2007 til december 2009. Da ordningen er anonym, kan oplysninger om brugerne bero på et skøn foretaget af støtte- kontaktpersonen, men det vurderes samlet, at validiteten af oplysningerne er acceptabel.

I alt er der indberettet 3.534 brugerforløb, hvoraf 1.691 forløb er indberettet fra Københavns Kommune. I rapporten præsenteres en beskrivende fremstilling af informationer vedrørende brugerforløbene og en generalisering til baggrundspopulationen er ikke eksplicit foretaget. Generalisering af undersøgelsens resultater forudsætter, at brugerforløbene fra Københavns Kommune ikke adskiller sig væsentligt fra forløb i andre kommuner. Brugerforløbsindberetningerne danner grundlag for den del af opgørelserne i rapporten, der omhandler beskrivelse af brugerne og effekten af SKP-indsatsen. På baggrund af antallet af indberettede brugerforløb, estimeres det, at der har været ca. 13.000 brugerforløb på landsplan i den 2½-årige periode. Der er dog risiko for, at tallet kan være over- eller underestimeret blandt andet på grund af usikkerhed ved antallet af forløb, der ligger til grund for estimeringen (se bilag 7).

I lovovervågningen er effektmålingen foretaget ved

- at opgøre, hvorvidt brugerforløbene bliver afsluttet som følge af, at formålet for SKP-indsatsen er indfriet eller ej
- Ved at stille uddybende spørgsmål om skabelse af kontakt til personlige relationer samt til samfundets etablerede strukturer inden for sundhedsmæssige, sociale og private tilbud

¹ To kommuner har ikke indberettet forløb og en kommune har ikke en SKP-ordning

2. SKP-implementeringen 2007-2009

I dette kapitel præsenteres implementeringens resultater og udviklingen af SKP-arbejdet fra 2006/2007 og frem til udgangen af 2009. Hvert hovedafsnit indledes med en kort opsummering af de væsentligste resultater og diskussion. Fra afsnit 2.1.2 og frem henviser alle opgørelserne udelukkende til de kommuner der tilbyder en SKP-ordning ved svartidspunktet det pågældende år.

2.1. Administration af SKP-ordningen

De følgende afsnit omhandler SKP-ordningens organisering og administration i forhold til Serviceloven, placeringen af praktisk og administrativ del samt eventuelle organisatoriske ændringer med relation til målgruppeudvidelsen.

I alt angiver 96 af landets 98 kommuner, at de har en SKP-ordning i 2009, og heraf driver 90 kommuner egen ordning. Den ene af de resterende to kommuner har oprettet en ordning december i 2009. Den anden har reelt et SKP-tilbud til sindslidende. I 2007 havde 89 kommuner en SKP-ordning, hvoraf 81 kommuner havde en selvstændig ordning. Der er således en klar tendens til, at flere kommuner i løbet af perioden får en SKP-ordning, samt at flere kommuner organiserer den som deres egen ordning i perioden 2007 til 2009. I bemærkningerne til lovforslag nr. L 122 og ved folketingsdebatten omkring ændring af loven, er der lagt op til, at kommunerne f.eks. kan samarbejde med de frivillige organisationer i SKP-arbejdet. Der er dog umiddelbart meget få kommuner, som forpligtigende samarbejder med eksterne leverandører, herunder f.eks. de frivillige organisationer. En kommune beskriver et vellykket samarbejde med en frivillig organisation, hvor en medarbejder er ansat af organisationen og tilknyttet et værested, hvorfra det opsøgende arbejde sker. Denne løsning tilgodeser også adskillelse af myndigheds- og omsorgsfunktionen. En anden større kommune beskriver, at det ville være en stor udfordring at samarbejde med eksterne tilbud direkte i SKP-arbejdet. Dog prioriteres det, at SKP-medarbejderne arbejder netværksorienteret. Samarbejdet er dermed ikke formaliseret, men indgår som en del af metoden.

I 2009 angiver 66 af 96 kommuner, at de administrerer særskilt efter § 99, og de resterende 40 kommuner administrerer ordningen efter § 99 i sammenhæng med en eller flere andre ydelser efter Serviceloven, f.eks. § 85. I perioden fra 2007 til 2009 sker der et fald i antallet af kommuner, som varetager ordningen i direkte sammenhæng med andre ydelser som fx. § 85. Dette kan anses for at være efter lovens intentioner, da det indikerer en specialisering i forhold til SKP-arbejdet hvor SKP-arbejdet ses som en helhed og ikke strengt opdelt efter målgrupper. Flere kommuner har beskrevet, at der specielt tidligere har været forvirring i forhold til snitfladerne mellem § 85 (bostøttefunktionen) og § 99 (SKP-ordningen).

Udgangspunktet for § 99 i Serviceloven er, at SKP-ordningen tilbydes visitationsfrit og bl.a. som opsøgende arbejde. I perioden 2007 til 2009 stiger antallet af kommuner, der ikke anvender visitation, fra 45 til 66 kommuner. Tilsvarende falder antallet af kommuner, der udelukkende tildeler SKP efter visitation, fra 17 til 5 kommuner. I forhold til lovens hensigt er det problematisk, at 5 kommuner udelukkende anvender

visitation. Visitation og anonymitet tilgodeser umiddelbart modsatrettede hensyn, da anonymiteten bl.a. anbefales på baggrund af brugergruppens mangel på tillid til "systemet". Endvidere er det værd at bemærke, at muligheden for anonymitet er et tilbud til borgeren og ikke en forudsætning for at få en SKP.

I flere af kommunernes høringssvar diskuteres visitation og anonymitet i ordningen. Flere kommuner har i undersøgelsen peget på, at netop muligheden for anonymitet og et uvisiteret tilbud er relevant for målgruppen. En kommune har bemærket, at der foregår en afstemning og selektion hos SKP-medarbejderne, hvorved der kan være risiko for mindskning af retssikkerheden for den enkelte borger. Det beskrives, at "det er vigtigt at finde en balance mellem brugernes interesse i distance til den offentlige myndighed, og den samfundsmæssige forpligtelse til varetagelse af brugernes retssikkerhed og en kvalificeret faglig indsats".

I 2007 oplyste 44 kommuner, at der var gennemført organisatoriske ændringer som direkte følge af udvidelsen af SKP-ordningen, og 41 kommuner angav, at der var gennemført en række tiltag som f.eks. øgede bevillinger og flere ansatte. Begge disse parametre indikerer, at en væsentlig del af kommunerne har gennemført tiltag med henblik på at implementere lovændringen. Det er i undersøgelsen ikke belyst, hvorvidt nogle kommuner allerede havde gennemført sådanne ændringer i efteråret 2006, da loven reelt trådte i kraft. Det vurderes dog at være et begrænset antal kommuner pga. den korte periode og kommunernes arbejde med implementering af kommunalreformen.

Den udførende del af SKP-ordningen var i 2007 fysisk placeret sammen med administrationen i 48 ud af 89 kommuner, mens 41 kommuner angav, at administration og praktisk del var placeret hver for sig. Under forudsætning af, at administrationen kan tolkes som myndighedsdel, kan fælles placering være problematisk ift. en adskillelse mellem omsorg og myndighed. Væsentligheden af en adskillelse mellem omsorg og myndighed blev kort vendt under folketingsdebatten og i høringssvarene til lovforslaget. SKP-funktionen er en funktion med fokus på støtte, omsorg og hjælp, som forudsætter tillid fra brugerne. Idet målgruppen er karakteriseret ved generelt at have lav tillid til 'systemet', er det specielt vigtigt, at der for SKP-medarbejderne er en klar opgavemæssig adskillelse fra myndighedsopgaverne. Jf. bemærkninger til L 122.

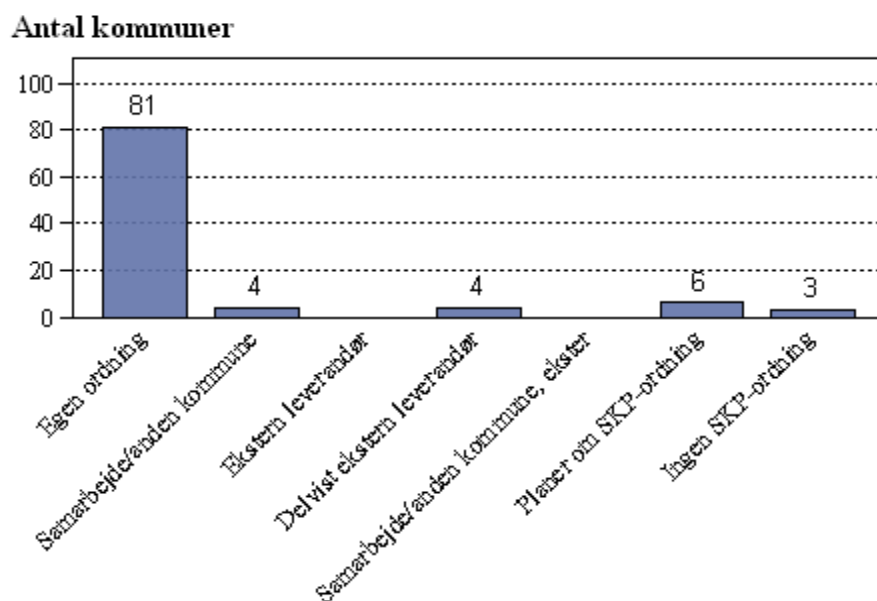
SKP-ordningen er desuden forholdsvis ofte tilknyttet væresteder, misbrugscentre og boformer (i nævnte rækkefølge), hvilket i forlængelse af debatten om adskillelsen mellem myndighed og omsorg er helt i tråd med lovens intentioner.

Flere kommuner beskriver fordelene ved at samle omsorgs- og myndighedsfunktionen under samme ledelsesmæssige struktur, da en fælles ledelsesstruktur kan være en fordel når brugernes konkrete ønsker og planer skal gennemføres. Dette kræver dog, at SKP-medarbejderen er meget bevidst om sin rolle som omsorgsperson og at SKP-funktionen bakkes op organisatorisk, således at SKP-medarbejderne kan forblive i omsorgsrollen.

2.1.1. SKP-ordningens organisering

I 2007 havde 89 kommuner en SKP-ordning jf. § 99 i Serviceloven. Heraf havde de fleste kommuner (81) egen SKP-ordning. Otte kommuner havde valgt en anden organisering, hvor de samarbejder med andre kommuner eller med eksterne leverandører om levering af tilbuddet, jf. figur 1.

Figur 1: Kommunernes SKP-ordning 2007

N = 98

Af de resterende 9 kommuner som ikke havde en SKP-ordning, havde 6 kommuner planer om at etablere en. Endelig havde 3 kommuner ingen planer om at etablere en SKP-ordning, jf. figur 1.

Blandt kommunerne med planer om at etablere en SKP-ordning, havde 4 kommuner planlagt at oprette en SKP-ordning i efteråret 2007. Yderligere én kommune havde planlagt et møde om oprettelse af en SKP-ordning. Endelig havde én kommune angivet, at de pt. ikke havde personer med et misbrug med videre indenfor målgruppen.

De tre kommuner, som hverken havde en SKP-ordning eller planer om at etablere en ordning, begrundede deres valg med følgende kommentarer:

- Kommunen er en; "meget lille kommune..." og "når/hvis der viser sig behov, laver vi en individuel løsning, som tilgodeser de samme principper".
- "Kommunens socialpsykiatri arbejder som en integreret ordning, hvor de enkelte ansatte har funktioner både som socialpædagogisk støtteperson, støttekontaktperson samt aktivitetsmedarbejder. På denne måde dækkes støttekontaktpersonfunktionen ind her i kommunen". Når kommunen arbejder med en integreret ordning kan det være vanskeligt at afgøre, hvor mange ressourcer, i form af tid, penge og personale, som bliver brugt til de enkelte områder.
- "Det er vurderet, at der ikke er behov for en SKP-ordning. Dog overvåger vi området for at kunne vurdere om der opstår behov for en SKP-ordning".

De kommuner, som varetog SKP-ordningen i samarbejde med anden/andre kommuner beskriver et samarbejde om administration, den praktiske del eller efteruddannelse og supervision.

I forhold til 2007 ses der i 2008 en tendens til, at flere kommuner opretter egen ordning. Der er færre kommuner, som ikke tilbyder SKP-støtte, mens der stadig er tre kommuner, som ikke har planer om at etablere ordningen. Se bilag 2, figur 1a.

Tendenserne fra 2008 fortsætter i 2009. Se bilag 2, figur 1b. 90 kommuner driver nu deres egen ordning, og yderligere 6 kommuner tilbyder ordningen under andre former til deres borgere. To kommuner lever ikke umiddelbart op til lovens krav. I december 2009, etablerer den ene af disse kommuner imidlertid en SKP-ordning². Den anden kommune beskriver, at den reelt har en SKP-ordning på sindslidende området jf. kommunens uddybende kommentar:

"Pga. kommunens størrelse er der ikke grundlag for en selvstændig SKP-ordning. SKP opgaver løses af bostøttemedarbejdere, der udgår fra eksisterende socialpsykiatrisk tilbud".

2.1.2. Administration i forhold til Serviceloven

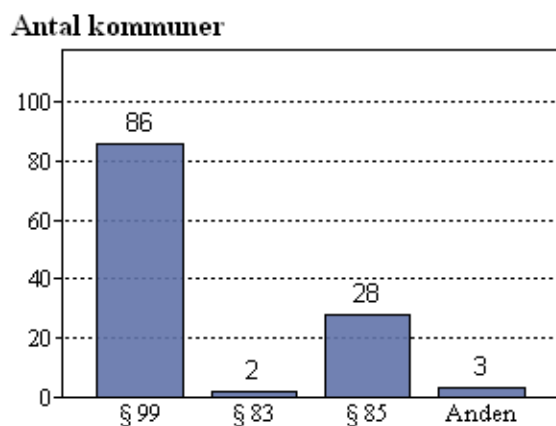
SKP-ordningen har hjemmel i SEL § 99³. I 2007 svarede 86 ud af 89 kommuner, at deres SKP-ordning blev administreret efter dette grundlag, jf. figur 2. Af 86 kommuner varetog 27 ordningen i sammenhæng med en eller flere andre paragraffer i Serviceloven. Det kan f.eks. dreje sig om én medarbejder, der var ansat til at varetage flere områder.

Undersøgelsen viser også, at der i 2007 var en vis overlapning mellem støttekontaktpersonordningen § 99 og bostøttefunktionen § 85. 27 kommuner af de 28 kommuner som angav § 85 som andet juridisk grundlag i 2007 indberettede, at de administrerede ordningen efter begge paragraffer.

² Jf. mail af 16. august 2010

³ § 99 i Lov om Social Service: "Kommunen sørger for tilbud om en støtte- og kontaktperson til personer med sindslidelser, til personer med et stof- eller alkoholmisbrug og til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig"

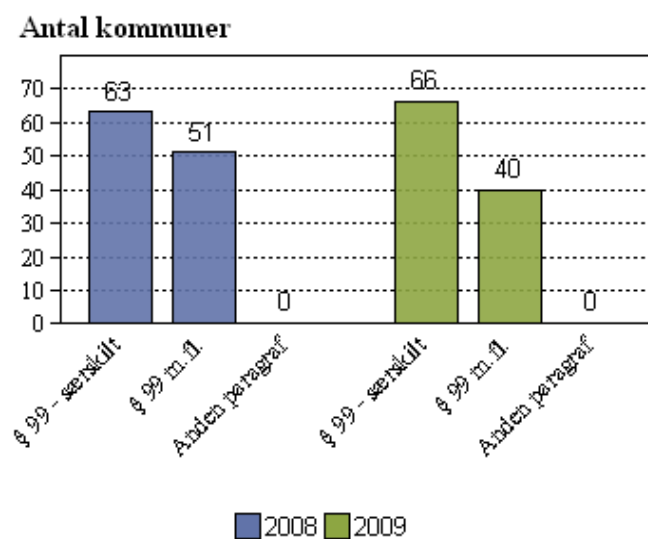
Figur 2: Juridisk grundlag for administration af SKP-ordningen, 2007

N = 89, flere svarmuligheder

I forbindelse med indberetningen i 2008 og 2009 ændres svarkategorierne således, at kategorien "§ 99" i stedet benævnes "§ 99 – særskilt". Kategorierne "§ 83" og "§ 85" fremgår ikke som selvstændige kategorier, men samles under benævnelsen "§ 99 i sammenhæng med ét eller flere andre tilbud efter Serviceloven, f.eks. § 85". Der er dog fortsat mulighed for afgivelse af flere svar, da dele af ordningen kan eksistere separat, og andre dele kan være integrerede i forbindelse med andre tilbud. Af figur 2a ses besvarelsenerne for 2008 og 2009. I denne periode falder antallet af kommuner, som varetager ordningen i sammenhæng med andre tilbud f.eks. § 85.

Figur 2a: Juridisk grundlag for administration af SKP-ordningen, 2008-2009

N = 95 (2008) / 96 (2009), flere svarmuligheder

Udgangspunktet for § 99 i serviceloven er, at SKP-ordningen tilbydes visitationsfrit med mulighed for anonymitet, samt fungerer opsøgende. I 2007 var der 17 kommuner, som udelukkende tildelte SKP efter visitation, jf. figur 3.

Set henover perioden fra 2007 til 2009 sker en stigning fra 45 til 66 kommuner, som ikke anvender visitation og tilsvarende sker et fald i antallet af kommuner, som udelukkende eller delvist visiterer ned til henholdsvis 5 og 24 kommuner i 2009.

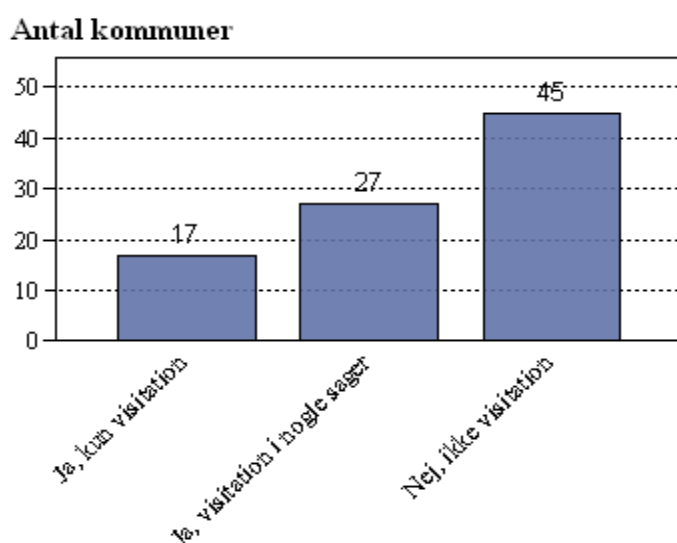
27 kommuner visiterede i nogle sager i 2007. Af disse havde 11 kommuner samtidig svaret, at de udelukkende administrerede SKP-ordningen efter § 99, mens 14 kommuner både administrerede efter § 99 og § 85. Af de 27 kommuner der visiterede i nogle sager, angav 16 kommuner, at de administrerede efter flere paragraffer.

Det skal bemærkes, at begrebet "visitation" i 2007-indberetningen ses opfattet mere eller mindre bredt af de deltagende kommuner, hvilket bl.a. kommer til udtryk i følgende citat fra en kommune:

"Svaret "Nej, der anvendes ikke visitation" er givet ud fra en traditionel forståelse af, at begrebet visitation indebærer ansøgning, sagsbehandling, indstilling og visitation. (I Bo- og gadeteamet foregår der visitation i nogle sager)

Der sker jo nemlig altid en decentral visitation hos den enkelte SKP'er, når vedkommende reagerer på en henvendelse, eller via opsøgende arbejde i sit eget hoved definerer det som en opgave/ en bruger og starter kontaktetableringsforsøgene."

Figur 3: Anvendelse af visitation ved tildeling af SKP'er, 2007

N = 89

I forbindelse med indberetningerne i 2008 og 2009 blev spørgsmålsformuleringen vedr. visitation justeret, således at begrebet visitation var konkret defineret som: Ansøgning, indstilling og afgørelse. Resultaterne for 2008 og 2009 fremgår af figur 3a i bilag 2.

2.1.3 Placering af praktisk og administrativ del af SKP-ordningen

Administrationen og den praktiske del af SKP-ordningen var i 2007 placeret samme sted i 48 af de 89 kommuner, mens 41 kommuner angav, at administration og praktisk del var placeret hver for sig, jf. tabel 1.

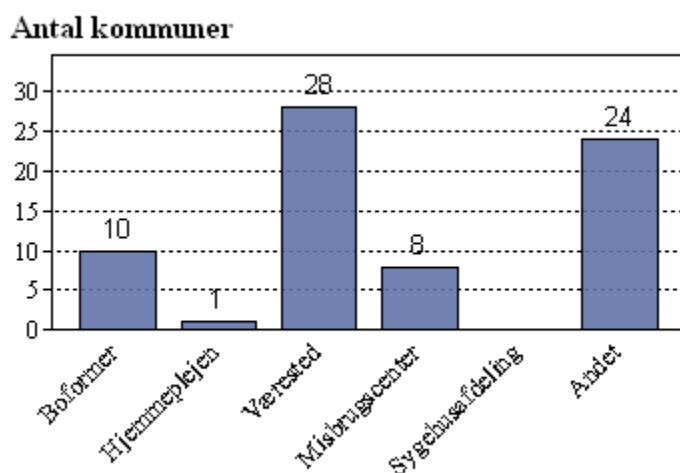
Tabel 1: Placering af praktisk- og administrativ del, 2007

Svarmulighed:	Antal kommuner:
Administration og praktisk del er placeret samme sted	48
Administration og praktisk del er placeret hver for sig	41

N = 89

De 41 kommuner, som i 2007 havde administration og praktisk del placeret hver for sig, benyttede sig af en række forskellige organiseringsformer, jf. figur 4.

Figur 4: Praktisk tilknytningssted for kommuner, hvor den praktiske del og administrative del er placeret hver for sig, 2007

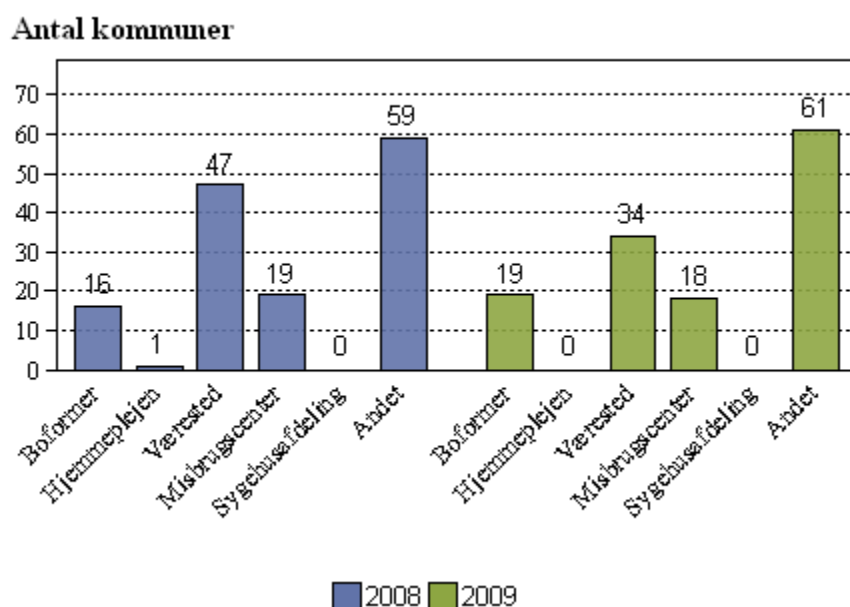
N = 41, flere svarmuligheder

Den praktiske del af SKP-ordningen kan være tilknyttet flere forskellige lokationer i de enkelte kommuner. I 28 kommuner er SKP-ordningen placeret i forbindelse med væresteder. 10 kommuner angiver, at den praktiske del er placeret i forbindelse med boformer og 8 kommuner har SKP-ordning i forbindelse med et misbrugscenter.

Blandt de 24 kommuner, som har SKP-ordninger, der ikke kan indplaceres under de nævnte kategorier ('andet') beskriver 4 kommuner, at den praktiske del er organiseret sammen med § 85-tilbuddet, og yderligere henviser en række kommuner til væresteder og lignende.

I forbindelse med indberetningerne for 2008 og 2009 udgik spørgsmålet om placering af praktisk og administrativ enhed, men til gengæld skulle alle forholde sig til spørgsmålet vedr. hvor den praktiske del af SKP-ordningen var tilknyttet. Resultaterne heraf fremgår af figur 4a.

Figur 4a: Praktisk tilknytningssted for SKP, 2008-2009

N = 95 (2008) / 96 (2009), flere svarmuligheder

Figur 4a viser, at SKP-ordningen ofte er tilknyttet et værested samt misbrugscentre og boformer. Oftest er ordningen dog tilknyttet "andet", hvilket hovedsageligt dækker over navne på konkrete socialpsykiatriske tilbud og henvisninger til kommunens forvaltninger mv.

2.1.4. Organisatoriske ændringer som følge af udvidelsen af SKP-ordningen

Der er stor forskel på, hvordan man organisatorisk i de enkelte kommuner har implementeret udvidelsen af ordningen.

I 2007 havde samlet set 44 kommuner gennemført organisatoriske ændringer i forbindelse med implementeringen af udvidelsen af SKP-ordningen. Af tekstsvarene fremgår følgende typer af ændringer:

- oprettelse af SKP-ordning på misbrugsområdet
- udvidelsen af ordningen bliver varetaget af en anden forvaltning end den gamle ordning
- der er blevet oprettet enheder, som omfatter hele målgruppen
- tættere samarbejde mellem de forskellige forvaltninger, som varetager arbejdet

Endvidere havde 41 kommuner i 2007 gennemført en række tiltag i relation til udvidelsen af ordningen. Af de uddybende tekstsvare fremgår følgende typer af tiltag:

- Øgede bevillinger og flere ansatte. Seks kommuner har angivet dette som et tiltag i forbindelse med udvidelsen af SKP-ordningen.
- Samarbejde mellem forskellige forvaltninger som en konsekvens af udvidelsen af målgruppen for SKP-ordningen. Ni kommuner har angivet dette som nye tiltag. Det beskrives f.eks. på følgende måde: "Det er blevet aktuelt at se nærmere på snit- og samarbejdsflader mellem socialpsykiatrien og misbrugsområdet".
- Seks kommuner nævner opkvalificering af personalet som et nyt tiltag. Det kan enten være i form af egentlig uddannelse, kurser, temadage og/eller konferencer.

I forbindelse med 2008 og 2009 indberetningerne udgik spørgsmålene om organisatoriske ændringer i relation til implementeringen af SKP-udvidelsen, da ønsket var at se på forskellen mellem umiddelbart før og efter udvidelsen af SKP-målgrupperne. Udviklingen anskueliggøres desuden bl.a. i afsnit 2.1.3 med SKP'ernes tilknytningssteder.

2.2. Antal brugere i SKP-ordningen

I forbindelse med målgruppeudvidelsen i 2006 blev kommunerne kompenseret for den merudgift, som lovændringen forventedes at medføre. Kompensationen blev udregnet på baggrund af Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT). Det fremgår af DUT-notatet (2006), at målgruppeudvidelsen forventeligt ville

resultere i 2.329 yderligere brugere i ordningen, hvormed det samlede antal brugere i ordningen, på et givent tidspunkt, forventedes at være ca. 7.384 brugere.

Beregningsgrundlaget for de forventede udgifter i forbindelse med lovændringen var 5.055 brugere af SKP-ordningen på et givent tidspunkt i 2004, jf. kommunernes årlige indberetninger til Danmarks Statistik.

På trods af målgruppeudvidelse og at flere kommuner tilbyder en SKP-ordning, ligger det samlede antal brugere i SKP-forløb på et givent tidspunkt stabilt omkring 5.500 brugere perioden 2007 til 2009. Desuden er der i perioden et fald i antallet af brugere med mindst en ugentlig samtale. I afsnit 3.2 ses nærmere på brugergruppens sammensætning, hvor det vil fremgå, at de nye målgrupper reelt indgår i tilbuddet.

Det er ikke belyst, hvorvidt SKP-forløbene med de nye målgrupper er mere tidskrævende end forventet. Såfremt dette er tilfældet, kan det være en medvirkende årsag, til at antallet af forløb, total set, ligger stabilt. Endvidere er det muligt at antallet af tidligere SKP-indberetninger fra kommunerne til Danmarks Statistik har været overrapporteret.

Flere kommuner angiver, at der, specielt tidligere, har været vanskeligheder med afgrænsning mellem § 99 SKP-ordningen og § 85 bostøttefunktionen fordi § 85-medarbejdere i daglig tale kaldtes 'støttekontaktpersoner'. Dette kan være en medvirkende årsag til, at antallet af brugere i den tidligere SKP-ordning har været overrapporteret. Yderligere henviser flere kommuner til, at der kan være sket en overrapportering ved tidligere indberetninger til Danmarks Statistik.

I forbindelse med den faglige høring af kommunerne, beskriver flere kommuner, at der er kommet mere flow i SKP-forløbene i forhold til tidligere. Dvs. at forløbene er kortere, men at der samlet set er flere forløb over tid, hvilket ligeledes kan være en forklaringsmulighed til at stigningen i antallet af aktuelle forløb på et givent tidspunkt har været mindre end forventet ved DUT-beregningerne. Flere kommuner anskuer det øgede flow som positivt, idet medarbejderne er blevet bedre til at hjælpe brugerne videre til andre tilbud inden for det etablerede system. I en kommune anskues det øgede flow dog som en negativ konsekvens af et øget pres på medarbejderne med henvisning til, at der i den pågældende kommune i forbindelse med målgruppeudvidelsen har været en tilgang af brugere, uden øgede ressourcer til opgaven.

En kommune peger på, at lovovervågningens registrerede fald i antallet af brugere med mindst en ugentlig samtale, kan skyldes, at ordningen er blevet udvidet til at omfatte nye målgrupper. I modsætning til mødet med isolerede sindslidende, som ofte sker i eget hjem, er de nye målgrupper sværere at lave faste aftaler med. Hermed bruger medarbejderne mere tid på afsøgning og transport end SKP-medarbejdere tilknyttet sindslidende. Et større tidsforbrug i arbejdet med misbrugere og hjemløse kan tilmed være en forklaring på den begrænsede stigning i antallet af forløb på et givent tidspunkt.

Andelen af kommuner, der fast registrer SKP-brugerforløbene, er steget fra 66 kommuner i 2007 til 74 kommuner i 2009. Registreringsformen spænder svarene fra "dagbøger" og "notater" til "Servicestyrelsens SKP-brugerindberetning" mv. Sidstnævnte har 19 kommuner været pålagt at anvende som et led i denne lovovervågning og 16 ud af de 19 kommuner har registreret løbende.

2.2.1. Antal brugere

I forbindelse med vedtagelsen af den udvidede SKP-ordning blev det anslået, at denne målgruppe-udvidelse ville resultere i yderligere ca. 2.329 brugere hvert år. Jf. DUT-notatet omfattede den tidligere ordning 5.055 personer med sindslidelser i 2004. Ultimo 2007 var der 5.493 brugere i et ikke afsluttet SKP-forløb i alt. Det bemærkes, at 68,3 % af brugerne i 2007 havde mindst én ugentlig aftale med SKP'en, hvilket i 2009 er faldet til 62,2 % jf. tabel 6.

Sammenholdes indberetningerne fra 2009 med 2007 ses, at det samlede antal af SKP-brugere på landsplan ligger stabilt omkring 5.500 på et givent tidspunkt til trods for målgruppeudvidelsen for ordningen. Endvidere ses et fald i antallet af brugere med mindst én ugentlig samtale, hvilket afspejles i en generelt lavere korrelation i 2009 mellem brugere med mindst én ugentlig samtale og antallet af brugere i ordningen i alt.

Tabel 6: Brugere i SKP-forløb på kommune niveau, 2007 og 2009

	Antal brugere i SKP-forløb		Antal brugere som SKP'erne har mindst én ugentlig samtale med		Korrelation mellem brugere med mindst én ugentlig samtale og brugere i alt, pct.	
	2007	2009	2007	2009	2007	2009
Kommunetotal:	5.493	5.491	3.754	3.413	68,3	62,2
Gennemsnit:	62	57	42	36	68,3	62,2

N = 89 (2007) og 96 (2009)

2.2.2. Registrering af SKP-forløb

Antallet af brugere i SKP-ordning kan dokumenteres gennem en løbende registrering. Registrering omfatter i denne sammenhæng elektroniske indberetninger i databaser mv., nedskrevne oplysninger om SKP-forløbene i logbøger, papirjournaler og lignende. En registrering af de enkelte SKP-forløb foregik i 2007 i 66 af 89 kommuner. De 66 kommuner, som registrerede forløbene, gjorde dette på mange forskellige måder.

Kommunernes tekstbesvarelser fra 2007 viser således, at den hyppigst anvendte registrering, som optræder 16 gange er anonym. Yderligere 9 kommuner indberetter, at de registrerer i forbindelse med handleplaner. I de resterende indberetninger spænder svarene fra "dagbøger" og "notater" til "Servicestyrelsens SKP-brugerindberetning" mv.

I 2009 finder systematisk registrering af SKP-forløbene sted i 74 ud af 95 kommuner og formen varierer fortsat.

2.3. Ressourcer i SKP-ordningen

I det følgende afsnit beskrives kommunernes ressourcer til SKP-ordningen. For at sikre et relevant sammenligningsgrundlag mellem kommunerne er en række oplysninger indekseret med opgørelser pr. 1.000 indbyggere. Endvidere beskrives en række fordelingsmål, gennemsnit m.v. Særlig forholdet mellem gennemsnit og median (samt øvre og nedre kvartil i forhold til maks. og min.) er interessant, da dette kan indikere en skæv fordeling kommunerne imellem, forstået således, at det kan være et udtryk for, hvorvidt nogle kommuner afviger markant i deres indsats, i forhold til flertallet af kommuner.

Kommunernes samlede budget for SKP-ordningen var i 2007 på 180 mio. kr., og efter et fald til 163,7 mio. kr. i 2008 stiger det samlede budget til 188,5 mio. kr. i 2009. Dette til trods for at antallet af kommuner med SKP-ordninger i perioden er steget jævnt.

Ifølge en opgørelse fra Kontoret for Socialøkonomi under Socialministeriet, tildeles kommunerne via DUT i alt 201,1 mio. kr. i 2010. Såfremt der tages højde for den årlige fremskrivning, svarer dette til, at der i alt blev overført ca. 194,4 mio. kr. i 2009. Tages der yderligere højde for den ene af de to kommuner som angav, at de ikke har et SKP-tilbud i 2009, til trods for at kommunen reelt havde et tilbud på området for sindslidende, er der tilnærmelsesvis sammenhæng mellem DUT-midlerne og kommunernes budgetter.

Fra 2007 til 2009 stiger i det gennemsnitlige anvendte beløb til SKP-ordningen pr. 1.000 indbyggere. Det bør iagttages, at mens godt halvdelen af landets kommuner bruger under 30.000 kr. på SKP-ordningen pr. 1.000 indbyggere, så er der andre kommuner der bruger væsentligt over 60.000 kr. pr. 1.000 indbyggere, hvormed et begrænset antal kommuner trækker landsgennemsnittet betragteligt op.

Antallet af ansatte i SKP-ordningen, opgjort i årsværk, falder i perioden 2007 til 2009 fra 488 til 440 årsværk, hvilket på landsplan er et fald på 10 %. Tages der højde for, at antallet af kommuner, der tilbyder SKP-ordningen i perioden stiger fra 89 til 96 kommuner, er det gennemsnitlige fald i antallet af årsværk 16,4 %. Dette forholdsvis markante fald i antallet af årsværk, kan skyldes en udvikling, hvor ressourcer flyttes fra SKP-ordningen eller at lønninger og administrationsomkostningerne i perioden stiger væsentlig mere end den løbende regulering.

Hovedparten af medarbejderne er ansat som fastansatte, professionelle støtte- kontaktpersoner. Blandt de professionelle SKP'er arbejder i 2007 ca. en tredjedel sideløbende med andre funktioner, f.eks. på et værested eller misbrugscenter.

Inddragelsen af frivillige og frivillige organisationer står næppe mål med forventningerne i forbindelse med vedtagelsen af loven i 2006, hvor argumenter om, at de frivillige organisationer når længere ud end de offentlige tilbud, samt om adskillelsen af omsorg og myndighed prægede både folketingsdebatten og lovens bemærkninger (Bemærkninger L 122, 2006 og Møde nr. 49, 2006).

Angivet i absolutte tal, er der i gennemsnit 15 brugere pr. årsværk i 2009. I halvdelen af kommunerne er der op til 13 brugere pr. årsværk (medianen) og 95 % af kommunerne har max. 30 brugere pr. årsværk.

Gennemsnittet for antallet af brugere pr. årsværk frem til 2006 varierede mellem 8 og 12 brugere pr. årsværk (Zeeberg 2006), hvormed der kan påvises en lille stigning i antallet af brugere pr. medarbejder årsværk i forhold til tidligere.

Der er en umiddelbar sammenhæng mellem antallet af ansatte og antallet af brugere pr. 1.000 indbyggere i de enkelte kommuner, men tendens til størst ensartethed kommunerne imellem i 2009. Som forventet har de kommuner, der har flest brugere, også generelt flest ansatte til at løfte opgaven. Ligeledes er der umiddelbart, overordnet set, en sammenhæng mellem de enkelte kommuners budgetterede midler pr. 1.000 indbyggere til ordningen og antallet af brugere pr. 1.000 indbyggere.

2.3.1. Budget

SKP-arbejdets budgettal for årene 2007-2009 samt de indberettede regnskabstal for 2007 og 2008 fremgår af tabel 2. I 2007 havde kommunerne samlet set budgetteret med 180 mio. kr. til SKP-ordningen, hvilket gennemsnitligt svarer til 2 mio. kr. pr. kommune. Sammenholdes regnskabstal med budgettallene ses variationer inden for de enkelte år. Det fremgår desuden af tabel 2, at SKP-ordningen ifølge budgetterne skulle tilføres væsentligt færre ressourcer i 2008 end 2007, men regnskabsallene viser, at det reelle forbrug var større i 2008 end i 2007⁴. De samlede budgetterede midler er vokset med 8,5 mio. kr. fra 2007 til 2009, hvilket er bemærkelsesværdigt, da antallet af kommuner med en SKP-ordning er vokset fra 89 i 2007 til 96 kommuner i 2009. Dette indikerer et gennemsnitligt fald i kommunerne i antallet af midler afsat til SKP-ordningen, hvilket bl.a. beskrives nærmere i afsnit 2.3.2, hvor kommunernes budget ses i forhold til antallet af årsværk tilknyttet SKP-ordningen.

Tabel 2: Budgetter og regnskab, SKP-ordningen 2007-2009

	Budget 2007, mio. kr.	Regnskab 2007, mio.kr.	Budget 2008, mio. kr.	Regnskab 2008, mio.kr.	Budget 2009, mio. kr.
Total	180	150	163,7	174,8	188,5
Gennemsnit:	2	1,6	1,7	1,8	2
Median:	1,2	1	1,1	1,1	1,2
Minimum:	0,03	0	0	0	0
Maksimum:	25	25,3	13,6	23,4	25,9
Nedre Kvartil:	0,7	0,4	0,6	0,5	0,6
Øvre kvartil:	2,6	2,0	2,2	2,1	2,3

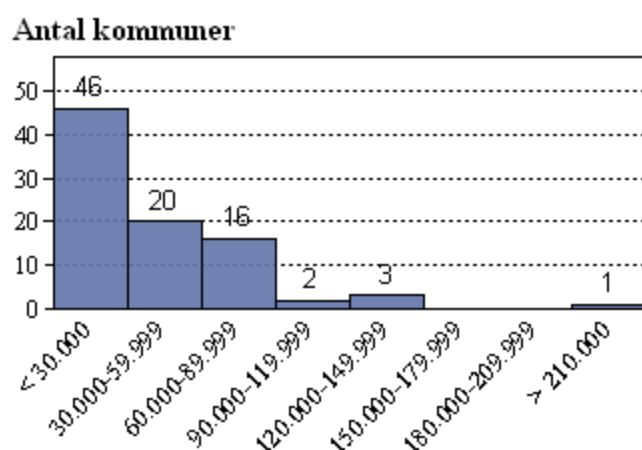
N = 89 (2007), 95 (2008) og 96 (2009)

⁴ I rapporten udsendt i høring var årstallet fejlagtigt angivet til '2009'

Når de kommunale budgetter til SKP-ordningen inddeles pr. 1.000 indbyggere, udlignes de størrelsesmæssige forskelle kommunerne imellem, og variationerne kommunerne imellem synliggøres. De 5 kommuner, som har afsat færrest midler pr. 1.000 indbyggere i 2007, havde afsat mellem 1.124 kr. og 8.183. Til sammenligning har de 5 kommuner med de største budgetter i 2007 afsat mellem 114.252 kr. og 233.781 kr. pr. 1.000 indbyggere. For nærmere herom se desuden tabel 2a i bilag 2.

Sammenholdes budgetterne for 2009 med 2007, er der sket en stigning i det gennemsnitlige beløb pr. 1.000 indbyggere, og enkelte kommuner trækker landsgennemsnittet betragteligt op. Dette belyses nærmere i forbindelse med figur 5, som viser, at 46 kommuner svarende til 53 % i 2007 bruger mindre end 30.000 kr., pr. 1.000 indbyggere, på SKP-ordningen. I 2009 er denne andel steget til 53 kommuner svarende til 55 % jf. figur 5a i bilag 2.

Figur 5: Kommunernes budget til SKP-ordningen, kr. pr. 1000 indbyggere, 2007

N = 89

2.3.2. Antal ansatte

Det følgende afsnit omhandler de kommunalt ansatte støtte- og kontaktpersoner målt i reelle antal medarbejdere og årsværk. I afsnittet fokuseres på udviklingen fra umiddelbart før den udvidede SKP-ordning trådte i kraft til ultimo 2009. I perioden fra 30. september 2006 til ultimo 2007 er der oprettet 124 SKP-årsværk, hvilket svarer til en stigning på 34 pct. Efterfølgende falder antallet af årsværk i ordningen med 48 årsværk frem til 2009, jf. tabel 3.

Tabel 3: Antal ansatte SKP'er i kommunerne målt i årsværk⁵

	30. sep. 2006 (N = 89):	2007 (N = 89):	2008 (N = 94):	2009 (N = 96):
I alt:	364*	488	453	440
Gennemsnit:	4	5,5	4,8	4,6
Median:	2,7	3,4	3	2,7

*14 kommuner ud af 89 har angivet, at de ingen SKP'er havde i 2006. Antallet af 'gamle' kommuner uden SKP-ordning har sikkert reelt være væsentligt højere, da der var 270 kommuner før kommunalreformen.

Blandt de 89 kommuner, som i 2007 havde en SKP-ordning, har 14 kommuner angivet, at de ikke havde nogen SKP'er ansat før 1. oktober 2007. Det skal dog bemærkes, at data for SKP-ordning fra 2006 er knap så valide, da de dels er indsamlet retrospektivt og dels efter kommunalreformen.

I perioden 2007 til 2009 er der sket et fald i antallet af SKP-årsværk på landsplan på ca. 10 % fra 488 årsværk til 440 årsværk. Såfremt der tages højde for, at antallet af kommuner med en SKP-ordning i samme periode er steget fra 89 til 96 er det reelle fald i antallet af støttekontaktpersonårsværk i de enkelte kommuner gennemsnitligt omkring 16,4 %.

I 2007 var der samlet set 202 deltidsansatte SKP'er, hvilket i 2009 er faldet til 137 deltidsansatte, jf. tabel 4. I forhold til de fuldtidsansatte ses en tilsvarende udvikling fra 358 fuldtidsansatte SKP'er i 2007 til 272 i 2009.

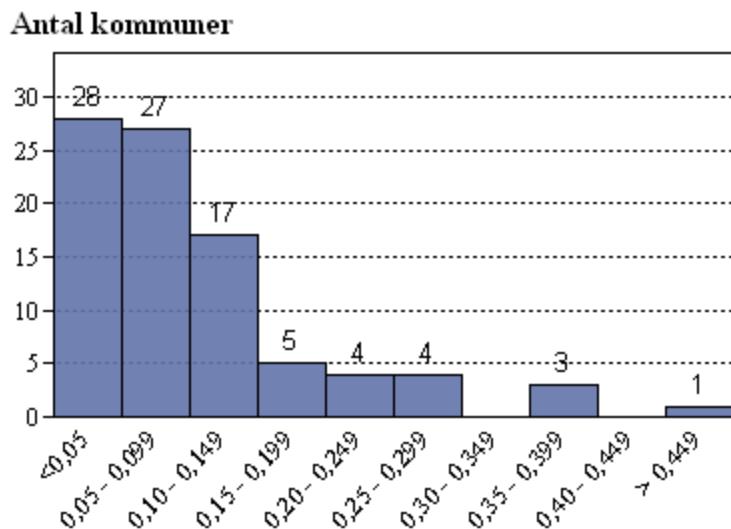
Tabel 4: Antal SKP'er fordelt på deltid og fuldtid

Antal SKP'er:	2007	2008	2009
På deltid:	202	232	137
På fuldtid:	358	342	272

Når der tages højde for kommunestørrelsen i beregningen vedr. SKP-årsværk, viser indberetningerne fra 2007, at 28 kommuner, hvilket svarer til næsten 1/3 af kommunerne med en SKP-ordning, havde mindre end 0,05 SKP-årsværk pr. 1.000 indbyggere tilknyttet til opgaven. 55 kommuner, hvilket svarer til næsten 2/3 af kommunerne, har mindre end 0,10 SKP årsværk pr. 1000 indbyggere tilknyttet i 2007, hvilket fremgår af figur 6.

⁵ Jf. Servicestyrelsens vejledning til indberetningen svarer et årsværk til 1.924 timers beskæftigelse på et år. Dette mål er dannet ud fra en arbejdsuge på gennemsnitlig 37 timer

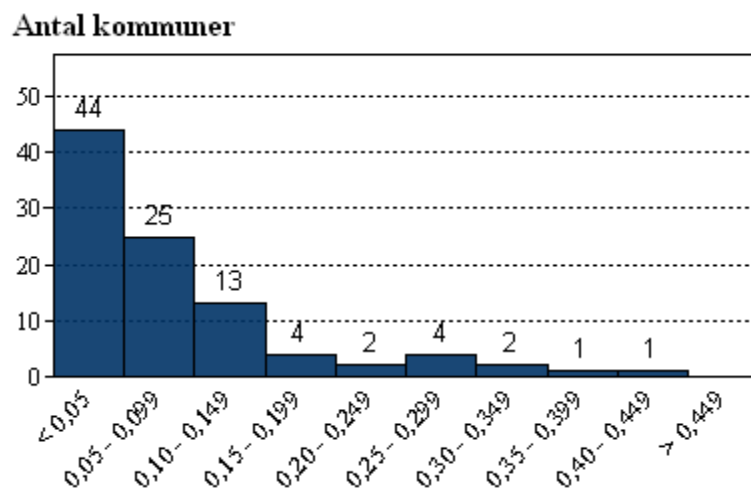
Figur 6: Fordeling af kommunerne i forhold til SKP-årsværk pr. 1000 indbyggere, 2007

N = 89, procentsats akkumuleret ud fra 89 kommuner, søjlerne viser det reelle antal kommuner.

Af figur 6a ses, at antallet af kommuner med mindre end 0,05 SKP-årsværk pr. 1.000 indbyggere stiger betragtelig frem til 2009.

Figur 6a: Fordeling af kommunerne i forhold til SKP'er pr. 1000 indbyggere, 2009

N = 96, procentsats akkumuleret ud fra 89 kommuner, søjlerne viser det reelle antal kommuner.

Gennemsnittet på landsplan var i 2007 0,11 SKP-årsværk pr. 1.000 indbyggere, hvilket i 2009 er faldet til 0,09 SKP-årsværk pr. 1.000 indbyggere. Dette betyder, at der i gennemsnit var 9.091 indbyggere for hvert et SKP-årsværk i 2007 og 11.111 indbyggere for hvert SKP-årsværk i 2009.

2.3.3. Ansættelsesbetingelser

Ansættelsesbetingelserne kan have betydning for den indsats, som brugerne oplever. Det fremgik således af den tidligere vejledning til SKP-ordningen, at:

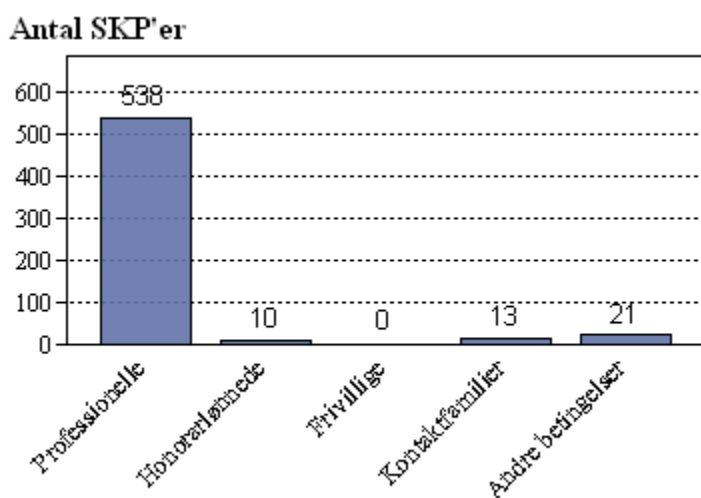
”den indsats der ydes af honorarlønnede, kontaktfamilier og egentlig frivillige ikke kan erstatte de professionelle støtte- og kontaktpersoner, men udgør et væsentligt supplement” (Vejledning 2001).

Af bemærkningerne til lovforslaget om udvidelse af målgruppen fremgår yderligere, at kommunerne med fordel kan samarbejde med frivillige organisationer på det sociale område (Bemærkninger L 122, 2006).

Under folketingets 1. behandling af lovforslaget i 2006 fremgår en generelt konsensus om, at inddragelse af de frivillige organisationer er meget væsentligt i SKP-arbejdet. Den daværende Socialminister (Eva Kjer Hansen) udtalte f.eks. ”de frivillige organisationer har stor betydning. (...) [da] deres tilbud i virkeligheden når længere ud end vi formår at gøre i de offentlige tilbud...”. (Møde nr. 49, 2006)

Hovedparten af SKP'erne er ansat som professionelle SKP'er, mens et mindre antal er ansat under andre betingelser, jf. figur 7.

Figur 7: Antal SKP'er fordelt efter ansættelsesbetingelser, 2007

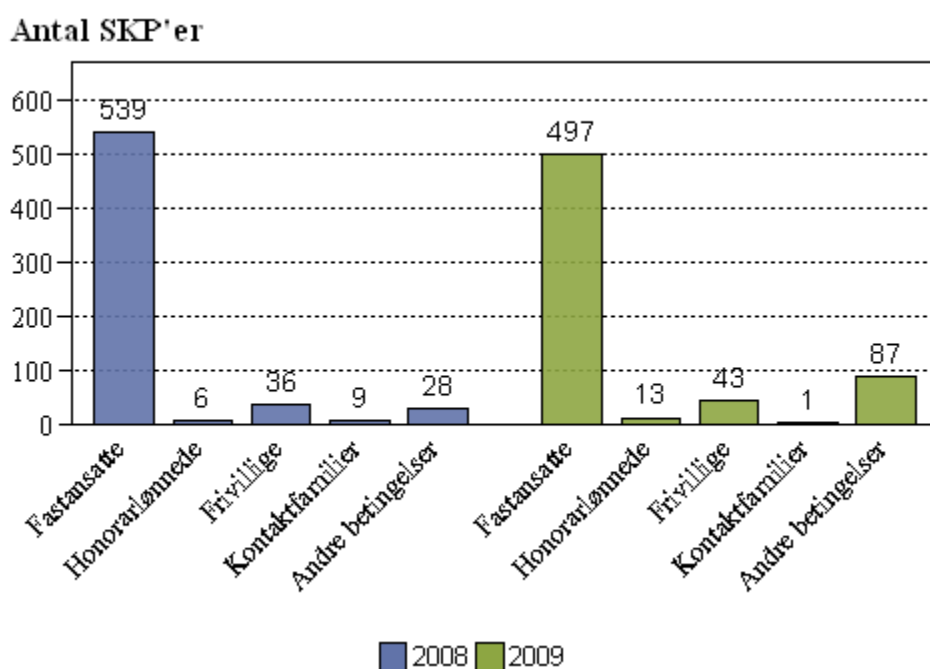
N = 89

Antallet af SKP'er fordelt på ansættelsesbetingelser i figur 7 summerer ikke op til antallet af deltids- og fuldtidsansatte i tabel 4. Dette kan skyldes skøn i angivelsen af antal ansatte og svarmulighederne "kontaktfamilier", som i princippet ikke kan angives i antal SKP'er.

Sammenlignes indberetningerne fra 2007 med de følgende år fremgår, at særligt kategorierne 'frivillige' og 'andre' er steget betragtelig i perioden 2007 til 2009. I et vist omfang modsvares denne udvikling dog af et fald fra 538 fastansatte professionelle i 2007 til 497 i 2009.

De 87 medarbejdere ansat på 'andre' betingelser i 2009 dækker f.eks. over medarbejdere i åben rådgivning, der som en del af deres arbejde har funktioner, der svarer til SKP-ordningen.

Figur 7a: Antal SKP'er fordelt efter ansættelsesbetingelser

N = 95 (2008), 96 (2009)

Til trods for den ovenstående skitserede stigning i brugen af frivillige i SKP-arbejdet skal det bemærkes, at der er enkelte frivillige organisationer, som udfører professionelt SKP-arbejde på vegne af kommunerne. Omfanget af denne indsats er begrænset og ikke fyldestgørende dokumenteret i nærværende undersøgelse.

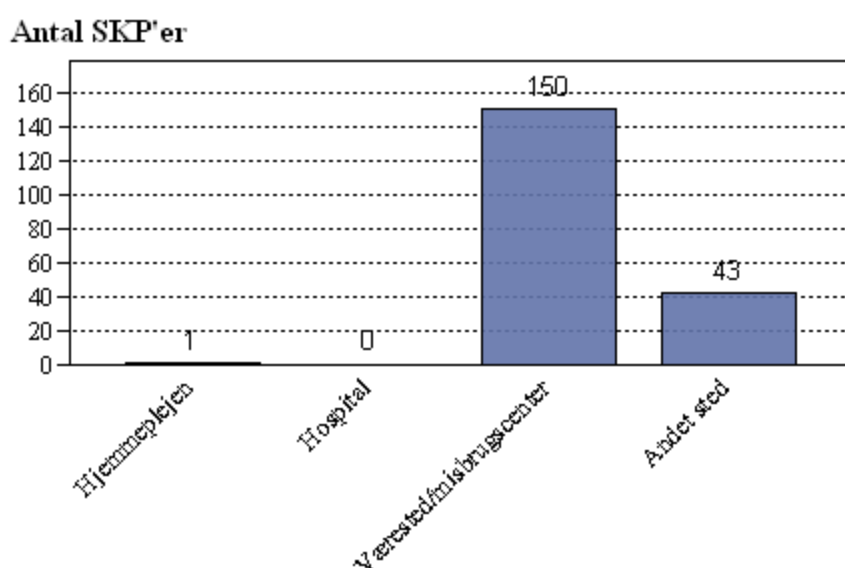
Blandt de professionelle SKP'er arbejdede godt en tredjedel med andre funktioner end SKP-arbejdet i 2007. Dette ses, når det samlede antal SKP'er med andre funktioner udover SKP-arbejdet sammenholdes med det totale antal professionelle SKP'er. Se henholdsvis figur 8 (n: 194) og figur 7 (n: 538).

SKP'erne med 'andet tilknytningssted' var i 2007 især tilknyttet værestedsfunktioner og misbrugscentre mv. jf. figur 8. En kommune har i den forbindelse beskrevet følgende: "Alle medarbejdere er ansat på fuld tid, men de dækker værestedsfunktion og/eller bostøtte udover SKP-opgaven".

Kategorien 'andet sted' dækker bl.a. over, at SKP'erne også arbejder som bostøttemedarbejdere eller i andre funktioner under socialpsykiatrien. Enkelte kommuner nævner funktioner som koordinator og leder, handicaphjælper eller lignende.

I 2008 og 2009 udgår spørgsmålet om, hvorvidt de professionelle SKP'er har andre tilknytningssteder og funktioner.

Figur 8: Andet tilknytningssted for professionelle SKP'er med andre funktioner udover SKP-arbejdet, 2007

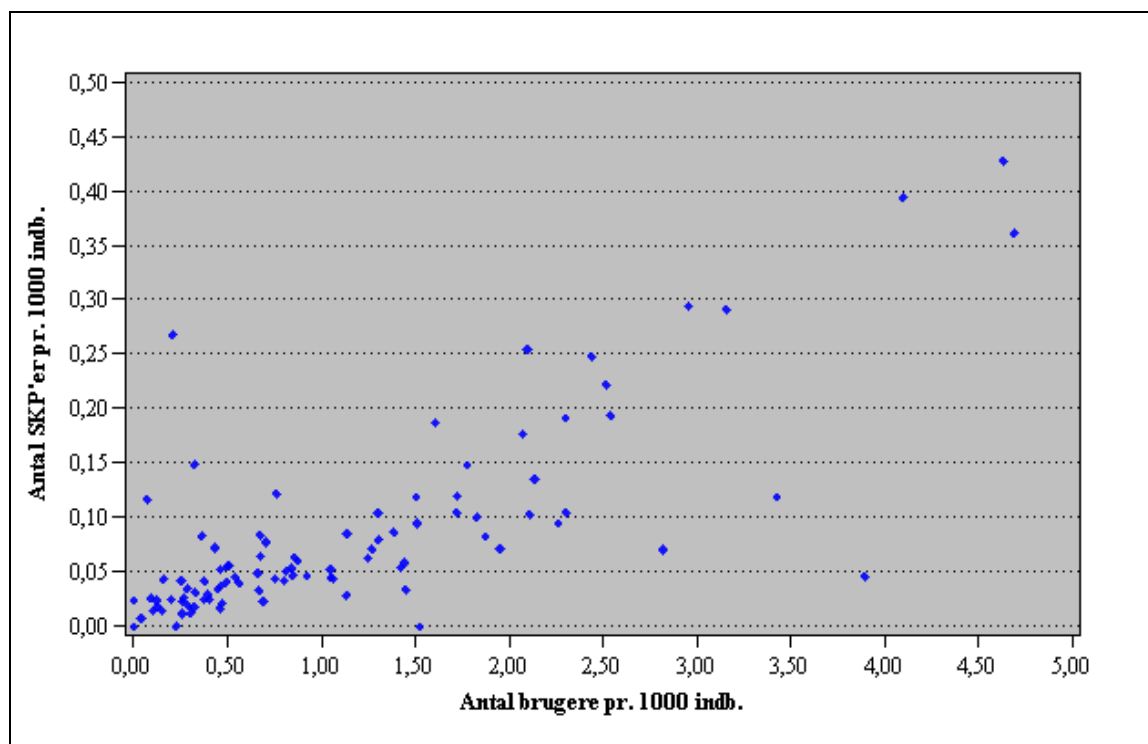
N = 87

2.3.4. Sammenhæng mellem ressourcer og antal brugere

Antallet af brugere kan analyseres i forhold til antallet af SKP'er i de enkelte kommuner. Umiddelbart synes der både i 2007 og 2009 at være en sammenhæng mellem antal SKP'er og brugere pr. 1.000 indbyggere i de enkelte kommuner. Det skal dog bemærkes, at der er enkelte væsentlig afvigende kommuner, som statistisk set påvirker den samlede korrelation i ikke uvæsentlig grad. Det umiddelbare billede er dog, at de kommuner, som har flest brugere, også har flest SKP'er til at løfte opgaven – eller omvendt, da SKP'erne netop arbejder opsøgende i forhold til brugerne og deraf skaber brugerrelationer.

I 2009 ses endvidere en tendens til en mindre spredning, dvs. at der umiddelbart er sket en udligning kommunerne imellem i forholdet brugere og ansatte. Data for 2009 fremgår af figur 9a.

Figur 9a: Antal brugere i SKP-forløb og antal SKP'er pr. 1000 indbyggere, 2009

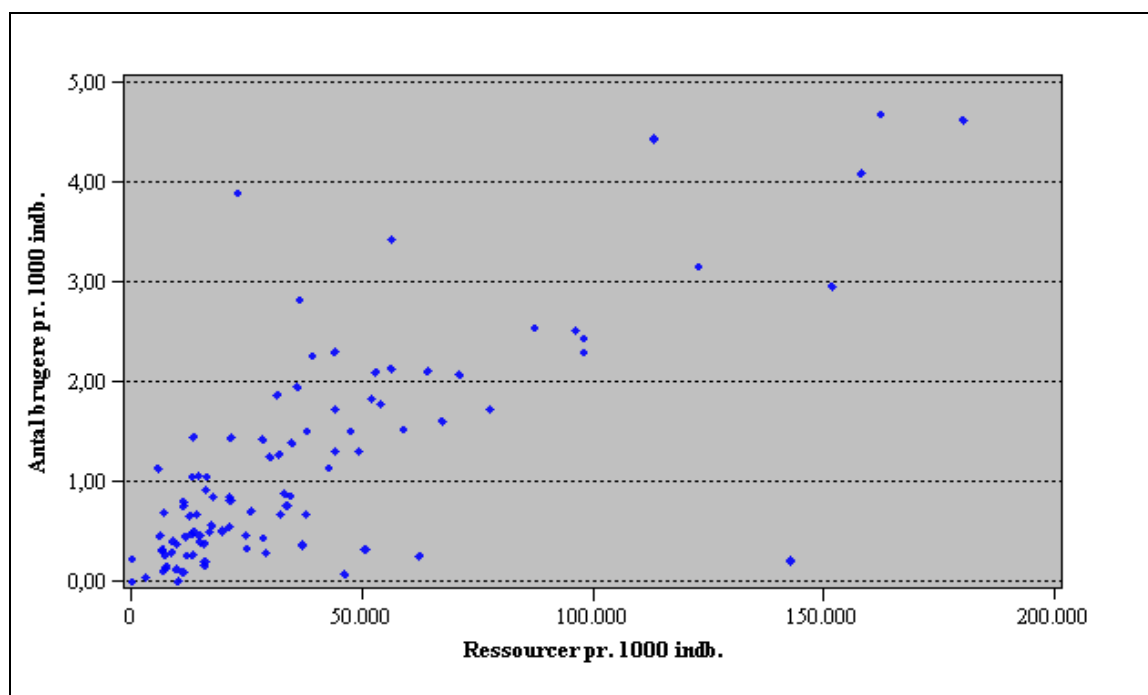
N = 96

Angivet i absolutte tal, er der i kommunerne i gennemsnit 15 brugere pr. årsværk i 2009. I halvdelen af kommunerne er der op til 13 brugere pr. årsværk (medianen) og 95 % af kommunerne har op til 30 brugere pr. årsværk. Enkelte kommuner har dog væsentlig flere brugere pr. medarbejder og trækker dermed gennemsnittet op.

Ressourceforbruget i kroner i forhold til antallet af brugere i SKP-forløb relaterer til de tendenser, som beskrevet i forbindelse med figur 9a, hvor der ses en umiddelbar sammenhæng mellem antal brugere og antal SKP'ere pr. 1.000 indbyggere. En væsentlig forskel er dog, at der i figur 10a vises en sammenhæng mellem de budgetmæssige ressourcer i kroner til ordningen og antallet af brugere, mens figur 9a beskriver antallet af brugere i forhold til antallet af SKP'ere.

De tendenser, som er beskrevet ovenfor går igen i figur 10a. Der er generelt en umiddelbar sammenhæng mellem kommunernes budgetmæssige økonomiske midler til SKP-ordningen pr. 1.000 indbyggere og antallet af brugere pr. 1.000 indbyggere. Der skal dog også her tages højde for, at der er enkelte væsentlig afvigende kommuner, som påvirker sammenhængen statistisk set.

Figur 10a: Sammenhæng mellem ressourcer til SKP-ordningen og antal brugere i SKP-forløb, 2009

N = 96

2.4. Kommunikation og matchning

Kommunikation vedrørende SKP-ordningen dækker både over information om ordningen såvel som kontakt med brugerne. Denne type interaktion er med til at viderebringe oplysninger om ordningen og afdække behov hos brugerne til brug i den matchning, der igen er med til at sikre bedst mulige forløb.

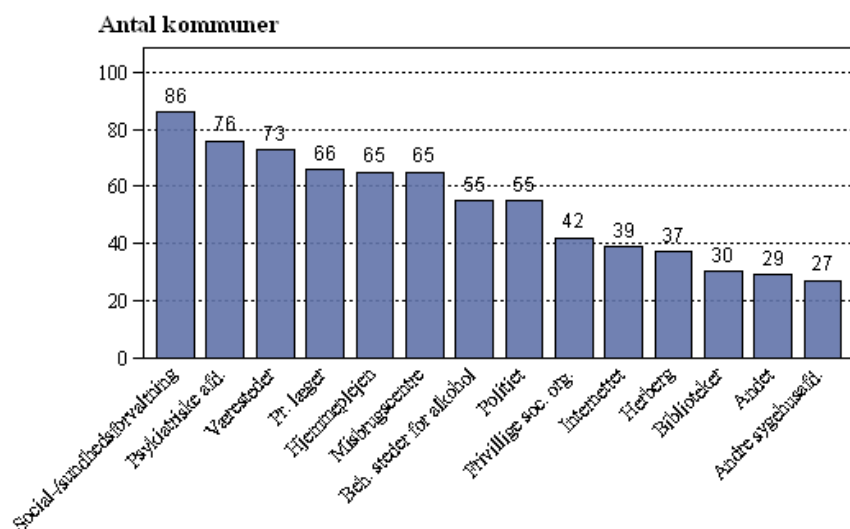
Kommunerne informerer generelt bredt om ordningen, f.eks. via social- og sundhedsforvaltningen, psykiatriske afdelinger, væresteder, praktiserende læger, hjemmeplejen og misbrugscentre. Med hensyn til kontakttidspunkter viser lovovervågningen, at brugerne generelt har gode muligheder for at kontakte SKP'erne telefonisk, også i nødstilfælde uden for normal arbejdstid. Servicen på dette område er dog blevet lidt indskrænket i perioden fra 2007 til 2009.

En stor del af kommunerne matcher bruger og SKP'er. Kriterierne for matchning er meget varierende, men matchning foregår hyppigst i forhold til ledig kapacitet, kemi, køn samt brugernes særlige ønsker. Antallet af kommuner, der foretager en sådan matchning, er faldende i perioden 2007 til 2009.

2.4.1. Information

Kommunerne informerer i mange forskellige sammenhænge om SKP-ordningen. Frem til 2009 ses en stabil udvikling med f.eks. mere information via sygehusene, dog er præsterne helt udgået som en del af kommunernes aktive informationskanaler. Data fra 2009 ses i figur 11a.

Figur 11a: Oversigt over hvor kommunerne informerer om SKP-ordningen, 2009

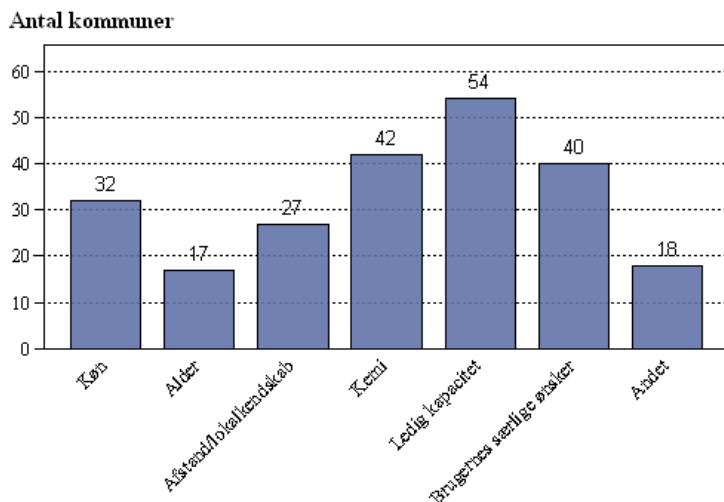
N = 94, flere svarmuligheder

I forbindelse med 2007 indberetningen informerede nogle kommuner via boligselskaber eller boligforeninger og to kommuner havde direkte en decideret informations-/kommunikationsstrategi på området. Data fra 2007 ses på figur 12 i bilag 2.

2.4.2. Matchning

Matchning af brugere og SKP'er fandt sted i 62 ud af 89 kommuner i 2007. I 2009 er andelen af kommuner som matcher bruger og skp'er faldet til 58 ud af 96. Der blev matchet i meget varierende grad, og primært efter ledig kapacitet, kemi samt brugernes særlige ønsker i 2007, jf. figur 12.

Figur 12: Kriterier for matchning af brugere og SKP'er, 2007

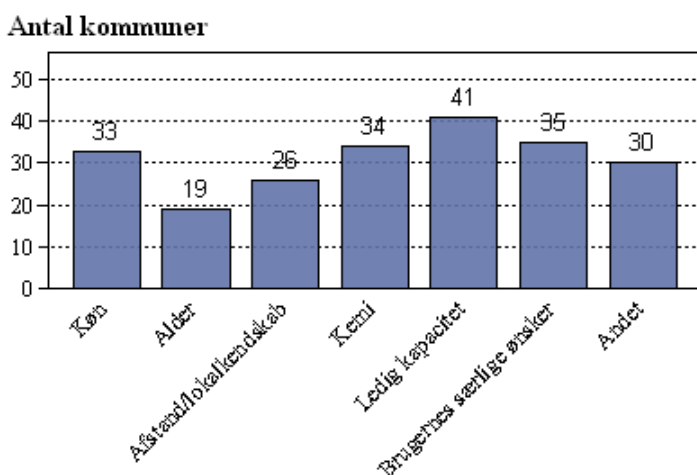

N = 62

Af de 18 kommuner som i 2007 angav "andet" under matchning mellem brugere og SKP'er, angav 9 faglighed som kriterium. Hertil skal bemærkes, at der ikke er tale om matchninger, når det handler om SKP'ens kundskaber og brugerens karakteristika. Dette hører under specialisering. Har en kommune derfor organiseret ordningen, så den er målrettet de enkelte karakteristika, er der ikke tale om en matchning – men en specialisering – hvilket beskrives nærmere i afsnit. 2.4.3.

I 2009 ses at f.eks. andelen af matchninger på baggrund af ledig kapacitet er faldet (figur 12a).

Figur 12a: Kriterier for matchning af brugere og SKP'er, 2009

N = 58

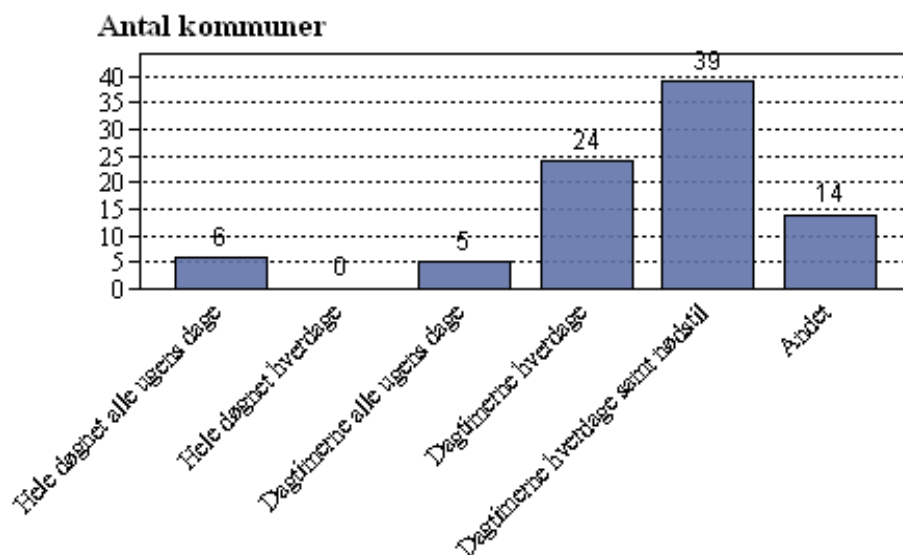
2.4.3. Kontakttidspunkter

I mere end 50 % af kommunerne stod SKP'erne til rådighed hele døgnet eller i dagtimerne på hverdage og på andre tidspunkter i nødstilfælde i 2007, jf. figur 13.

Blandt de afgivne svar i kategorien "andet" påpegede nogle kommuner, at de havde telefonvagt eller udstyret SKP'erne med mobiltelefoner. Således kan brugerne forvente at blive kontaktet, hvis de henvender sig.

I forbindelse med 2009-indberetningerne udgik svarkategorien 'andet'. Der ses desuden et fald i antallet af kommuner hvor SKP'erne kan kontaktes 'hele døgnet, alle dage' jf. figur 14a som ses i bilag 2.

Figur 13: Hvornår kan SKP'erne kontaktes, 2007

N = 89

2.5. Supervision, efteruddannelse og specialisering

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget og debatten i folketinget er væsentlige kvalitative parametre i den kommunale kvalitetssikring og –udvikling af ordningen bl.a. adgang til supervision og kompetenceudvikling. På denne baggrund er kommunerne blevet spurgt om, i hvor høj grad SKP'erne tilbydes supervision og efteruddannelse.

Næsten alle kommuner tilbyder supervision til SKP'erne, og i ca. halvdelen af kommunerne sker dette månedligt. Ligeledes tilbyder næsten alle kommuner efteruddannelse til SKP'erne. Antallet af kommuner, der ikke tilbyder efteruddannelse, er fra 2007 til 2009 faldet fra 9 til 5 kommuner, samtidig med at antallet af timer brugt på efteruddannelse generelt er steget væsentligt i perioden fra 2007 til 2009. Stigningen hænger sammen med, at University College Lillebælt gennemførte en uddannelse af SKP'erne i perioden 2007-2009. I kommunernes høringssvar beskrives endvidere hvordan at der er draget stor nytte af SKP-uddannelsen ved implementeringen af § 99.

Andelen af kommuner med medarbejdere specialiserede inden for en af ordningens fire målgrupper, falder fra 21 til 16 kommuner i perioden 2007 til 2009. Tilsvarende stiger andelen af kommuner med generalister ansat fra 37 til 52 kommuner. De specialiserede medarbejdere arbejder primært med sindslidende.

2.5.1. Supervision

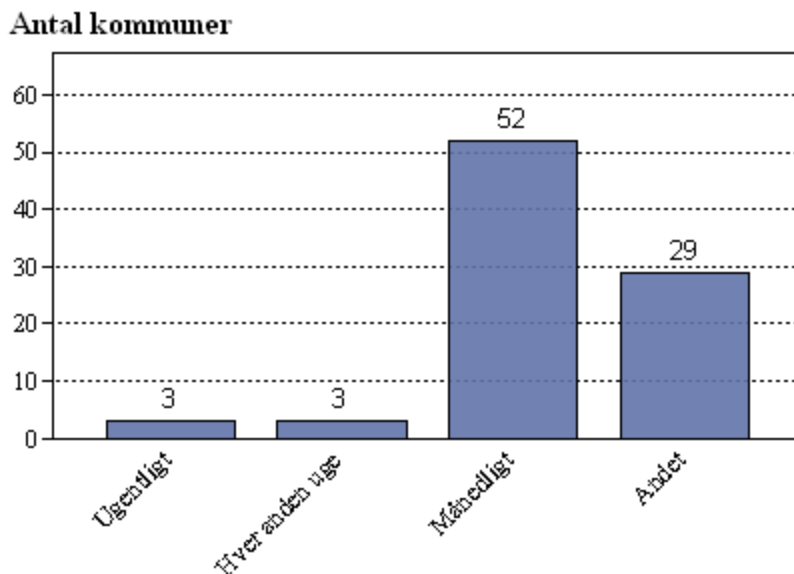
I bemærkningerne til lovforslag L 122 og fra fagfolk mv. i tilknytning til SKP-området beskrives vigtigheden af supervision som det, der opretholder den krævede kvalitet i arbejdet, giver aflastning for medarbejderne og værner mod udbrændthed. (Bemærkninger L 122, 2006, Karpatschof og Rue 2008, Zeeberg 2007)

I 2007 tilbød 86 kommuner SKP'erne supervision og i ca. halvdelen af tilfældene skete dette månedligt.

Af de kommuner, der svarede 'andet', i 2007 har 19 af de 33 kommuner beskrevet, at SKP'erne tilbydes supervision efter mere specificerede tidsangivelser, end det har været muligt at angive i spørgeskemaet. I tillæg kommer 13 kommuner, som har skrevet, at SKP'erne modtager supervision efter behov.

Omfanget af supervision har fra 2007 til 2009 kun ændret sig sporadisk. Det mest markante er en lille stigning fra 46 til 52 kommuner i 2009 med månedlig supervision. Denne ændring er formentlig blot et udtryk for, at flere kommuner tilbyder ordningen i 2009.

Figur 14a: SKP'ernes supervision, 2009

N = 87

2.5.2. Efteruddannelse

En overvejende del af kommunerne tilbyder deres SKP'er efteruddannelse. Medarbejdere i 9 kommuner havde ikke dette tilbud i 2007, hvilket i 2009 er faldet til medarbejderne i 5 kommuner jf. tabel 7.

Tabel 7: Antal kommuner der tilbyder efteruddannelse

	Kommuner 2007	Kommuner 2009
Tilbyder efteruddannelse	80	91
Tilbyder ikke efteruddannelse	9	5

N = 89, 2007 og N = 96, 2009

I gennemsnit brugte kommunerne 47 timer pr. SKP-årsværk til efteruddannelse i 2007, jf. tabel 8. Det fremgår af tallene for 2009, at omfanget af efteruddannelse umiddelbart er steget betragtelig. Såfremt der tages højde for, at antallet af indberettende kommuner er steget fra 70 til 82, og kommunen med flest timers efteruddannelse er steget fra 111 til 2030 timer, har udviklingen været lidt mere moderat. Dog indikerer median og kvartilsmål også en generel stigning i brugen af efteruddannelse i perioden.

Tabel 8: Antal timer årligt brugt på efteruddannelse pr. SKP-årsværk

	Kommuner 2007	Kommuner 2009
Gennemsnit: *	47	213
Median:	37	82
Minimum:	0	8
Maksimum:	111	2030
Nedre Kvartil:	32	37
Øvre kvartil:	70	250

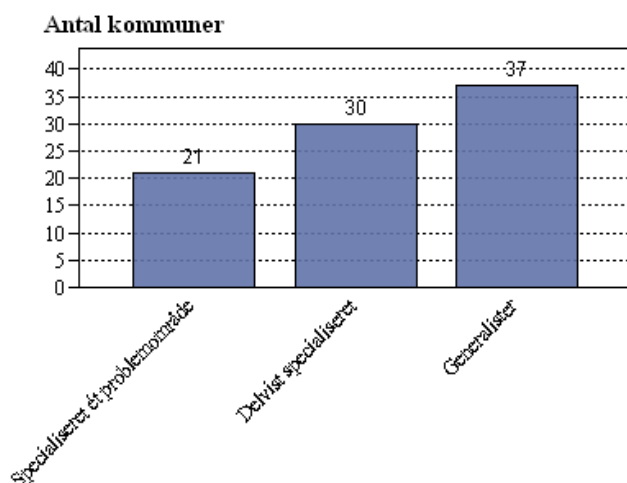
N = 70, 2007 og N = 82, 2009

Endelig skal det bemærkes, at stigningen i det gennemsnitlige antal timer brugt på efteruddannelse er influeret af, at University College Lillebælt for Servicestyrelsen har gennemført en uddannelse af SKP'erne i perioden 2007-2009. De 320 deltagere i SKP-uddannelsen repræsenterede 56 ud af 98 kommuner. Kommunerne betalte ca. 1000 kr. pr. medarbejder i kursusafgift.⁶

2.5.3. Specialisering i forhold til målgruppens karakteristika

I 2007 var SKP-medarbejderne i 21 kommuner specialiseret indenfor ét af målgruppens fire karakteristika. I yderligere 30 kommuner var SKP'erne delvis specialiserede indenfor ét af karakteristikaene. Endelig var ordningen ikke specialiseret i 37 kommuner, jf. figur 15.

Figur 15: SKP-arbejdets specialisering i forhold til målgruppens karakteristika, 2007

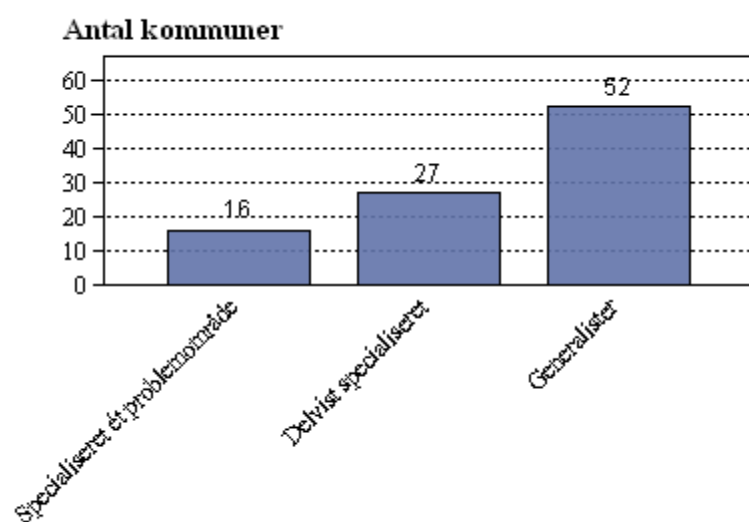

N = 88

⁶ Evalueringen af SKP-uddannelsen udgives i efterår 2010

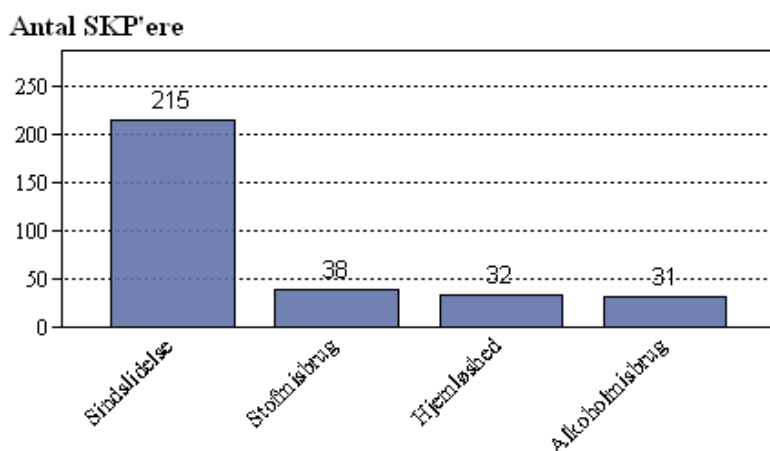
SKP'erne var i 2007 hovedsageligt specialiseret i forhold til målgruppen af sindslidende, hvilket er forventeligt, da denne del af ordningen har eksisteret i en årrække, jf. figur 16. Denne fordeling er særlig interessant at følge frem til 2009. Af figur 15a fremgår, at antallet af kommuner med specialiserede SKP-medarbejdere i 2009 er faldet til 16 kommuner og de delvist specialiserede er faldet til 27, hvorimod der er sket en væsentlig stigning i antallet af kommuner med SKP-generalister ansat.

Figur 15a: SKP-arbejdets specialisering i forhold til målgruppens karakteristika, 2009

N = 95

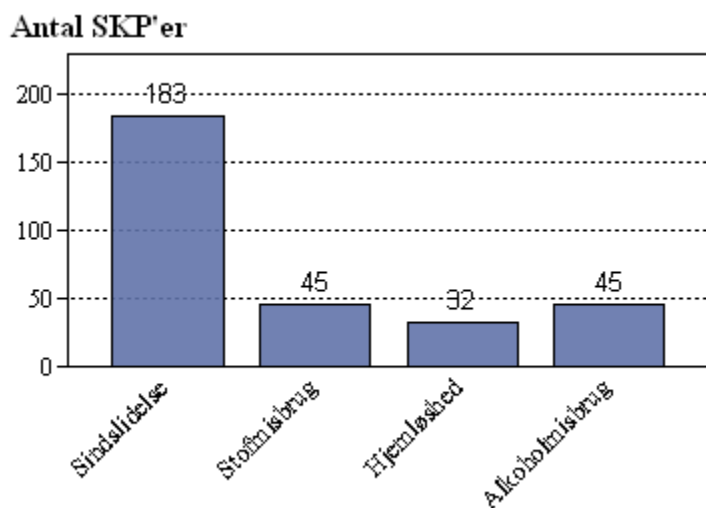
Figur 16: SKP-årsværk specialiseret i forhold til målgruppens karakteristika, 2007

N = 46, betinget af angivelse af hel eller delvis specialisering

Sammenholdes antallet af specialiserede SKP-årsværk i 2007 (figur 16) med 2009 (figur 16a), ses et fald fra 215 årsværk til 183 årsværk, som udelukkende beskæftiges med personer med sindslidelser. Endvidere ses en stigning i antallet af årsværk i forbindelse med alkohol og stofmisbrug.

Figur 16a: SKP-årsværk specialiseret i forhold til målgruppens karakteristika, 2009

N = 42, betinget af angivelse af hel eller delvis specialisering

3. Målgruppe og effekt af SKP-ordningen

I dette kapitel præsenteres resultaterne fra brugerforløbsundersøgelsen. I brugerforløbsundersøgelsen er der indsamlet informationer, der primært vedrører målgruppen for SKP-ordningen og effekten af ordningen. Hvert hovedafsnit indledes med en kort opsummering af de væsentligste resultater og diskussion.

3.1. Målgruppe

De typiske SKP-brugere er mænd i aldersgruppen 36-55 år. 60 % af brugerne er mænd, 40 % er kvinder, og ca. halvdelen af brugerne er mellem 36 og 55 år. Køns- og aldersfordelingen ligger tæt på tidligere opgørelser over målgruppen (Socialt Udviklingscenter 2004, Københavns Kommune 2001, Zeeberg 2005).

Målgruppen for SKP-ordningen er de mest socialt udstødte og isolerede borgere som almindeligvis ikke gør brug af, eller ikke kan gøre brug af de allerede eksisterende tilbud. (Bemærkninger L 122, 2006). Betydningen af isolation er i denne sammenhæng beskrevet som at "brugeren ikke er i stand til at benytte de sociale hjælpesystemer, ikke kan etablere og fastholde konstruktive relationer til deres netværk – og derfor lever uden for eller på kanten af samfundet, i ensomhed og uden den støtte de har behov for" (Vejledning nr. 5, 2006). I målgruppen lever kun en lille del i parforhold, og de fleste har ingen eller kun lidt kontakt med deres familie og venner.

Lovovervågningen viser, at hovedparten af brugerne er ugift eller skilt, og en stor del bor alene. Kvinderne er oftere skilt/separeret end mændene, og modsat er mændene oftere ugift. Forholdsvis mange har ikke egen bolig og bor f.eks. hos forældre, i bofællesskab eller er hjemløse.

SKP-brugernes karakteristika er således i tråd med målgruppebeskrivelsen. Fordelingerne ligger desuden tæt på tidligere opgørelser over samlivs- og boligsituationen hos SKP-brugere (Københavns Kommune 2001, Zeeberg 2005, Socialt Udviklingscenter).

I forhold til Danmarks befolkningssammensætning er der blandt SKP-brugere en overrepræsentation af indvandrere fra EU/Norden (Statistikbanken 2010). Blandt hjemløse i Danmark har en forholdsvis stor andel anden nationalitet end dansk⁷ (Benjaminsen 2009), hvilket i begrænset omfang medvirker til overrepræsentationen af indvandrere blandt SKP-brugere.

Målgruppen er jf. bemærkningerne til lovforslaget og vejledningen ikke klart afgrænset til udelukkende at omfatte personer, der ikke gør brug af de eksisterende tilbud (Bemærkninger L 122, 2006, Vejledning nr. 5, 2006). Lovovervågningen viser, at 41 % af SKP-brugerne ved opstart af SKP-forløbet allerede er i kontakt med det etablerede offentlige system f.eks. i form af, at brugeren er tilknyttet distriktpsykiatrien, modtager hjemmehjælp, er i misbrugsbehandling, er tilknyttet bostøtte eller har kontakt til sagsbehandler.

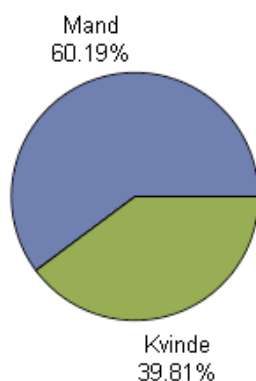
⁷ 21 % er angivet at have en anden nationalitet end dansk

45 % modtager ved opstart offentlig forsørgelse og 12 % er slet ikke i kontakt med det offentlige system. Omfanget og kvaliteten af brugernes kontakt med det etablerede offentlige system er ikke detaljeret belyst i lovovervågningen og det er uklart hvorvidt gruppen der allerede ved kontaktstart er i kontakt med det offentlige system reelt tilhører målgruppen. Ved brugerens indledende kontakt med SKP'en, fremgår det ikke nødvendigvis, hvorvidt brugeren allerede er i kontakt med det offentlige system. Hermed foretager SKP'en indirekte en screening af brugerne og deraf risikerer at igangsætte forløb med brugere som allerede har anden kontakt til det offentlige.

3.1.1. Køn og alder

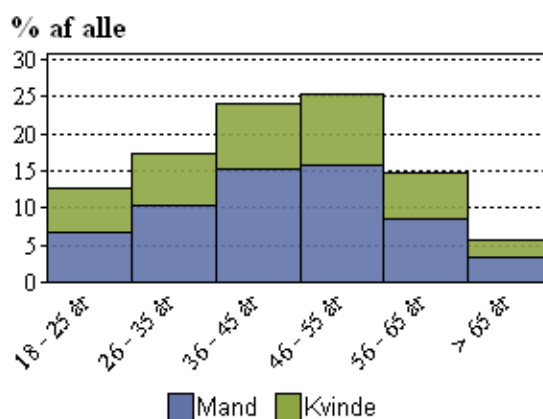
De typiske SKP-brugere er mænd i aldersgruppen 36-55 år. 60 % af brugerne er mænd og de resterende 40 % er kvinder (figur 17). Omkring halvdelen af brugerne er mellem 36 og 55 år, men alle aldersgrupper er repræsenteret (figur 18).

Figur 17. Køn (% af alle)

n: 3.522

Figur 18. Alder

n: 3.436

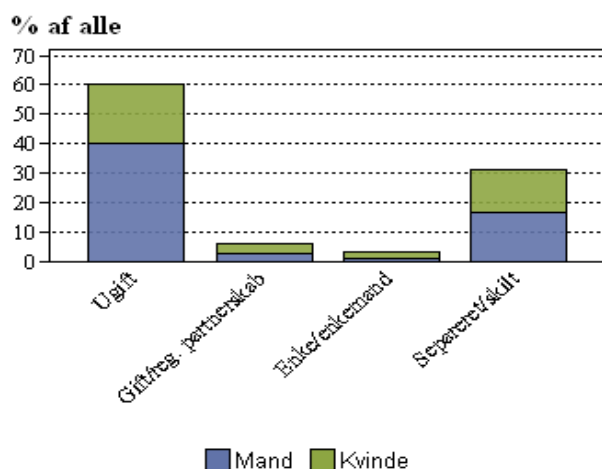
3.1.2. Samlivs- og boligsituation

Som udtryk for brugernes samlivs- og boligsituation beskrives brugernes civilstand, hvorvidt brugerne bor alene og hvorvidt de har egen bolig.

Kun 5 % af SKP-brugerne er gift eller lever i registreret partnerskab og 95 % er enten ugift, skilt/separeret eller enke/enkemand (figur 19). I forhold til den voksne befolkning i Danmark, hvor 53 % er enten gift eller lever i registreret partnerskab⁸, er der således en stor del af brugerne der civilstandsmæssigt er enlige (Statistikbanken 2010). Kvinderne er oftere skilt/separeret og modsat er mændene oftere ugift.

⁸ I kategorien 'gift' indgår i tallet fra Danmarks Statistik også separerede – i lovovervågningen indgår antal separerede ikke i kategorien 'gift'

Figur 19. Civilstand

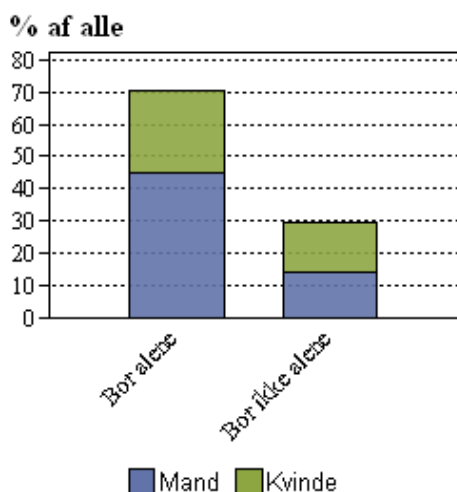

n: 3.149

Størstedelen (70 %) af SKP-brugerne bor alene (figur 20). Sammenlignet med den voksne befolkning i Danmark, hvor 24 % bor alene (Statistikbanken 2010), er der således blandt brugerne af SKP-ordningen en væsentlig overrepræsentation af personer, der bor alene.

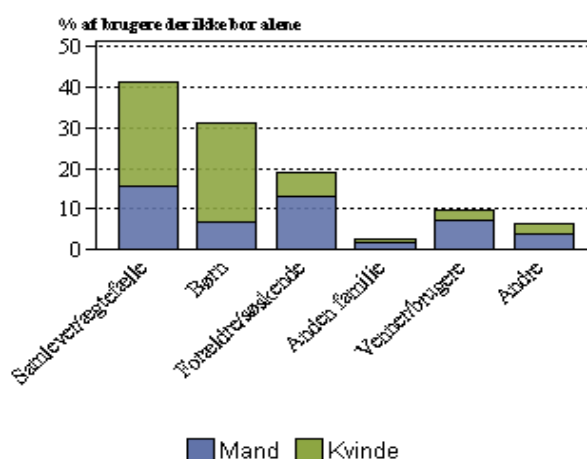
Brugere, der ikke bor alene, bor typisk sammen med samlever/ægtefælle, børn eller forældre/søskende (figur 21). Kvinderne bor oftere end mændene sammen med samlever/ægtefælle eller børn og modsat bor mændene oftere sammen med f.eks. forældre/søskende. Denne kønsforskel i fordelingen kan umiddelbart forklares med, at en større andel af mændene end af kvinderne er ugifte. (Se ovenstående opgørelse).

Figur 20. Samlivsstatus

n: 3.089

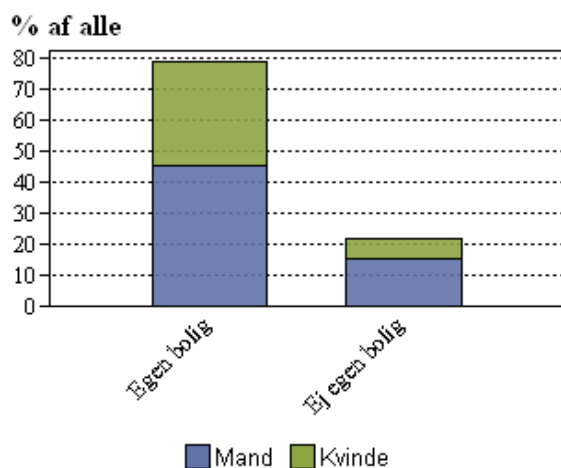
Figur 21. Samlevende (Opgørelsen er baseret på flere svarmuligheder)

n: 807

79 % af SKP-brugerne har egen bolig (figur 22). Brugere, der ikke har egen bolig, bor f.eks. hos forældre, i bofællesskab eller er hjemløse. Flere mandlige end kvindelige brugere har ikke egen bolig. Andelen af hjemløse SKP-brugere beskrives i afsnit 3.2.

Figur 22. Egen bolig

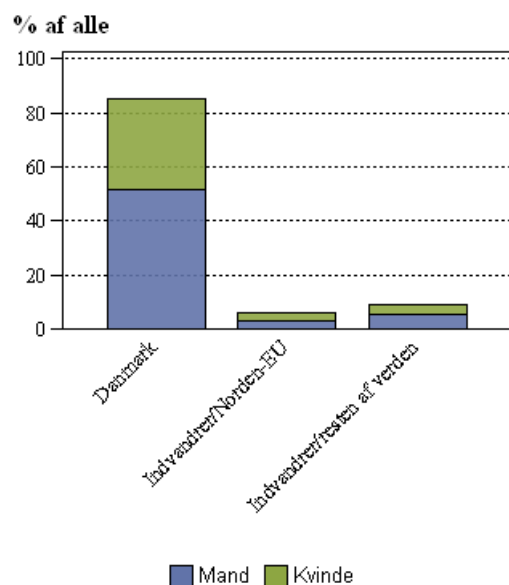

n: 3.364

3.1.3. Oprindelsesland

Hovedparten af brugerne (85 %) er af dansk oprindelse, 6 % er indvandrere fra Norden/EU og 7 % er indvandrere fra resten af verden (figur 23). I forhold til Danmarks befolkningssammensætning (Statistikbanken 2010) er der blandt SKP-brugerne en overrepræsentation af indvandrere fra EU/Norden.

Figur 23. Oprindelsesland

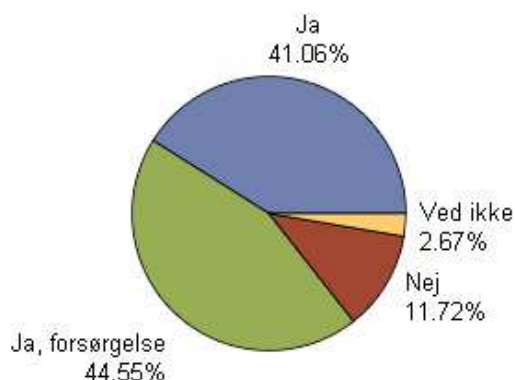

n: 3.433

3.1.4. Kontakt med det offentlige ved kontakstart

Ved opstart af SKP-forløbet er 41 % allerede i kontakt med det offentlige f.eks. i form af, at brugeren er tilknyttet distriktpsychiatrien, modtager hjemmehjælp, er i misbrugsbehandling, er tilknyttet bostøtte eller har kontakt til sagsbehandler. 45 % er ved opstart i kontakt med det offentlige system, men kun i form af forsørgelse og 12 % er slet ikke i kontakt med det offentlige (figur 24).

Figur 24. Offentlig kontakt ved kontakstart

n: 3.030

3.2. Karakteristika

Lovændringen bevirkede, at målgruppen for SKP-ordningen blev udvidet til, udover sindslidende, også at omfatte personer med et alkohol- eller stofmisbrug og hjemløse. Et af formålene med lovovervågningen er at undersøge, hvorvidt udvidelsen af målgruppen betyder, at de nye målgrupper bliver tilbudt ordningen. I dette afsnit præsenteres fordelingerne af brugernes karakteristika.

Størstedelen af brugerne er sindslidende. Udover sindslidende, benytter især mandlige alkohol- eller stofmisbrugere ordningen. En væsentlig del brugere har flere SKP-relevante problemstillinger. Når der ses på både hoved- og bikarakteristika viser det sig, at 70 % af brugerne har en sindslidelse, 37 % af brugerne har et alkoholmisbrug, 27 % har et stofmisbrug og 8 % er hjemløse. På baggrund af ovenstående kan det udledes, at SKP-ordningen tilbydes de nye målgrupper i den tilnærmelsesvis forventede andel jf. DUT-notatet (2006).

Fordelingen af brugernes karakteristika afspejler en kønsforskel, idet der er flere sindslidende blandt de kvindelige brugere end blandt de mandlige. Modsat er alkohol- og stofmisbrug samt hjemløshed hyppigere

blandt mændene. I den danske befolkning er der blandt alkohol- og stofmisbrugere⁹, samt blandt hjemløse en overvægt af mænd (Hvidtfeldt 2008, Sundhedsstyrelsen 2009, Benjaminsen 2009).

En del brugere har flere SKP-relevante problemstillinger, hvilket stemmer overens med beskrivelsen af, at de mest udsatte og isolerede alkohol- og stofmisbrugere på nogle områder vil overlappe isolerede sindslidende (Zeeberg 2005). Langt de fleste hjemløse brugere af SKP-ordningen har, udover hjemløshed, andre SKP-relevante problemstillinger, hvilket er i tråd med forholdene for hjemløse i Danmark generelt (Benjaminsen 2009).

Kommunerne udtrykker generelt en positiv indstilling til udvidelse af målgruppe for SKP-ordningen. En kommune peger på, at ordningen desuden er velegnet i forhold til, at skabe kontakt med hjemvendte soldater, der har haft vanskeligheder med at genetablere en hverdag i Danmark.

3.2.1. Fordeling af problemområder

Tidligere undersøgelser har vist, at afgrænsningen af de sindslidende som målgruppe er forbundet med en vis usikkerhed, idet gruppen af de mest udsatte og isolerede alkohol- og stofmisbrugere på nogle områder lægger sig lige op ad eller overlapper isolerede sindslidende (Zeeberg 2005). På grund af dette overlap, er SKP-medarbejderne blevet bedt om at angive både hoved- og bikaarakteristika for den enkelte bruger. Med hovedkarakteristika forstås et skøn af brugerens overvejende problem, og bikaarakteristika dækker over andre SKP-relevante problemstillinger.

Størstedelen (60 %) af brugerne har sindslidelse som hovedkarakteristika. 22 % af brugerne har alkoholmisbrug som hovedkarakteristika, 17 % har stofmisbrug som hovedkarakteristika og hjemløshed er kun angivet som hovedkarakteristika for en lille del af brugerne (3,2 %) (figur 25).

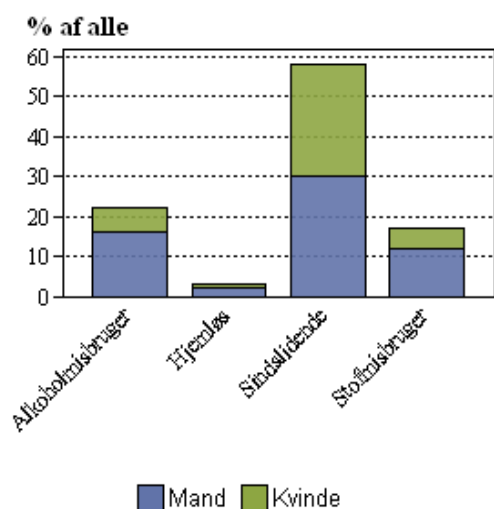
En del brugere (37 %) har flere SKP-relevante problemstillinger. Når der ikke er taget højde for hvorvidt problemet er angivet som hoved- eller bikaarakteristika viser det sig, at 70 % af brugerne har en sindslidelse, 37 % af brugerne har et alkoholmisbrug, 27 % har et stofmisbrug og 8 % er hjemløse (figur 26). Opgørelsen er baseret på flere svarmuligheder og procentsatserne summer derfor ikke op til 100 %.

Fordelingen af brugernes karakteristika afspejler en kønsforskel. Sindslidelse er hyppigere et karakteristika for kvinderne og modsat er alkohol- og stofmisbrug samt hjemløshed oftere et karakteristika for mændene.

Langt de fleste hjemløse brugere af SKP-ordningen (79 %) har, udover hjemløshed, andre SKP-relevante problemstillinger.

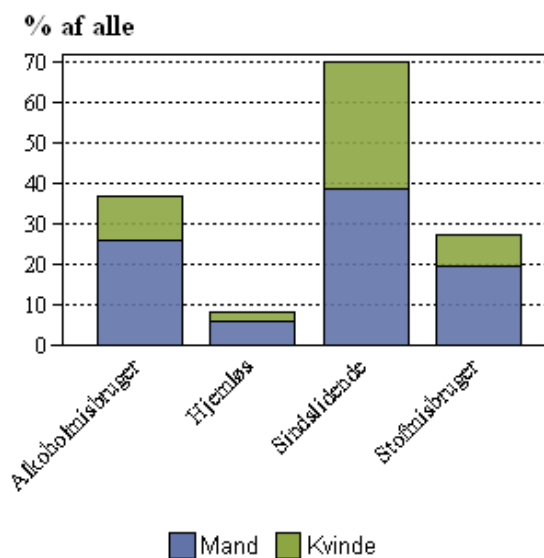
⁹ Opgørelsen er foretaget for stofmisbrugere i behandling

Figur 25. Hovedkarakteristika

n: 3.339

Figur 26. Karakteristika (baseret på flere svarmuligheder)

n: 3.339

3.3. SKP-ordningens effekt

I dette afsnit præsenteres en analyse af effekten af SKP-ordningen belyst i lovovervågningen gennem oplysninger fra et udsnit af kommunerne. Med disse brugerforløbsdata undersøges kvantitativt hvorvidt formålet med SKP-indsatsen er indfriet eller ej. Opgørelserne suppleres med uddybning af, inden for hvilke områder der er opnået forandring samt årsager til afslutning for ikke-succesfulde forløb. Desuden beskrives succesrater fordelt i forhold til forskellige undergrupper af brugere. Fordelingerne beskrives i forhold til en række faktorer, som hypotetisk set kan have sammenhæng med, hvorvidt forløbet er afsluttet med succes eller ej og kan give anledning til opstilling af hypoteser om mulige årsagssammenhænge.

Afsnittet vedrører primært forløb, der er afsluttet. I bilag 6 præsenteres resultaterne fra regressionsanalyser, som repræsenterer en udvidelse af analyserne i dette afsnit.

Af de afsluttede forløb er 39 % afsluttet med succes. Der er ikke på forhånd opstillet klare succeskriterier for SKP-ordningen, og en vurdering af succesratens niveau, beror derfor i lovovervågningen på skøn. Der er tidligere foretaget en opgørelse over ændringer i psykosociale indikatorer for 50 SKP-brugere i Københavns Kommune¹⁰ (Københavns Kommune 2001). Brugere var sindslidende og indgik i forløb, der endnu ikke var afsluttet, men havde været minimum 3 måneder. Opgørelsen over ændring i psykosocial habilitering hos brugerne viste, at 40 % havde forbedret evnen til at klare sig selv. I lyset af de meget svære vilkår, som

¹⁰ Opgørelserne er foretaget på baggrund af oplysninger indsamlet ved personlige interviews og efterfølgende noteret af interviewer, suppleret med SKP-medarbejderens udtalelser. Opgørelserne er foretaget på et lille sample og procenterne er derfor forbundet med en betydelig usikkerhed

målgruppen for SKP-arbejdet som udgangspunkt har, og i forhold til ovennævnte tidligere opgørelse, vurderes succesraten i SKP-ordningen på 39 % at være acceptabel.

Flere kommuner har peget på, at der kan være en række udfordringer forbundet med at vurdere succesen for ordningen. Det nævnes, at effekten kan tænkes, at skulle findes inden for områder, der ikke relaterer sig direkte til målgruppen eller direkte i sammenhæng med indsatsen. Yderligere peger kommunerne på, at en ensidig fokusering på hurtig udvikling i én bestemt retning rammer ved siden af formålet med ordningen, jf. den i bemærkningerne beskrevne tidsmæssige fleksibilitet som målgruppen fordrer og hensynet til brugernes egne ønsker og behov (Bemærkninger L 122, 2006). Flere kommuner beskriver, hvorledes brugerne ofte profiterer af ordningen i mindre målestok end de ændringer der er opsat som succeskriterier i lovovervågningen. F.eks. beskriver en kommune, at: 'for nogle af de mest udsatte personer kan alene det at have skabt en tillidsfuld relation til en SKP-medarbejder være stort, men ikke samfundsmæssigt synligt fremskridt'.

De succesfulde brugerforløb er i de fleste tilfælde afsluttet med, at brugerne er kommet i kontakt med tilbud inden for det sociale område. En del er kommet i kontakt med sundhedsområdet og en mindre del af brugerne har opnået kontakt inden for personlige relationer eller på det private område.

Inden for det sociale område har mange brugere opnået kontakt til en sagsbehandler eller til en bostøtte (SEL § 85). Mange vil potentielt kunne drage nytte af disse tilbud, da de er tilegnet en bred målgruppe med forskelligartede problematikker og muligheder for støtte. Færre har opnået kontakt til f.eks. botilbud og beskyttet beskæftigelse, som i højere grad er målrettet folk med specifikke behov og problemområder.

Flere kommuner har peget på, at succesen med SKP-ordningen, hvor mange brugere tilbydes anden støtte inden for det etablerede system, kan udgøre en del af forklaringen på det øgede pres på det specialiserede socialområde.

Inden for sundhedsområdet har næsten halvdelen opnået kontakt til psykiatrien. Da 70 % af brugerne er sindslidende, vil mange potentielt kunne drage nytte af en sådan kontakt. I 30 % af de succesfulde forløb inden for sundhedsområdet, er der opnået kontakt til alkohol- eller misbrugsbehandling, heraf langt større andel blandt mændene end blandt kvinderne. Den kønsmæssige fordeling af kontakter til alkohol-/misbrugsbehandling er i overensstemmelse med, at der i SKP-ordningen indgår en større andel af personer med et alkohol- eller stofmisbrug blandt de mandlige brugere end blandt de kvindelige brugere.

Kun en mindre andel har opnået kontakt inden for personlige relationer. Nogle brugere er begyndt at gøre brug af egen bolig, hvilket er hyppigere blandt mændene end blandt kvinderne. I brugerforløbene indgår ca. dobbelt så stor en andel af hjemløse blandt de mandlige brugere end blandt de kvindelige brugere, hvilket vurderes at være forklaringen på kønsforskellen.

Af de afsluttede forløb er 61 % af forløbene ikke afsluttet med succes. Af disse er en del afsluttet, fordi brugeren ikke ønsker kontakt med SKP-medarbejderen eller har afbrudt forløbet. Kontaktetableringen i det opsøgende arbejde tager ofte lang tid og kræver stor tålmodighed, forsigtighed og påpasselighed. Brugere

vil ofte tidligere have oplevet svigt og nederlag, hvilket kan medføre, at de umiddelbart afviser SKP-medarbejderen (Zeeberg 2006).

En mindre del af forløbene er afsluttet, fordi brugeren ikke var i målgruppen. I det opsøgende arbejde, hvor borgere kontaktes f.eks. på gaden, eller der reageres på en henvendelse, kan det være svært umiddelbart at vurdere, hvorvidt vedkommende er i målgruppen for SKP-ordningen, hvorfor nogle brugerforløb må stoppes, når målgruppetilhørsforhold er afklaret.

I datamaterialet fra brugerforløbsundersøgelsen er succesraten højere for mænd end for kvinder, dog er forskellen ikke markant. Der er ikke en graderet sammenhæng mellem alder og succesrate, men succesraten er højere for de 26-45-årige og for de 56-65-årige end for andre aldersgrupper. Modsat er succesraten lav for 46-55-årige og for brugere over 65.

Brugere med hjemløshed som hovedproblem, som udgør en forholdsvis lille gruppe af SKP-brugere, har en høj succesrate (65 %). Hjemløse med flere problemstillinger vil ofte have hjemløshed anført som sekundær problemstilling til sindslidelse eller misbrug. Brugere med hjemløshed som hovedproblem repræsenterer derfor formentlig gruppen af hjemløse, som kan være forholdsvis lette at hjælpe videre og som derfor også har en høj succesrate. Modsat er succesraten lav for stofmisbrugere (32 %), hvilket kan hænge sammen med, at stofmisbrugere har massive problemer, og at de som gruppe generelt kan være svære at skabe kontakt til og hjælpe til forandring.

Succesraten er højere hos brugere, der ikke tidligere har indgået i et SKP-forløb end for brugere, der har. Brugere, der tidligere har indgået i et brugerforløb og på et senere tidspunkt vender tilbage i et SKP-forløb igen, kan derfor repræsentere en gruppe brugere, der er svære at hjælpe videre til andre etablerede hjælpesystemer.

Succesraten er højere for brugere, der ikke havde kontakt til det offentlige system ved kontaktstart end for brugere, der havde kontakt til det offentlige enten i form af offentlig forsørgelse eller i form af yderligere kontakt med offentlige tilbud. Brugere, der ved opstart af forløb ikke er i kontakt med det offentlige system, vil umiddelbart have et stort potentiale for etablering af kontakter og repræsenterer formentlig i høj grad kernemålgruppen. Derfor vil de også i høj grad potentielt kunne drage nytte af SKP-ordningen.

3.3.1. Effekt af SKP-ordningen

SKP-ordningen er et supplement til de øvrige sociale tilbud, og SKP-ordningen er beskrevet som et tilbud til borgere, der ikke kan rummes af samfundets øvrige tilbud til socialt udsatte (Bemærkninger L 122, 2006). Formålet med SKP-ordningen er at "styrke brugerens mulighed for at opnå og bevare kontakt til omverdenen ud fra egne ønsker og behov og dermed gøre ham eller hende i stand til at benytte samfundets muligheder og allerede etablerede tilbud" (Vejledning nr. 5 til Serviceloven).

I arbejdet med den belastede og sårbare målgruppe for SKP-ordningen er elementer som accept, respekt, tillid, omsorg og tilgængelighed vigtige elementer. Evalueringer af tidligere forsøgsprojekter med SKP-indsatser for sindslidende og etniske minoriteter har vist, at man gennem indsatsen kan medvirke til at

støtte brugerne til positive forbedringer af deres hverdagsliv. Empowerment er en tilgang, som kan tilføre SKP-arbejdet resultater f.eks. i form af indsigt i egen livssituation, selvtillid og selvværd, tillid til og brug af det etablerede system, samt evt. perspektiv på fremtiden. (Zeeberg 2005, Zeeberg 2006)

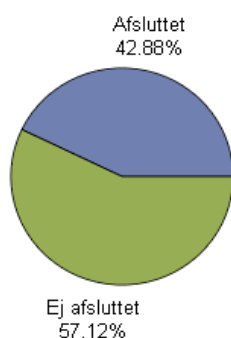
I lovovervågningen belyses effekten af SKP-ordningen gennem en kvantitativ opgørelse af, hvorvidt formålet med SKP-indsatsen er blevet indfriet eller ej ud fra de opstillede succeskriterier. Herudover belyses effekten på områder omhandlende skabelse af kontakt til personlige relationer samt skabelse af kontakt til samfundets etablerede strukturer inden for sundhedsmæssige, sociale og private tilbud.

I lovovervågningen opgøres effekten af SKP-indsatsen ved at se på succes'en med brugerforløbene i forhold til enkelte kvantitativt målbare resultater af SKP-indsatsen, og opgørelsen indfanger ikke de kvalitative positive nuancer af forandringer hos brugerne.

3.3.2. Afslutning af forløb

43 % af bruger-forløbene er afsluttet inden for indberetningsperioden og således var 57 % af det samlede antal brugerforløb der indgår i lovovervågningen fortsat aktive ved indberetningsperiodens afslutning (figur 27).

Figur 27. Afslutning af forløb

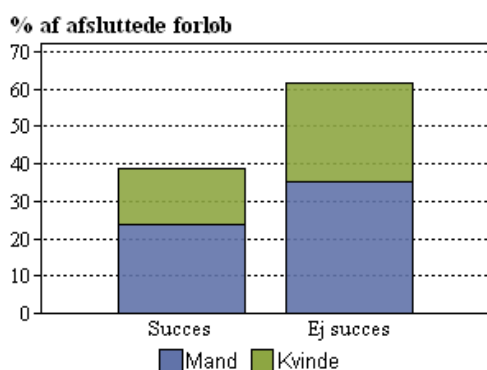

n: 1.593

3.3.3. Succes

39 % af de afsluttede forløb er afsluttet med succes (figur 28). Med succes forstås, at forløbet blev afsluttet, idet formålet med SKP-ordningen er opnået, og brugeren har fået etableret kontakt til omverdenen inden for minimum et af de fire beskrevne områder; personlige relationer, sundhedsområdet, det sociale område eller det private område. 61 % af de afsluttede forløb er ikke afsluttet med succes, og brugerne har dermed ikke opnået varige målbare positive forandringer inden for de nævnte områder.

Figur 28. Afslutning med succes

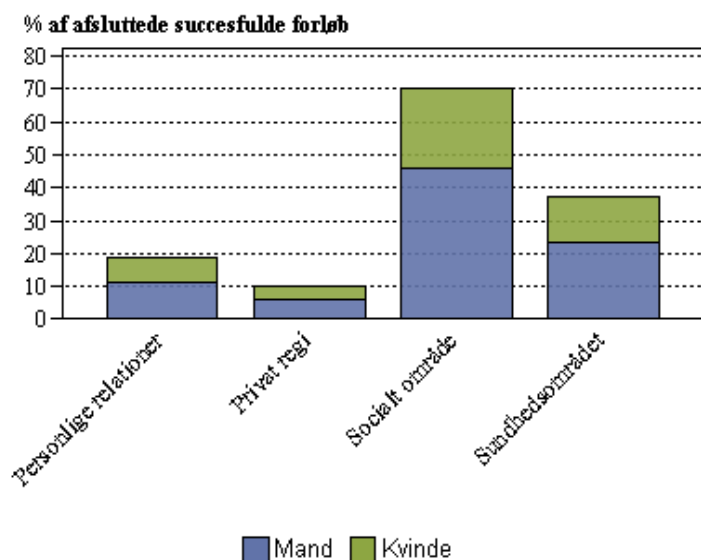

n: 683

3.3.4 Succesområder

De succesfulde brugerforløb, er i de fleste tilfælde (70 %) afsluttet med, at brugerne er kommet i kontakt med det sociale område (figur 29). 37 % af er kommet i kontakt med sundhedsområdet og 19 % har opnået afklaring af personlige relationer herunder også brug af egen bolig. En mindre del af brugerne har fået etableret kontakt inden for det private område (10 %). Ved afslutning af brugerforløbene var det muligt at angive flere succesområder og procentsatserne summer derfor ikke op til 100 %.

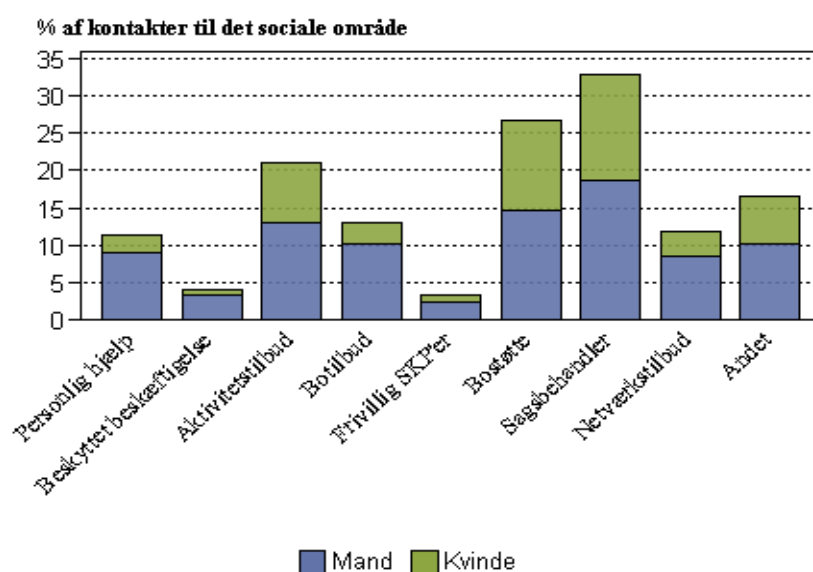
Figur 29. Succesområder (Tabellen bygger på flere svarmuligheder)

n: 264

I 70 % af de succesfulde forløb er der opnået kontakt inden for det sociale område. Inden for det sociale område, er der primært etableret kontakt til socialrådgiver, bostøtte (SEL § 85) eller til et aktivitetstilbud (figur 30). En del har også opnået kontakt til et botilbud, personlig hjælp (f.eks. hjemmehjælp) eller til et netværkstilbud. Kategorien 'andet' henfører f.eks. til at brugeren er overgået til en anden afdeling inden for socialforvaltningen f.eks. handicapteam eller udsatteteam.

Figur 30. Kontakt til det sociale område

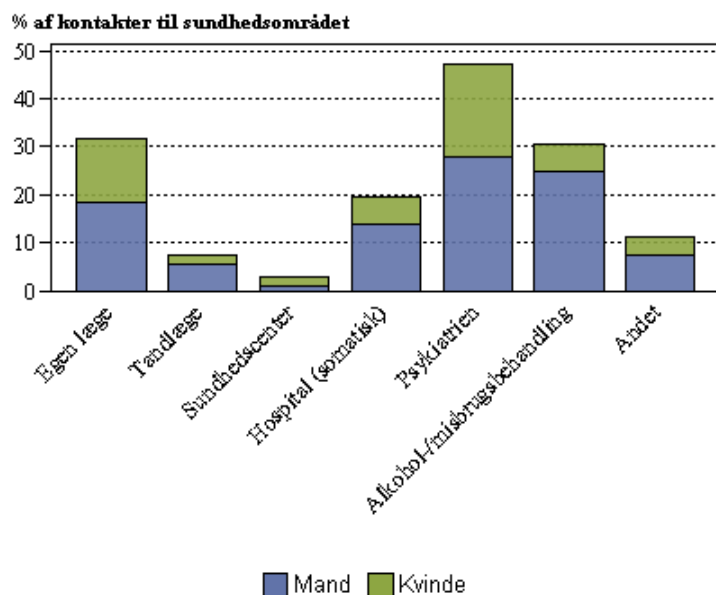

n: 185

I 37 % af de succesfulde forløb er der opnået kontakt til sundhedsområdet¹¹. Indenfor gruppen af brugere der har opnået kontakt til sundhedsområdet har næsten halvdelen opnået kontakt til psykiatrien (figur 31). 30 % har opnået kontakt til alkohol- eller misbrugsbehandling, heraf langt større andel af mændene end af kvinderne. For 30 % er der etableret kontakt til egen læge og 20 % har opnået kontakt til somatisk hospital.

¹¹ I denne opgørelse er psykiatrien og misbrugsbehandlingen opgjort samlet, vel vidende at områderne også hører under socialområdet

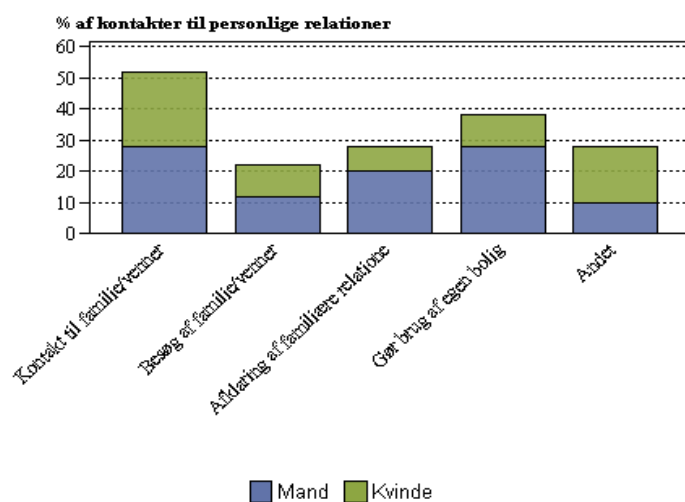
Figur 31. Kontakt til sundhedsområdet

n: 108

I 19 % af de succesfulde forløb er der opnået kontakt til personlige relationer. Indenfor gruppen af brugere der har opnået kontakt til personlige relationer, har 50 % fået kontakt til familie eller venner og 29 % har opnået afklaring af familiære relationer (figur 32). 38 % er begyndt at gøre brug af egen bolig, hvilket er mere hyppigt for mændene end for kvinderne.

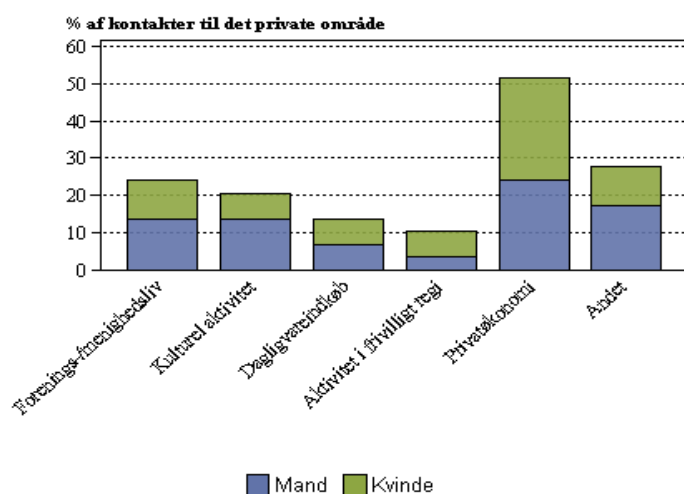
Figur 32. Kontakt til personlige relationer

n: 50

Kun en lille del af del brugerne i succesfulde forløb har opnået kontakt inden for det private område (10 %). Indenfor gruppen af brugere der har opnået kontakt til det private område har 52 % fået kontakt til bank/sparekasse med henblik på håndtering af privatøkonomi (figur 33). 24 % deltager i forenings- eller menighedsliv, 20 % deltager i kulturelle aktiviteter og 14 % har opnået at kunne håndtere dagligvareindkøb. Under 'andet' er angivet at brugeren f.eks. har fået ordinært job, opstart af uddannelse eller spiser på et cafeteria.

Figur 33. Kontakt til det private område

n: 29

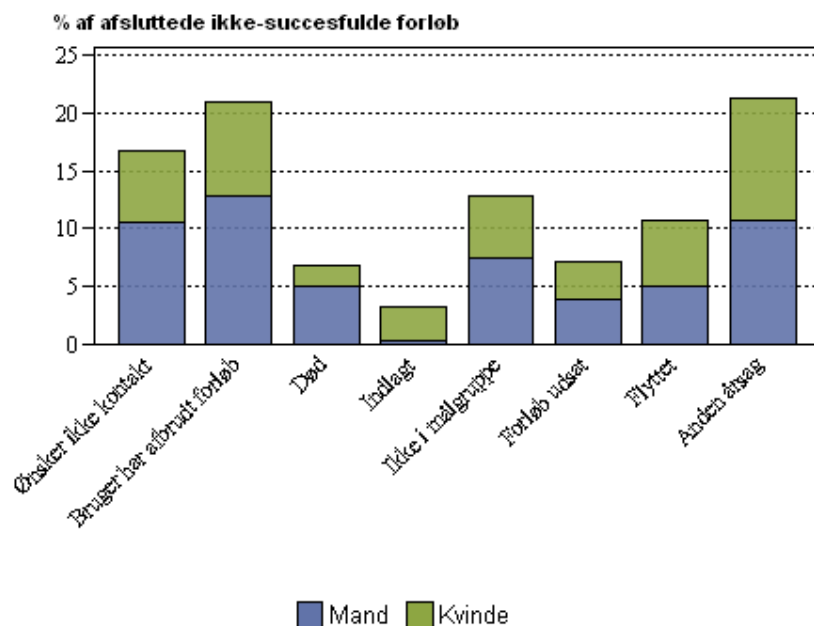
3.3.5. Ikke-succesfulde forløb

61 % af forløbene er ikke afsluttet med succes. Indenfor gruppen af ikke-succesfulde forløb er 37 % afsluttet fordi bruger ikke ønsker kontakt, eller fordi bruger har afbrudt forløbet (figur 34). 13 % af brugerforløbene er afsluttet fordi brugeren ikke er i målgruppen, hvilket evt. kan dreje sig, om at personen allerede har en god kontakt til tilbud i det etablerede system, eller at vedkommende ikke kan karakteriseres ved et af de fire hovedkarakteristika. Disse henvendelser munder i nogle tilfælde ud i oplysning til brugeren om andet relevant tilbud.

11 % er afsluttet, fordi brugeren er flyttet. I nogle tilfælde kan brugeren være flyttet til en anden kommune/et andet distrikt, som er blevet orienteret om at vedkommende er flyttet til området og andre tilfælde er brugeren flyttet til udlandet.

En del af de ikke-succesfulde forløb (21 %) er afsluttet af 'anden årsag'. Dette henviser f.eks. til, at det ikke er muligt, at finde frem til brugeren/komme i kontakt med brugeren eller at brugeren er blevet fængslet.

Figur 34. Årsag til afslutning for ikke-succesfulde forløb

n: 419

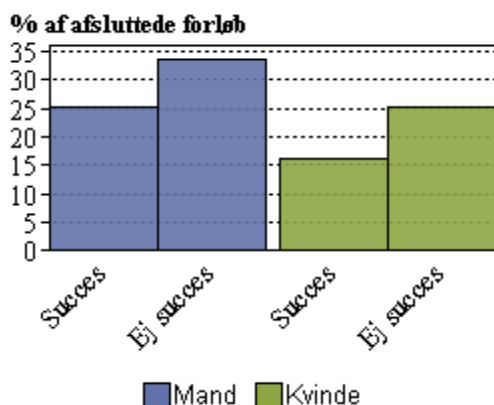
3.3.6. Succesrater

Det er interessant at fremstille succesrater i forhold til en række forskellige faktorer. En relation mellem forskellige faktorer og graden af succes, kan danne grundlag for at opstille hypoteser om sammenhænge, men er ikke nødvendigvis et udtryk for, at der er en årsagsmæssig sammenhæng.

I analyserne indgår afsluttede forløb. Forløb, hvor det direkte er angivet, at brugerne ikke er i målgruppe, eller hvor brugeren ikke har accepteret kontakten med SKP-medarbejderen, er ekskluderet. Analyserne er foretaget som deskriptive analyser, der beskriver fordelingerne i datamaterialet. Blandt disse forløb er 41 % afsluttet med succes og modsat er 59 % afsluttet uden brugeren har opnået positive forandringer inden for områderne der er undersøgt.

Flere af mændene end af kvinderne har forløb der er afsluttet med succes (figur 35). Succesraten for mænd er 43 % og succesraten for kvinder er 39 %.

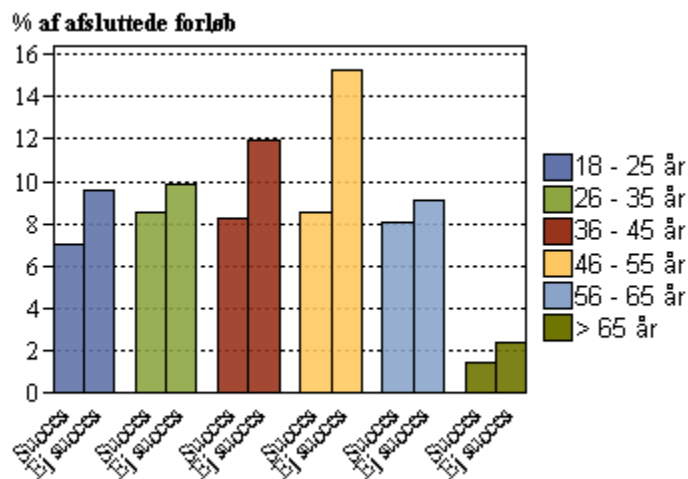
Figur 35. Køn

n: 683

Blandt de 26-35-årige og blandt de 56-65-årige har 47 % afsluttet forløbet med succes. I gruppen af 36-45-årige har 41 % afsluttet forløbet med succes og i gruppen af 18-25-årige har 42 % afsluttet med succes. Modsat har de 46-55-årige og de ældste i mindre grad afsluttet et forløb med succes (figur 36). Gruppen af brugere over 65 år er dog lille.

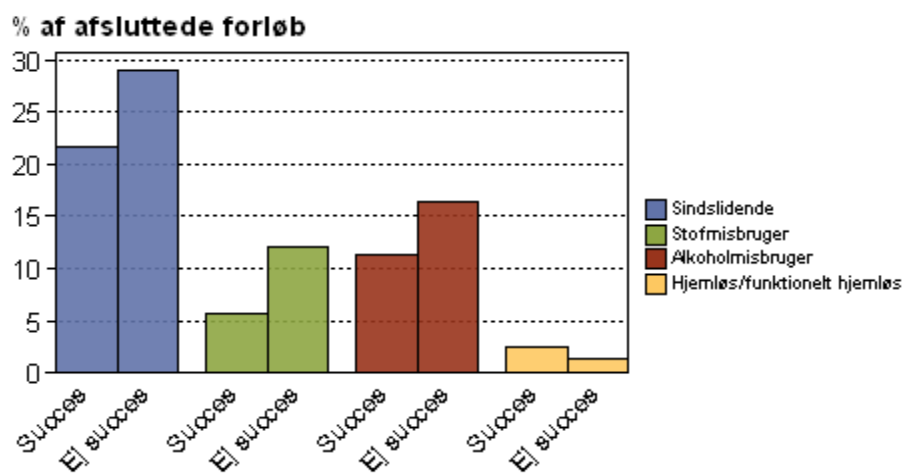
Figur 36. Alder

n: 629

Brugere der har hjemløshed som hovedproblem har en høj succesrate (65 %) og stofmisbrugere har en lav succesrate (32 %). Alkoholmisbrugere og sindslidende har en succesrate på hhv. 41 og 43 %. Gruppen af hjemløse er dog forholdsvis lille. (figur 37)

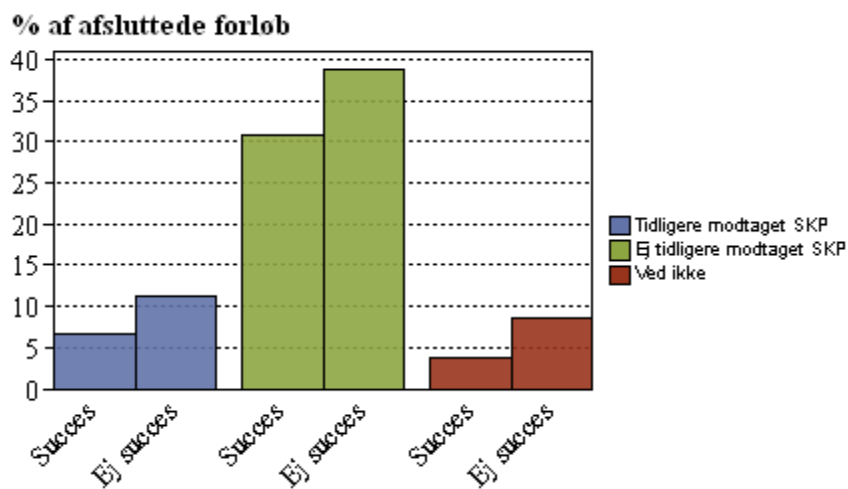
Figur 37. Hovedproblem

n: 603

Succesraten er højere hos brugere der ikke tidligere har indgået i et SKP-forløb (44 %) og end for brugere der har (37 %). Gruppen af brugere der tidligere har indgået i et forløb er dog forholdsvis lille. (figur 38)

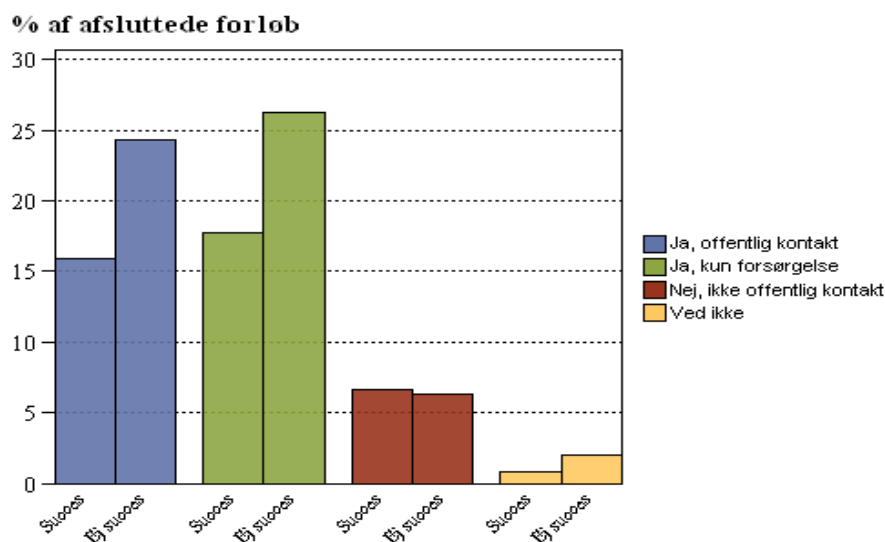
Figur 38. Tidligere modtaget SKP

n: 636

Succesraten er højere (51 %) for brugere der ikke havde kontakt til det offentlige system ved kontaktstart end for brugere der havde kontakt i form af offentlig forsørgelse eller for brugere der havde yderligere kontakt til det offentlige ved kontaktstart (figur 39).

Figur 39. Kontakt med det offentlige ved kontaktstart

n: 633

3.4. Generelle informationer om SKP-forløb

I dette afsnit beskrives informationer om brugerforløbene, der vedrører forløbenes varighed og antallet af kontakter mellem SKP-medarbejder og bruger. Desuden beskrives fordelingen af, hvorledes kontakten til brugerne er skabt.

Brugerforløbene varer i gennemsnit 130 dage, og halvdelen af forløbene varer mellem 1 og 78 dage (medianen). Næsten 40 % af forløbene er kortvarige (op til 30 dage), hvorimod få meget langvarige forløb trækker gennemsnittet op. SKP-forløbet er et midlertidigt forløb, som ideelt set afsluttes, når brugeren har opnået øget social og personlig mestring, og formålet med ordningen dermed er opnået. I vejledningen til Serviceloven § 99 er det beskrevet, at der ikke kan fastsættes tidsmæssige rammer for, hvor lang tid det tager at etablere en kontakt, og hvornår støtte- og kontaktforholdet kan afsluttes (Vejledning nr. 5 til serviceloven).

Kortvarige forløb(1-30 dage) har en lavere succesrate end forløb af længere varighed. En forklaring på den lave succesrate blandt de kortvarige forløb synes at være den omstændighed, at flere korte forløb afbrydes efter brugerens ønske, eller fordi brugeren ikke er omfattet af målgruppen. En supplerende forklaring på den store del af kortvarige forløb kan være, at en gruppe af SKP-brugere inden for kort tid kan hjælpes videre, da de som udgangspunkt kan have en mindre kompliceret situation. I alt socialt arbejde med svært stillede grupper kan målgruppeglidning forekomme (Zeeberg 2006). Indsatsen kan glide væk fra den primære målgruppe over til brugere, der er i udkanten af den primære målgruppe, som evt. er lettere at komme i kontakt med eller er mere umiddelbart motiverede for forandring. Det kan ikke afvises, at en

sådan glidning af målgruppe er til stede i SKP-arbejdet og f.eks. findes i gruppen af brugere, der er afsluttet inden for relativt kort tid med succes.

Antallet af møder med brugeren er i halvdelen af forløbene mellem 0 og 10. Der er mange forløb med forholdsvis få møder og færre forløb med mange møder.

Antallet af møder samt varigheden af forløbet, er parametre der beskriver omfanget og intensiteten i kontakten med brugerne. At der i mange forløb er forholdsvis få møder med brugeren, kan f.eks. være et udtryk for, at kontakten er afbrudt af brugeren tidligt i forløbet, eller at mange brugere tilhører en del af målgruppen med mindre komplicerede problemstillinger, som er forholdsvis lette at hjælpe videre til det etablerede system.

Kontakten mellem bruger og SKP-medarbejderen kan opstå efter opsøgende arbejde fra SKP-medarbejderens side, efter henvendelse fra en person med kendskab til brugeren eller efter henvendelse fra brugeren selv.

I 78 % af forløbene er kontakten til brugeren skabt efter henvisning eller henvendelse fra anden side. Henvendelserne er primært kommet fra sagsbehandler eller et etableret offentligt eller privat tilbud, f.eks. fra et botilbud, et værested eller fra en hjemmehjælper. Kun få henvendelser er fra borgere med kendskab til brugeren. I 22 % af brugerforløbene er kontakten til brugerne skabt uden henvendelse fra anden side. Størstedelen af disse kontakter er skabt via direkte opsøgende arbejde og en mindre del efter henvendelse fra brugerne selv.

I vejledningen til servicelovens § 99 beskrives det, at SKP-ordningen ikke er en visiteret ordning, og at "alle kan henvende sig til kommunen og gøre opmærksom på, at en person har behov for hjælp, ligesom kendskab til målgruppen kan ske ved støtte- og kontaktpersonernes opsøgende arbejde" (Vejledning nr. 5, 2006). Det er ikke beskrevet hvor stor en del af arbejdet, der bør foregå opsøgende. Dog kan henvendelser fra f.eks. en sagsbehandler bevirke, at kontaktetableringen kommer til at grænse op til henvisning eller visitation. I enkelte kommuner er det desuden angivet, at ordningen administreres som en visiteret ordning – se afsnit 2.1.2.

Henvendelse fra anden side kan være følge af indirekte opsøgende arbejde, hvor SKP-medarbejderen synliggør SKP-tilbuddet over for andre, der kan tænkes at have direkte kontakt til eller kendskab til målgruppen. Efterfølgende kan SKP-medarbejderen, gennem direkte opsøgende arbejde, forsøge at skabe kontakt til brugeren. Der er dermed ikke en klar grænse for, hvornår kontaktetableringen med brugeren foregår som opsøgende arbejde.

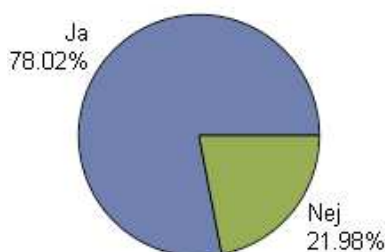
3.4.1. Henvendelse om borger

I det opsøgende arbejde kan SKP-medarbejderen finde frem til målgruppen gennem direkte eller indirekte opsøgende arbejde (Zeeberg 2006). Direkte kan medarbejderen være til rådighed f.eks. på samlingssteder for målgruppen, eller ved at være opsøgende i belastede boligkvarterer. Ved det indirekte opsøgende

arbejde synliggøres SKP-tilbuddet over for andre, der kan tænkes at have direkte kontakt til eller kendskab til målgruppen. En synliggørelsen og et generelt kendskab til ordningen blandt befolkningen må formodes at øges med tiden, og i opgørelsen er det ikke muligt at skelne mellem kontakter, der er skabt som følge af SKP-medarbejderens forudgående henvendelse, og kontakter, der er skabt efter uopfordrede henvendelser fra samarbejdsparter med kendskab til ordningen.

Ved opstart af brugerforløbene er kontakt til SKP-brugerne i hovedparten af forløbene (78 %) skabt efter henvisning eller henvendelse fra anden side, og i en mindre del af forløbene (22 %) er kontakten skabt opøgende eller efter henvendelse fra brugeren selv (figur 40).

Figur 40. Henvisning af bruger

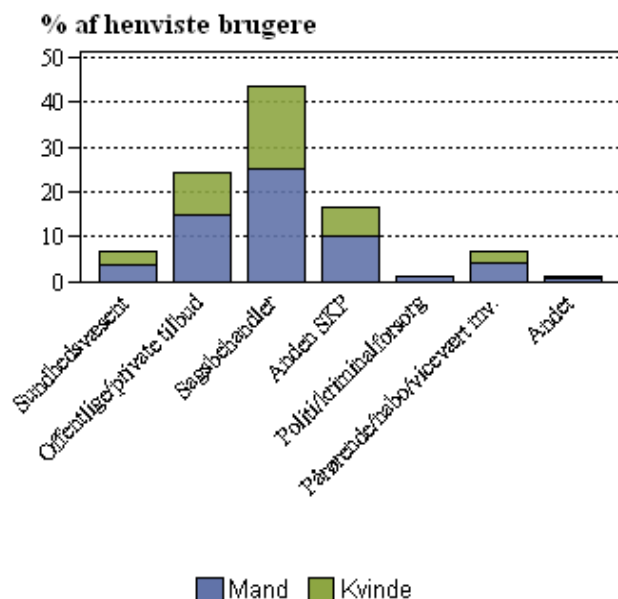

n: 3.495

I forløb som er opstartet efter henvendelse fra anden side, er der typisk modtaget henvendelse om brugeren fra sagsbehandler (43 %) (figur 41). En del henvendelser er kommet fra offentlige eller private tilbud, som f.eks. omfatter botilbud, hjemmehjælper eller værested.

Langt de fleste henvendelser er fra samarbejdspartnere inden for det etablerede system og kun få henvendelser er fra civile med kendskab til brugeren (6 %).

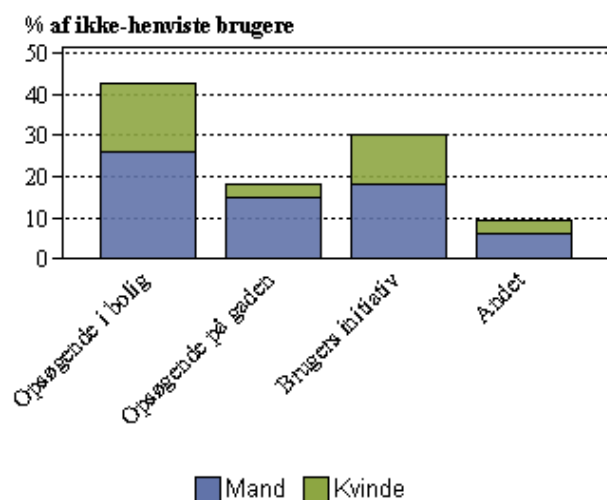
Figur 41. Hvorfra er brugerne overdraget/henvist

n: 2.313

22 % af brugerforløbene er opstartet uden der forud har været henvisning eller henvendelse fra anden side. Kontakten til brugerne er primært skabt ved opsøgende arbejde fra SKP-medarbejderne (61 %) men i en del tilfælde også efter henvendelse fra brugerne selv (30 %) (figur 42).

Figur 42. Kontaktoprettelse til brugere som ikke er henvist

n: 765

3.6.1. Varighed af forløb

Et SKP-forløb kan anskues i tre faser som omhandler kontaktetablering, opbygning af tillidsforhold og imødekomme af brugerens behov gennem støttearbejdet (Karpatschof 2008). Kontaktetableringen kan være vanskelig, og det opsøgende arbejde tager ofte lang tid og kræver stor tålmodighed, forsigtighed og påpasselighed. Den indledende kontakt med brugeren vil ofte være skrøbelig og kan være præget af brugerens sårbarhed og mistænksomhed over for de etablerede systemer. I opbygningen af et tillidsforhold mellem SKP-medarbejderen og brugeren er fortrolighed og ærlighed nøgleord, hvilket stiller store krav til SKP-medarbejderens evne til at balancere mellem den professionelle funktion og personlig nærhed. Når der er skabt kontakt og tillid, vil støtte- og kontaktpersonens funktion i det videre arbejde være at bygge bro til omverdenen, hvilket skal foregå med udgangspunkt i brugernes individuelle ønsker og behov.

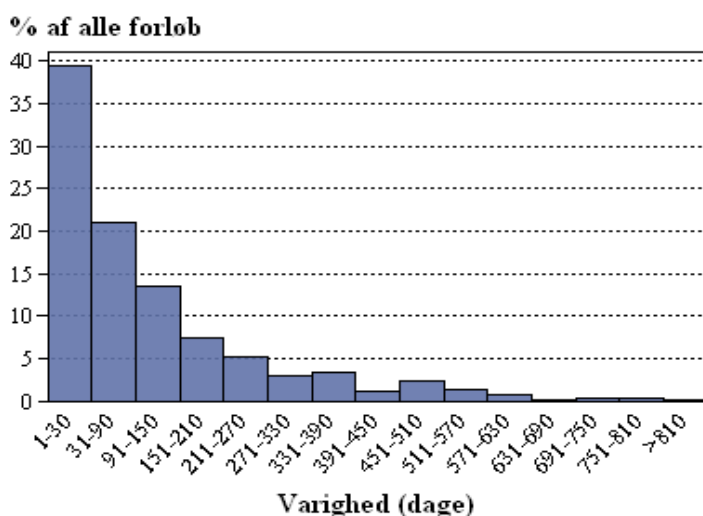
SKP-forløbene kan dog kategoriseres i korte forløb, længere afbrudte forløb samt meget lange og næsten varige forløb (Zeeberg 2006). Korte forløb er karakteriseret ved, at brugerens behov kan imødekommes med kortvarig, ofte praktisk hjælp. I længere, afbrudte forløb kommer brugeren undervejs i forløbet f.eks. i fængsel eller bliver indlagt. I meget lange, næsten varige forløb, kan brugeren ikke opnå en varig forbedring, fordi ingen andre indsatser imødekommer brugerens behov.

Varigheden af brugerforløbene henviser i denne opgørelse til perioden fra det tidspunkt hvor SKP-medarbejderen opnår kontakt med brugeren første gang til tidspunktet for sidste kontakt.

Forløbene varer i gennemsnit 130 dage og halvdelen af forløbene varer mellem 1 og 78 dage (medianen). De fleste forløb er af relativ kort varighed og færre forløb er langvarige (figur 43).

Forløb med kort varighed (1-30 dage) har en lavere succesrate end forløb af længere varighed (33 % mod 42 %) og er i højere grad karakteriseret ved at kontakten er blevet afbrudt efter brugerens ønske eller at brugerne ikke er i målgruppe (ikke vist).

Figur 43. Varighed af forløb

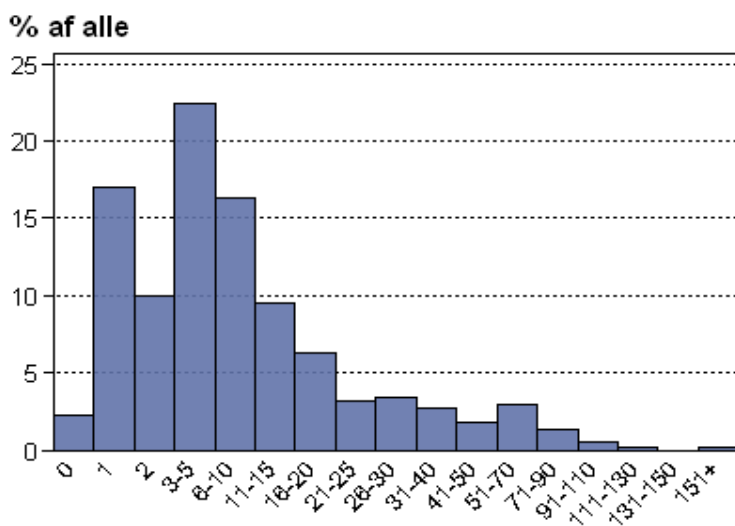

n: 683

3.6.2. Antal møder

Antallet af møder med brugerne spænder mellem 0 til over 150 møder. 0 møder kan f.eks. forekomme når der kun er telefonisk kontakt med brugeren. I halvdelen af forløbene er der mellem 0 og 10 møder (median) og således er der mange forløb med forholdsvis få møder. (figur 44)

Figur 44. Antal møder

n: 619

4. Litteraturliste

Bemærkninger til lovforslag nr. L122 i Forslag til Lov om ændring af Lov om social service, Lov om social pension og andre love fremsat af socialministeren den 18. januar 2006

Benjaminsen, Hjemløshed i Danmark 2009. National kortlægning, SFI 2009

DUT-notat, pkt 41- A, J.nr. 649-1401, ØSK-Social Socialministeriet 28. februar 2006

Finansministeriet, Med borgeren ved roret, Regeringens moderniseringsprogram, maj 2002 samt www.modernisering.dk

Hvidtfeldt, Hansen, Grønbæk, Tolstrup, Alkoholforbrug i Danmark. Kvantificering og karakteristik af storforbrugere og afhængige, SIF, 2008

Karpatschof, Rue, Brugeren og SKP'eren, i Lihme, Invitation til socialpsykiatri, 2008

Københavns Kommune, En evaluering af brugernes oplevelse af SKP-ordningen i Københavns Kommune, Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen, 2001

Lov om social service § 99, Lov nr. 941 af 1. oktober 2009

Lov om social service § 80, Lov nr. 454 af 10. juni 1997

Møde nr. 49, fredag den 3. februar 2006, Vedr. 1. behandling af L 122 i folketingssamling 2005-2006, <http://www.ft.dk/samling/20051/lovforslag/l122/beh1/forhandling.htm>

Socialt Udviklingscenter, Evaluering af støtte- og kontaktpersonordningen i mindre kommuner, april 2004

Statistikbanken, Danmarks Statistik, 1. kvartal 2010

Sundhedsstyrelsen, Narkotikasituationen i Danmark 2009, 2009

Vejledning nr. 5 til Serviceloven, afsnit I, vejledning om særlig støtte til voksne, støtte- og kontaktpersoner efter servicelovens § 99, vejledning nr. 96 af 5. december 2006

Vejledning om støtte- og kontaktpersonordning for personer med sindslidelser (Lov om social service) kapitel 5 efter Servicelovens § 99, vejledning nr. 196 af 3. december 2001

Zeeberg, Böyesen, SKP til misbrugere og hjemløse, VFC Socialt Udsatte 2006 og Servicestyrelsen 2007

Zeeberg, Lautrup, Støtte til Udstødte. Forsøg med SKP-ordning til isolerede misbrugere og hjemløse, VFC Socialt Udsatte, 2005

Bilag 1

Metodebeskrivelse

I dette bilag uddybes metodebeskrivelsen til de to separate delundersøgelser. Først beskrives metodiske overvejelser i forbindelse med indsamlingen og afrapportering af de overordnede implementeringsdata, og dernæst for den dybdegående brugerundersøgelse i 19 kommuner.

1. Implementeringsdata

I forbindelse med evalueringen af SKP-ordningens implementering har Servicestyrelsen af tre omgange modtaget indberetninger fra kommunerne. Information om gennemførslen af lovovervågningen, samt login-oplysninger til de elektroniske indberetningsskemaer udsendes første gang til kommunerne den 25. juni 2007, med indberetningsfrist den 15. august 2007. Fra slutningen af august til slutningen af september 2007 blev der gennemført en opfølgingsrunde med rykker pr. telefon til de relevante kommuner, således at alle kommuner havde indberettet inden den 1. oktober. Efterfølgende kvalitetssikrede Servicestyrelsen de indsendte oplysninger, og kommunerne havde mulighed for at indsende reviderede skemaer med rettelser. Dataindsamlingens 1. runde blev dermed endelig afsluttet den 5. december 2007.

Et tilsvarende forløb blev gennemført i efteråret 2008 og efterår/vinter 2009, dog med en mindre omfattede datakvalitetssikring i 2008, da forløbet har karakter af en mellemliggende statusmåling.

I lovovervågningen indgår desuden data vedrørende SKP-ordningen pr. 30. september 2006 på enkelte variable. Disse data er indsamlet retrospektivt i sammenhæng med 2007-indberetningen. Det skal endvidere bemærkes, at den kommunale struktur blev ændret pr. 1. januar 2007, hvilket yderligere påvirker 2006-datas validitet.

Lovovervågningsrapporten har på baggrund af ovenstående, et fokus på udviklingen fra 2007 til 2009 med enkelte perspektiver til implementeringen i hhv. 2006 og 2008.

Indberetningsspørgeskemaet fra 2007 blev forud for 2008-runden i begrænset omfang revideret og opdateret ud fra erfaringerne fra 1. runde. Indberetningen i 2009 var en kopi af spørgeskemaet fra 2008, dog opdateret i forhold til f.eks. årstal.

I forbindelse med de tre indberetningsrunder har samtlige 98 kommuner svaret efter en vedholdende opfølgingsprocedure, hvormed der er opnået en svarprocent for myndighedindberetningen på 100 %. Dog baseres undersøgelsens population i væsentlige dele af lovovervågningsrapporten udelukkende på det specifikke antal kommuner, som på indberetningstidspunktet havde angivet, at de havde en SKP-ordning, hvilket omfatter henholdsvis 89, 95 og 96 kommuner i henholdsvis 2007, 2008 og 2009.

Generelt må der påregnes en lille usikkerhed i forhold til undersøgelsens datagrundlag og resultater, da de kommunale medarbejdere har udøvet skøn i deres besvarelser. Dette skyldes dels at de data, som ønskes belyst, ikke umiddelbart er fyldestgørende tilgængelige i de kommunale budgetter og regnskaber, dels opgørelsesformerne. Det er imidlertid Servicestyrelsens vurdering, at kommunernes besvarelser, herunder det skøn de har udøvet, overordnet set giver et retvisende grundlag for en vurdering af SKP-ordningens implementering i perioden 2007 til 2009.

2.1 Kommunestikprøve

Lovovervågningens sigte er bl.a. at undersøge, om den nye målgruppe i SKP-ordningen får tilbudt ordningen samt at undersøge, om målgruppen opnår den tilsigtede effekt af SKP-ordningen. Til formålet er der gennemført en indberetning af hvert enkelt brugerforløb fra et udsnit af danske kommuner.

Ud fra en stratificering af landets kommuner efter antallet af brugere i den tidligere SKP-ordning, blev et repræsentativt udsnit af kommuner udvalgt. Herfra blev der indsamlet ikke-personhenførbare ind- og udskrivningsdata på individniveau for hvert SKP-forløb. Der var tale om en stratificeret stikprøve, som blev gennemført på baggrund af Danmarks Statistiks landsopgørelse over SKP-brugere fra 2006, med indberetninger fra 223 kommuner, som herefter blev opgjort efter den nye kommunestruktur. Denne opgørelse blev valgt, da SKP-indsatsniveauet i den gamle ordning vurderedes at have en væsentlig indflydelse på indsatsniveauet i den nye, udvidede ordning. Ifølge opgørelsen var der 5.645 SKP-brugere i ordningen på et specifikt tidspunkt. I forbindelse med stratificeringen blev det forudsat, at opgørelserne fra Danmarks Statistik overordnet set var retvisende. Opgørelserne blev opdelt i fire strata, som afspejlede kommunernes SKP-indsatsniveau, med i alt godt 1.300 brugere i hvert stratum (ekskl. Københavns Kommune). I forbindelse med den tilfældige stikprøvetagning inden for hvert stratum, var målet at nå et antal kommuner, som samlet havde en SKP-indsats, der omfattede mindst 200 brugere. Kommunerne blev opdelt i følgende fire strata:

1. Stratum ét bestod af 51 kommuner med i alt 1.320 brugere. Disse kommuners SKP-indsats dækker over et interval fra 0 til 46 brugere i den enkelte kommune. Fra dette stratum blev der tilfældigt udvalgt 10 kommuner til denne undersøgelse med i alt 208 brugere.
2. Stratum to bestod af 24 kommuner med i alt 1.350 brugere. Disse kommuners SKP-indsats dækker over et interval fra 46 til 70 brugere i den enkelte kommune. Fra dette stratum blev der tilfældigt udvalgt 4 kommuner til denne undersøgelse med i alt 223 brugere.
3. Stratum tre bestod af 14 kommuner med i alt 1.374 brugere. Disse kommuners SKP-indsats dækker over et interval fra 72 til 121 brugere i den enkelte kommune. Fra dette stratum blev der tilfældigt udvalgt 2 kommuner til denne undersøgelse med i alt 213 brugere.
4. Stratum fire bestod af 8 kommuner med i alt 1.303 brugere. Disse kommuners SKP-indsats dækker over et interval fra 137 til 220 brugere i den enkelte kommune. Fra dette stratum blev der tilfældigt udvalgt 2 kommuner til denne undersøgelse med i alt 299 brugere.

Endelig blev Københavns Kommune særskilt udvalgt til undersøgelsen pga. kommunens særlige demografiske karakter samt det længerevarende og omfattende SKP-arbejde gennem blandt andet Støtte- og KontaktCenteret - SKC. Ifølge Danmarks Statistiks opgørelse havde kommunen 299 SKP-brugere i 2006.

Samlet set var der således, overordnet set, tale om en stratificeret udvælgelse, hvor stikprøve omfattende 19 kommuner som dækkede over 1.242 SKP-brugere i 2006.

De 19 kommuner blev i brev af 20. juni 2007 pålagt at deltage i SKP-lovovervågningens brugerdel i de følgende tre år. Støtte- og kontaktpersonerne i disse kommuner, samt eventuelle leverandører, har herefter udfyldt og løbende opdateret ét brugerforløbsskema for hver SKP-bruger, samt indberette stamdata for samtlige allerede igangsatte SKP-forløb i kommunen. Brugerforløbsindberetningsskemaet fremgår af bilag 5.

2.2 Data og databehandling

En væsentlig del af det datamæssige grundlag for nærværende SKP-lovovervågning er fremkommet ved indberetninger af brugerforløb via Servicestyrelsens web-baserede SKP-indberetningsplatform. Indberetningen foregik i perioden fra d. 20/6 2007 til d. 21/12 2009¹. Der er indberettet informationer om SKP-brugerforløb fra samtlige 19 kommuner, dog er der fra tre kommuner kun indberettet enkelte forløb (1 eller 2 forløb). En kommune angav i implementeringsundersøgelsen på daværende tidspunkt ikke at have en SKP-ordning og to kommuner vurderes ikke at have indberettet relevante brugerforløb, trods gentagne opfordringer med henvisning til relevant lovgivning. Det samlede antal besvarelser i brugerundersøgelsen var 3.534.

Som led i SKP-arbejdet, er iværksat et metode- og kompetenceudviklingsprojekt som foregår i tre kommuner i perioden 2007-2010 – Isbryderprojektet. Projektet omfatter blandt andet SKP-arbejde for sindslidende og sindslidende misbrugere, der bor i eget hjem under uacceptable vilkår. I dette projekt indsamles informationer, der svarer til en udvidelse af indberetningerne i brugerundersøgelsen. For at mindske administrationen omkring indberetningen, er data fra Isbryderprojektet i Københavns Kommune² (n:221) blevet sammenflettet med data direkte indberettet i brugerundersøgelsen (n: 3.313).

I opgørelserne præsenteret i afsnit 3.3 SKP-ordningens effekt og 3.4 generelle informationer om SKP-forløb er brugerforløb påbegyndt inden SKP-brugerindberetningens ikrafttrædelse d. 1/6 2007 ekskluderet (n: 702). Ekskluderingen er sket, fordi indberetningerne fandt sted en rum tid efter forløbene reelt var påbegyndt, og dermed havde risiko for at være informationerne mindre valide, idet SKP-medarbejderne har

¹ Det var varslet, at indberetningen stoppede d. 21/12 2009 jf. bilag 3. Af administrative årsager, fik enkelte kommuner dog først afsluttet indberetningen d. 4/1 2010

² I Isbryderprojektet indgår Esbjerg, Odense og Københavns Kommuner. Af disse indgår kun Københavns Kommune i brugerforløbsundersøgelsen og derfor er kun data fra denne kommune blevet anvendt

skullet huske tilbage. I de pågældende opgørelser blev det vurderet, at hensynet til validiteten vejede tungere end hensynet til medtagelse af samtlige forløb.

Desuden er opgørelserne i afsnit 3.3 SKP-ordningens effekt, 3.4 generelle informationer om SKP-forløb udelukkende baseret på forløb, hvor brugeren havde accepteret kontakten med SKP-medarbejderen.

Resultaterne er i en del tilfælde præsenteret stratificeret for køn. I et mindre antal indberetninger var brugerens køn ikke oplyst (n: 12) og i de tabeller, hvor resultaterne præsenteres stratificeret for køn, indgår disse forløb ikke.

Ved en række spørgsmål var det muligt at angive flere svar, hvorfor det samlede antal svar kan afvige fra antallet af respondenter. Ved multiple svarmuligheder er dette angivet i forbindelse med figuren.

2.3. Validitet i lovovervågningen

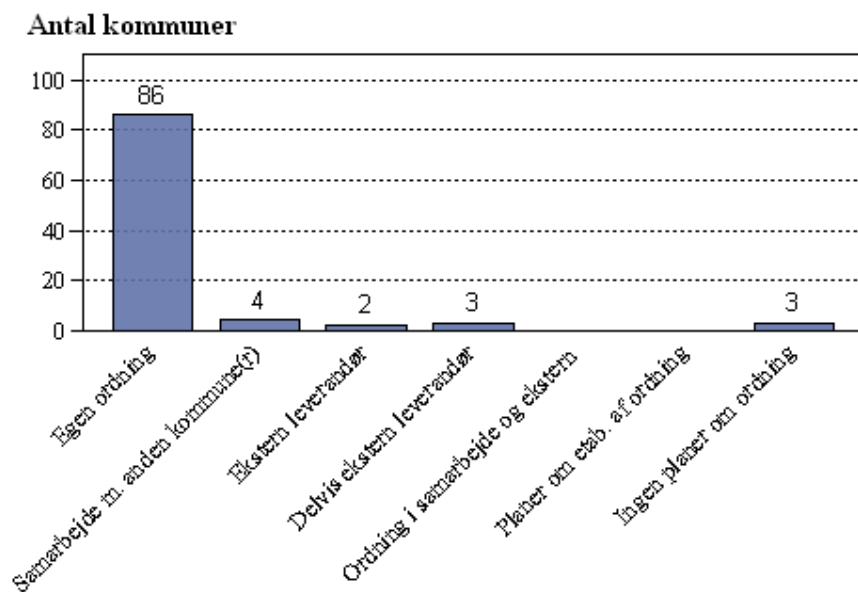
Udarbejdelse af indberetningsskemaerne er foretaget bl.a. i samarbejde med psykologer, socialfaglige medarbejdere mv, fra enkelte kommuner og repræsentanter fra frivillige organisationer, som i det daglige arbejde beskæftiger sig med målgruppen for SKP-ordningen. Dette har sikret, at oplysningerne i lovovervågningen er indsamlet via relevante spørgsmål med tilhørende svarkategorier. Der kan dog f.eks. være begrebsmæssige forskellige forståelser af hvorvidt brugeren i starten af kontaktforløbet er i kontakt med det offentlige, årsagen til afslutning og succesområder. Yderligere beror brugerindberetningen på hvad brugeren selv fortæller og skøn foretaget af SKP-medarbejderen. Det vurderes dog, at medarbejderne, ikraft af deres faglighed, har et tilstrækkeligt kendskab til brugerne til at udfylde brugerindberetningsskemaet retvisende.

Med baggrund i det prospektive design samt inddragelse af faglige parter i udvikling af indberetningsskemaet, vurderes det samlet, at den interne validitet af lovovervågningen er acceptabel.

Opgørelserne beskriver fordelinger blandt de indberettede brugerforløb fra kommuner, som indgik i stikprøven og en generalisering til baggrundspopulationen er ikke direkte foretaget. I stikprøven var tilsigtet, at udtrække et på relevante områder repræsentativt udsnit af kommunerne i stikprøven, hvilket er en forudsætning for at kunne generalisere resultaterne fra stikprøven til populationen. I lovovervågningen var ca. halvdelen af indberetningerne fra Københavns kommune, som anslås at varetage en tiendedel af samtlige forløb på landsplan, hvilket påvirker generaliserbarheden i undersøgelsen negativt. Brugerforløb fra Guldborgsund Kommune andrager ligeledes en forholdsvis stor andel af det samlede antal forløb i lovovervågningen. Stratainddelingen sikrer, at kommuner med varierende grad af engagement på SKP-området er repræsenteret i stikprøven, hvilket understøtter generaliserbarheden. Såfremt brugerforløb i Københavns Kommune og Guldborgsund Kommune ikke adskiller sig systematisk fra brugerforløb i resten af landet, vurderes generaliserbarheden i lovovervågningen som god og dermed giver lovovervågningen overordnet set et retvisende grundlag for en vurdering af SKP-ordningens effekter og resultater.

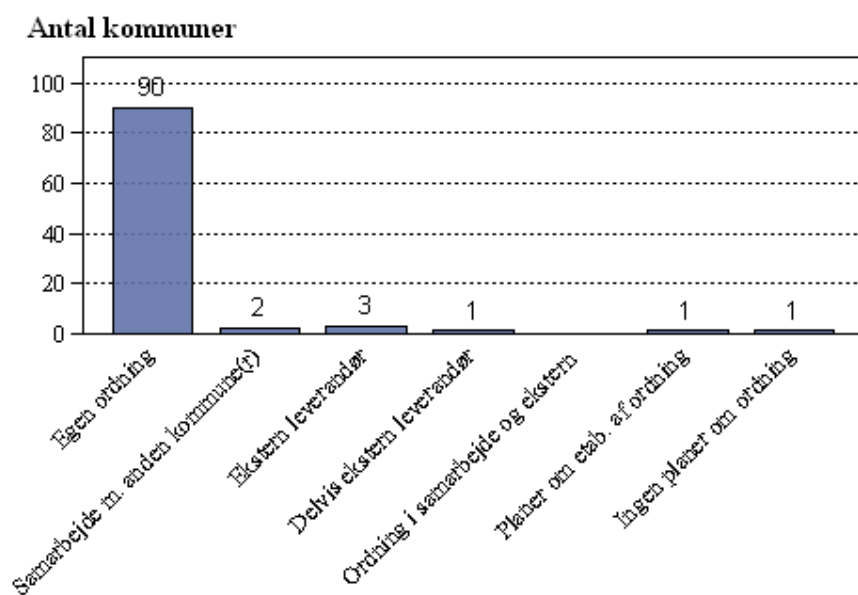
Bilag 2

Figur 1a: Kommunernes SKP-ordning, 2008

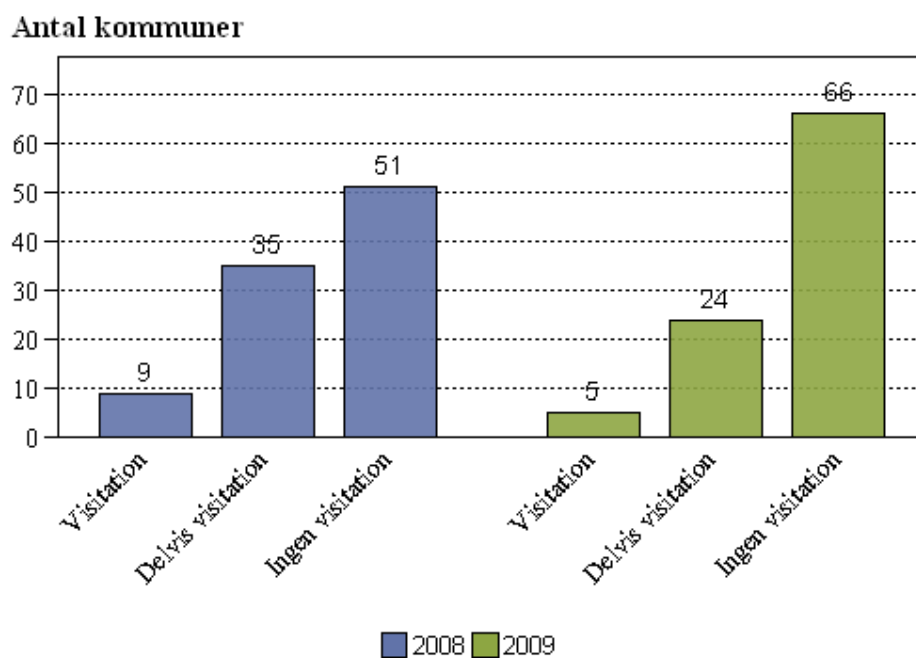
N = 98

Figur 1b: Kommunernes SKP-ordning, 2009

N = 98

Figur 3a: Anvendelse af visitation ved tildeling af SKP, 2008 og 2009

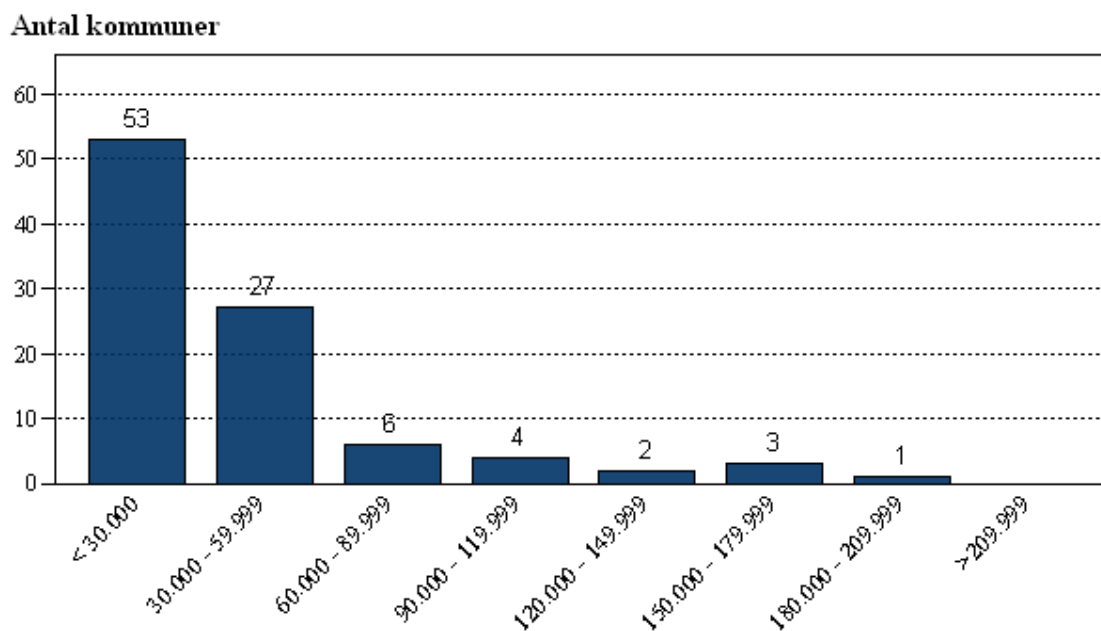
N = 95 (2008), N = 95 (2009)

Tabel 2a: Budget i 1000 kr. pr. 1000 indbyggere, SKP-ordningen 2007-2009

	2007	2008	2009
Gennemsnit:	33	35,4	38,1
Median:	29	24,3	25,4
Minimum:	1,1	0	0
Maksimum:	234	168,3	180,2
Nedre Kvartil:	14	12,5	13,0
Øvre kvartil:	58	46,4	48,2

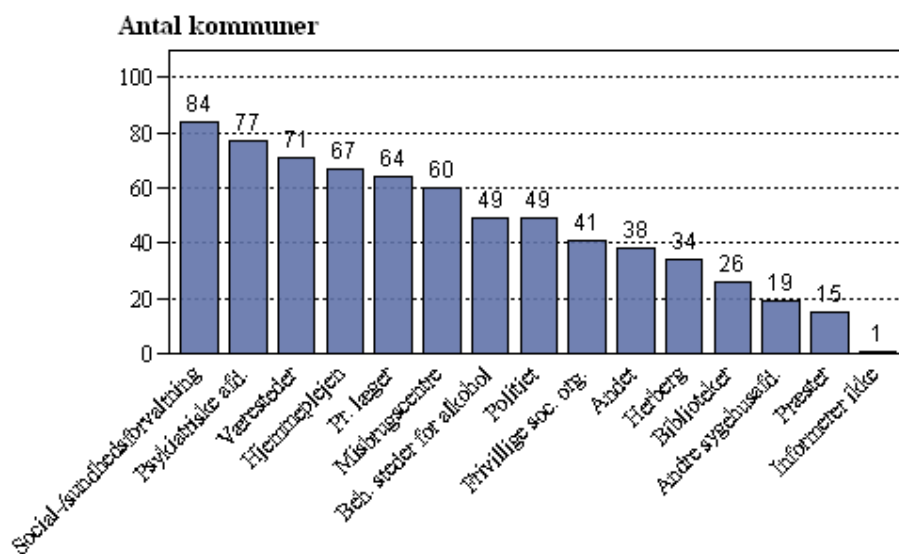
N = 89 (2007), 95 (2008) og 96 (2009)

Figur 5a: Kommunernes budget til SKP-ordningen, kr. pr. 1000 indbyggere, 2009

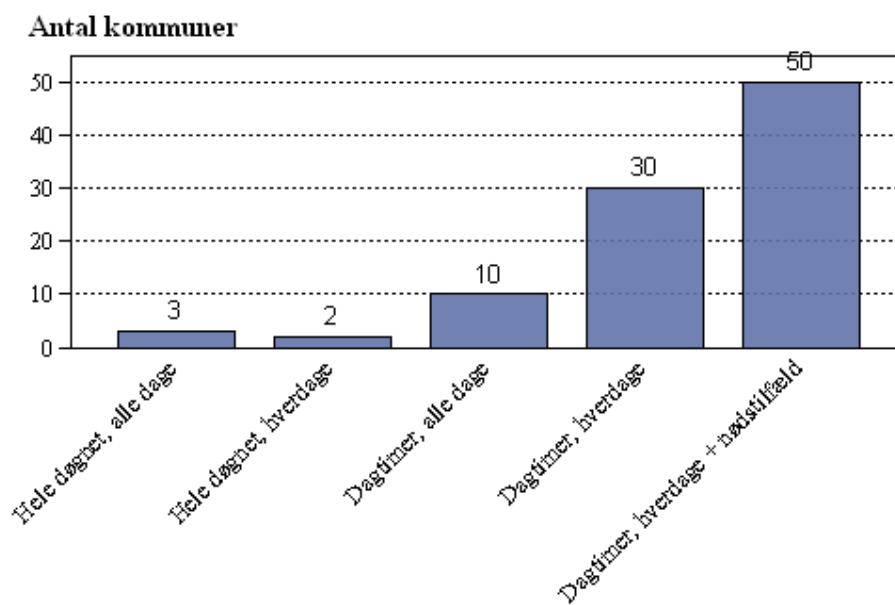
N = 96

Figur 12: Oversigt over hvor kommunerne informerer om SKP-ordningen, 2007

N= 87, Figur baseret på flere svarmuligheder

Figur 14a: Kontakttidspunkter for hvornår SKP'erne kan kontaktes, 2009

N = 95

Bilag 3 – Spørgeskema vedr. implementering 2007

Kommunekode:

Velkommen til SKP myndighedsindberetningen

På de følgende sider skal der indberettes oplysninger om kommunens Støtte- og Kontaktpersonordning.

For at påbegynde indberetningen, tryk "Næste" nederst i højre hjørne.

Kontaktoplysninger

Der indberettes på vegne af

Navn på kontaktperson (indberetter)

Telefonnummer for kontaktperson

E-mail på kontaktperson

Administrationen af SKP-ordningen

Spørgsmål 1: Har kommunen myndighed en SKP-ordning efter lov om social service?

- ☐ Ja, har egen ordning.
Gå til spørgsmål 5.
- ☐ Ja, har ordning i samarbejde med anden/andre kommuner.
Gå til spørgsmål 4.
- ☐ Ja, har ordning, som bliver varetaget af en ekstern leverandør. Gå til spørgsmål 5.
- ☐ Ja, har ordning, som bliver delvist varetaget af en ekstern leverandør. Gå til spørgsmål 5.
- ☐ Ja, har ordning i samarbejde med anden/andre kommuner, som samlet bliver varetaget af en ekstern leverandør. Gå til spørgsmål 4.
- ☐ Nej, men kommunen har planer om at etablere en SKP-ordning. Gå til Spørgsmål 2.
- ☐ Nej, kommunen har ikke planer om at etablere en SKP-ordning. Gå til spørgsmål 3.

Spørgsmål 2: Hvornår har myndigheden planer om at etablere ordningen? Gå til spørgsmål 25.

Spørgsmål 3: Begrund hvorfor der ikke er en SKP-ordning. Gå til spørgsmål 25.

Spørgsmål 4: Hvilke kommuner samarbejdes der med?

Spørgsmål 5: Efter hvilke/hvilken paragraf i lov om social service administreres SKP-ordningen? sæt evt. flere kryds

- ☐ § 99 - særskilt
- ☐ § 99 i sammenhæng med ét eller flere andre tilbud efter Servicesloven, fx. §85
- ☐ Anden - skriv hvilken

Spørgsmål 6: Hvor er den praktiske del af SKP-ordningen tilknyttet? Sæt evt. flere kryds

- ☐ Boformer
- ☐ Hjemmeplejen
- ☐ Et værested
- ☐ Misbrugscenter
- ☐ En sygehusafdeling
- ☐ Andet - beskriv

Spørgsmål 7: Tildeles SKP-forløb på baggrund af visitation, forstået som ansøgning, indstilling og afgørelse?

- ☐ Ja, der anvendes kun visitation
- ☐ Ja, der visiteres i nogle sager
- ☐ Nej, der anvendes ikke visitation

Ressourcer i SKP-ordningen

Spørgsmål 8: Hvor meget er der afsat af kommunens budget for 2008 til SKP-ordningen

Spørgsmål 8a: Hvor mange kroner blev der brugt på SKP-ordningen i 2007?

Spørgsmål 9: Hvor mange ansatte SKP'er har kommunen pt. målt i årsværk (Inkl.eksterne fra f.eks. frivillige organisationer)? Et årsværk svare til én fuldtidsstilling i ét år.

Spørgsmål 10: Fordel antallet af SKP'er i kommunen efter, hvor mange timer de er ansat om ugen

Antal på
deltid

Antal på fuldtid

Spørgsmål 11: Fordel antallet af SKP'er i kommune efter, hvilke betingelser de er ansat efter

Antal fastansatte professionelle SKP'er

Antal ansatte som honorarlønnede

Antal frivillige

Antal kontaktfamilier

Antal ansatte med andre betingelser

Beskriv hvilke betingelser:

Spørgsmål 12: Hvor mange brugere i kommunen er pt. i et ikke-afsluttet SKP-forløb?

Spørgsmål 13: Hvor mange af brugere i kommunen har SKP'erne pt. mindst én ugentlig aftale med?

Spørgsmål 14: Foregår der en registrering af de enkelte SKP-forløb?

☐ Ja. Beskriv hvordan:

☐ Nej

Kommunikation og matchning

**Spørgsmål 15: Hvor informerer kommunen om SKP-ordningen?
Sæt evt. flere kryds**

- ☐ Social-/sundhedsforvaltning
- ☐ Psykiatriske afdelinger
- ☐ Andre sygehusafdelinger
- ☐ Behandlingssteder for alkoholikere
- ☐ Praktiserende læger
- ☐ Præster
- ☐ Biblioteker
- ☐ Hjemmeplejen
- ☐ Frivillige sociale organisationer o. lign.
- ☐ Væresteder
- ☐ Herberg
- ☐ Misbrugscentre
- ☐ Politiet
- ☐ Internet
- ☐ Andet. Beskriv:
- ☐ Kommunen informerer ikke

Spørgsmål 16: Foregår der en matchning af brugere og SKP'er?

- ☐ Ja
- ☐ Nej. Gå til spørgsmål 18

**Spørgsmål 17: Efter hvilke kriterier bliver brugerne og SKP'erne matchet?
Sæt evt. flere kryds.**

- ☐ Køn
- ☐ Alder
- ☐ Afstand/lokalkendskab
- ☐ Kemi
- ☐ Ledig kapacitet
- ☐ Brugernes særlige ønsker
- ☐ Andet. Beskriv:

Spørgsmål 18: Hvornår er det cirka muligt for brugeren at komme i kontakt med en SKP'er?

Vælg den kategori der passer bedst.

- ☐ Hele døgnet i alle ugens dage
- ☐ Hele døgnet i hverdage
- ☐ I dagtimerne alle ugens dage
- ☐ I dagtimerne på hverdage
- ☐ I dagtimerne på hverdage med andre tidspunkter som nødstilfælde

Supervision, (efter-)uddannelse og specialisering

Spørgsmål 19: Tilbydes SKP'erne supervision? Hermed forstås støtte i form af samtaler der bringer en person til selv at finde en løsningsmodel for et problem. Fx Familiepsykologen modtog supervision fra en anden psykolog

- ☐ Ja
- ☐ Nej. Gå til spørgsmål 21

Spørgsmål 20: Hvor ofte tilbydes SKP'erne supervision?

- ☐ Ugentligt
- ☐ Hver anden uge
- ☐ Månedligt
- ☐ Andet. Beskriv:

Spørgsmål 21: Tilbydes SKP'erne efteruddannelse? Hermed forstås deltagelse i kursus, konference, netværksmøde mv.

- ☐ Ja
- ☐ Nej. Gå til spørgsmål 23

Spørgsmål 22: Hvor mange timer skønnes årligt brugt på efteruddannelse for samtlige SKP'er? Angiv i timer.

Spørgsmål 23: Hvordan er SKP-arbejdet organiseret i relation til målgruppens forskellige karakteristika af de mest isolerede og ensomme sindslidende, hjemløse, stof- og alkoholmisbrugere.

- ☐ SKP'erne er specialiseret indenfor ét af de ovennævnte karakteristika
- ☐ SKP'erne er delvis specialiseret indenfor ét af de ovennævnte karakteristika
- ☐ SKP'erne er generalister og dækker alle fire karakteristika. Gå til spørgsmål 25

Spørgsmål 24: Angiv hvordan SKP'erne er specialiseret i relation til målgruppens forskellige karakteristika

Antal ansatte SKP'er målt i årsværk, som er specialiseret indenfor arbejdet med sindslidende:

Antal ansatte SKP'er målt i årsværk, som er specialiseret indenfor arbejdet med stofmisbrugere:

Antal ansatte SKP'er målt i årsværk, som er specialiseret indenfor arbejdet med hjemløse:

Antal ansatte SKP'er målt i årsværk, som er specialiseret indenfor arbejdet med alkoholmisbrugere:

Spørgsmål 25: Yderligere kommentarer til undersøgelsen:

Tak for indberetningen!

Afslut besvarelsen.

Bilag 4 – Spørgeskema vedr. implementering 2008 - 2009

SKP Implementeringsskema

Kommunekode: Services

Velkommen til SKP myndighedsindberetningen

På de følgende sider skal der indberettes oplysninger om kommunens Støtte- og Kontaktpersonordning.

For at påbegynde indberetningen, tryk "Næste" nederst i højre hjørne.

Kontaktoplysninger

Der indberettes på vegne af

Navn på kontaktperson (indberetter)

Telefonnummer for kontaktperson

E-mail på kontaktperson

Administrationen af SKP-ordningen

Spørgsmål 1: Har den kommunale myndighed en SKP-ordning efter lov om social service?

- ☐ Ja, har egen ordning.
Gå til spørgsmål 6.
- ☐ Ja, har ordning i samarbejde med anden/andre kommunale myndigheder. Gå til spørgsmål 4.
- ☐ Ja, har ordning, som bliver varetaget af en ekstern leverandør. Gå til spørgsmål 6.
- ☐ Ja, har ordning, som bliver delvist varetaget af en ekstern leverandør. Gå til spørgsmål 6.
- ☐ Ja, har ordning i samarbejde med anden/andre kommunale myndigheder, som samlet bliver varetaget af en ekstern leverandør. Gå til spørgsmål 4.
- ☐ Nej, men kommunen har planer om at etablere en SKP-ordning. Gå til Spørgsmål 2.
- ☐ Nej, kommunen har ikke planer om at etablere en SKP-ordning. Gå til spørgsmål 3.

Spørgsmål 2: Hvornår har myndigheden planer om at etablere ordningen? Gå til spørgsmål 33.

Spørgsmål 3: Begrund hvorfor der ikke er en SKP-ordning. Gå til spørgsmål 33.

Spørgsmål 4: Hvilke kommunale myndigheder samarbejdes der med?**Spørgsmål 5: Hvad samarbejdes der om?**

- ☐ Administrationen af SKP-ordningen
- ☐ Den praktiske del af SKP-ordningen.
- ☐ Efteruddannelse og/eller supervision
- ☐ Andet. Beskriv:

Spørgsmål 6: Efter hvilke/hvilken paragraf i lov om social service administreres SKP-ordningen? sæt evt. flere kryds

- ☐ § 99
- ☐ § 83 tidligere § 71 i lov om social service
- ☐ § 85 tidligere § 73 i lov om social service
- ☐ Anden - skriv hvilken

Spørgsmål 7: Hvor er SKP-ordningen placeret?

- ☐ Administration og praktisk del er placeret samme sted. Gå til spørgsmål 9.
- ☐ Administration og praktisk del er placeret hver for sig

**Spørgsmål 8: Hvor er den praktiske del af SKP-ordningen tilknyttet?
Sæt evt. flere kryds**

- ☐ Boformer
- ☐ Hjemmeplejen
- ☐ Et værested
- ☐ Misbrugscenter
- ☐ En sygehusafdeling
- ☐ Andet - beskriv

Spørgsmål 9: Anvender den kommunale myndighed visitation i tildelingen af et SKP-forløb?

- ☐ Ja, der anvendes kun visitation
- ☐ Ja, der visiteres i nogle sager
- ☐ Nej, der anvendes ikke visitation

Spørgsmål 10: Har den kommunale myndighed gennemført ændringer i SKP-organiseringen i relation til implementeringen af udvidelsen af SKP-ordningen?

- ☐ Ja
- ☐ Nej. Gå til spørgsmål 12.

Spørgsmål 11: Beskriv de gennemførte organisatoriske ændringer.

Spørgsmål 12: Har den kommunale myndighed gennemført andre tiltag i relation til implementeringen af udvidelsen af SKP-ordningen?

- ☐ Ja
- ☐ Nej. Gå til spørgsmål 14.

Spørgsmål 13: Beskriv hvilke tiltag

Ressourcer i SKP-ordningen i 2007

Spørgsmål 14: Hvor mange penge er der afsat i kommunens budget for 2007 til SKP-ordningen?

Spørgsmål 15: Hvor mange ansatte SKP'er har kommunen pt. målt i årsværk?

Spørgsmål 16: Fordel antallet af SKP'er i kommunen efter, hvor mange timer de er ansat om ugen

Antal på
deltid

Antal på fuldtid

Spørgsmål 17: Fordel antallet af SKP'er i kommune efter, hvilke betingelser de er ansat efter

Antal fastansatte professionelle SKP'er

Antal ansatte som honorarlønnede

Antal frivillige

Antal kontaktfamilier

Antal ansatte med andre betingelser
Beskriv hvilke betingelser:

Spørgsmål 18: Hvis der er ansat professionelle SKP'er har disse så andre funktioner end SKP-arbejdet? - Sæt evt. flere kryds.

☐ Nej

☐ Ja, de er også tilknyttet eller ansat i hjemmeplejen - angiv antal:

☐ Ja, de er også tilknyttet eller ansat ved et hospital - angiv antal:

☐ Ja, de er også tilknyttet eller ansat ved et værested,
misbrugscenter eller lign. - angiv antal:

☐

Ja, de er også ansat et andet sted - angiv antal:

Beskriv hvor:

Spørgsmål 19: Hvor mange ansatte SKP'er havde kommunen pr. 30. september 2006 målt i årsværk?

Spørgsmål 20: Hvor mange brugere i kommunen er pt. i et ikke-afsluttet SKP-forløb?

Spørgsmål 21: Hvor mange af brugere i kommunen har SKP'erne pt. mindst én ugentlig aftale med?

Spørgsmål 22: Foregår der en registrering af de enkelte SKP-forløb?

☐ Ja. Beskriv hvordan:

☐ Nej

Kommunikation og matchning

Spørgsmål 23: Hvor informerer kommunen om SKP-ordningen?

Sæt evt. flere kryds

- ☐ Social-/sundhedsforvaltning
- ☐ Psykiatriske afdelinger
- ☐ Andre sygehusafdelinger
- ☐ Behandlingssteder for alkoholikere
- ☐ Praktiserende læger
- ☐ Præster
- ☐ Biblioteker
- ☐ Hjemmeplejen
- ☐ Frivillige sociale organisationer o. lign.
- ☐ Væresteder
- ☐ Herberg
- ☐ Misbrugscentre
- ☐ Politiet
- ☐ Andet. Beskriv:
- ☐ Kommunen informerer ikke

Spørgsmål 24: Foregår der en matchning af brugere og SKP'er?

- ☐ Ja
- ☐ Nej. Gå til spørgsmål 26

**Spørgsmål 25: Efter hvilke kriterier bliver brugerne og SKP'erne matchet?
Sæt evt. flere kryds.**

- ☐ Køn
- ☐ Alder
- ☐ Afstand/lokalkendskab
- ☐ Kemi
- ☐ Ledig kapacitet
- ☐ Brugernes særlige ønsker
- ☐ Andet. Beskriv:

Spørgsmål 26: Hvornår er det muligt for brugeren at komme i kontakt med en SKP'er?

- ☐ Hele døgnet i alle ugens dage
- ☐ Hele døgnet i hverdage
- ☐ I dagtimerne alle ugens dage
- ☐ I dagtimerne på hverdage
- ☐ I dagtimerne på hverdage med andre tidspunkter som nødstilfælde
- ☐ Andet. Beskriv:

Supervision, (efter-)uddannelse og specialisering

Spørgsmål 27: Tilbydes SKP'erne supervision?

- ☐ Ja
- ☐ Nej. Gå til spørgsmål 29

Spørgsmål 28: Hvor ofte tilbydes SKP'erne supervision?

- ☐ Ugentligt
- ☐ Hver anden uge
- ☐ Månedligt
- ☐ Andet. Beskriv:

Spørgsmål 29: Tilbydes SKP'erne efteruddannelse?

- ☐ Ja
- ☐ Nej. Gå til spørgsmål 31

Spørgsmål 30: Hvor mange timer skønnes årligt brugt på efteruddannelse pr. SKP-årsværk?

Spørgsmål 31: Hvordan er SKP-arbejdet organiseret i relation til målgruppens forskellige karakteristika af de mest isolerede og ensomme sindslidende, stofmisbrugere, hjemløse og alkoholikere

- ☐ SKP'erne er specialiseret indenfor ét af de ovennævnte karakteristika
- ☐ SKP'erne er delvis specialiseret indenfor ét af de ovennævnte karakteristika
- ☐ SKP'erne er generalister og dækker alle fire karakteristika af de mest isolerede og ensomme sindslidende, stofmisbrugere, hjemløse og alkoholikere. Gå til spørgsmål 33

Spørgsmål 32: Angiv hvordan SKP'erne er specialiseret i relation til målgruppens forskellige karakteristika

Antal ansatte SKP'er målt i årsværk, som er specialiseret indenfor arbejdet med sindslidende:

Antal ansatte SKP'er målt i årsværk, som er specialiseret indenfor arbejdet med stofmisbrugere:

Antal ansatte SKP'er målt i årsværk, som er specialiseret indenfor arbejdet med hjemløse:

Antal ansatte SKP'er målt i årsværk, som er specialiseret indenfor arbejdet med alkoholikere:

Spørgsmål 33: Yderligere kommentarer til undersøgelsen:

Tak for indberetningen!

Afslut besvarelsen.

Bilag 5 – Spørgeskema til indberetning af brugerforløb

Ind- og Udskrivningsskema for støtte- og kontaktpersonordningen

Velkommen til Indberetning af SKP-forløb

Skriv et brugernavn for SKP-brugeren:

Vejl.: Brugernavn er et unikt "kaldenavn" for brugeren, som indtastes for at kunne genkende brugeren i indberetningssystemet sammen med det unikke nummer, som genereres af indberetningssystemet. Brugernavnet må gerne bestå af både bogstaver og tal

Tryk på "næste" nederst på siden for at begynde indberetningen

Indberetters ID:

Stamoplysninger - information om indberetter

Spørgsmål 1: Kommunale myndighed

Spørgsmål 2: Kontaktpersons navn

Spørgsmål 3: Kontaktpersons telefonnummer

Spørgsmål 4: Kontaktpersons e-mail

Karakteristik af brugeren spg. 5 til 7

Spørgsmål 5: Hvad er brugerens køn? - sæt et kryds

- ☐ Mand
- ☐ Kvinde
- ☐ Uoplyst

Spørgsmål 6: Hvad er brugerens alder? - sæt et kryds

- ☐ 18 - 25 år
- ☐ 26 - 35 år
- ☐ 36 - 45 år
- ☐ 45 - 55 år
- ☐ 56 - 65 år
- ☐ 66 år eller derover
- ☐ Uoplyst

Spørgsmål 7: Hvad er brugerens civilstand? - sæt et kryds

- ☐ Ugift
- ☐ Gift
- ☐ Enke/enkemænd (Vejledning: herunder den længstlevende fra registreret partnerskab)
- ☐ Separeret/skilt (Vejl.: herunder ophævet partnerskab)
- ☐ Registreret partnerskab
- ☐ Uoplyst

Karakteristik af brugeren spg. 8 til 10

Spørgsmål 8: Hvad er brugerens boligform? - sæt et kryds

- ☐ Egen bolig
- ☐ Beskyttet bolig
- ☐ Hjemløs/bor på gaden - gå til spørgsmål 10
- ☐ Funktionelt hjemløs - gå til spørgsmål 10 (Vejl.: har eget hjem men bor der ikke)
- ☐ Et andet sted - beskriv venligst nedenfor (Vejl.: f.eks. hjemmeboende, bofællesskab, nødbolig, skævbolig)
- ☐ Uoplyst

Hvis andet sted beskriv venligst

Spørgsmål 9: Hvem bor brugeren sammen med? - sæt evt. flere kryds

- ☐ Bor alene
- ☐ Samlever/ægtefælle
- ☐ Børn
- ☐ Forældre/søskende
- ☐ Anden familie
- ☐ Venner/brugere
- ☐ Andre
- ☐ Uoplyst

Spørgsmål 10: Hvilket oprindelsesland har brugeren - sæt et kryds

- ☐ Danmark
- ☐ Indvandrer fra EU og Norden (Vejl.: Norden er Norge, Sverige, Finland, Island, samt Grønland og Færøerne)
- ☐ Indvandrer fra resten af verden og flygtninge
- ☐ Uoplyst

Karakteristik af brugeren spg. 11 til 12

Spørgsmål 11: Hvilket hovedkarakteristik har den udsatte og isolerede bruger? - sæt et kryds

Vejl.: Det er den enkelte SKP der i hvert enkelt tilfælde skal afveje, hvad det overvejende problem er

- ☐ Sindslidende
- ☐ Stofmisbruger
- ☐ Alkoholmisbruger
- ☐ Hjemløs/funktionelt hjemløs

Spørgsmål 12: Angiv eventuelle bikarakteristika for den udsatte og isolerede bruger? - sæt gerne flere kryds

- ☐ Sindslidende
- ☐ Stofmisbruger
- ☐ Alkoholmisbruger
- ☐ Hjemløs/funktionelt hjemløs
- ☐ Andet - beskriv venligst nedenfor

Hvis andet beskriv venligst

Karakteristik af SKP-forløbet spg. 13 til 14

Spørgsmål 13: Har brugeren tidligere modtaget en SKP? - sæt et kryds

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Ved ikke

Spørgsmål 14: Er sagen blevet overdraget/henvist af anden SKP'er eller anden ekstern enhed fx. en visitationsenhed i kommunen? - sæt et kryds

- ☐ Ja
- ☐ Nej - gå til spørgsmål 16
- ☐ Ved ikke - gå til spørgsmål 17

Karakteristik af SKP-forløbet spg. 15

Spørgsmål 15: Hvis Ja i spørgsmål 14 - Angiv fra hvem/hvor sagen er overdraget fra - sæt et kryds

- ☐ Hospital (somatisk)
- ☐ Psykiatrisk hospital
- ☐ Distriktpsychiatri
- ☐ Sagsbehandler (fx. visitator indenfor hjemmeplejen)
- ☐ Botilbud §§ 107 - 110
- ☐ Praktiserende læge
- ☐ Anden SKP
- ☐ Politi
- ☐ Værested
- ☐ Hjemmesygeplejerske/hjemmehjælper
- ☐ Boligforening/vicevært
- ☐ Pårørende
- ☐ Nabo
- ☐ Andet - beskriv venligt nedenfor
- ☐ Uoplyst

Hvis andet, beskriv venligst

Gå til spørgsmål 17

Karakteristik af SKP-forløbet spg. 16

Spørgsmål 16: Hvis Nej i spørgsmål 14 - Hvordan er kontakten til brugeren etableret? - sæt et kryds

- ☐ Opsøgende i brugers bolig - gå til spørgsmål 18
- ☐ Opsøgende på gaden, herunder via andre misbrugere - gå til spørgsmål 18
- ☐ Eget initiativ fra brugeren
(Vejl.: Herunder hører hvis brugeren selv er dukket op på et værested og kontakten er skabt der)
- ☐ Andet – beskriv venligst nedenfor - gå til spørgsmål 18
(Vejl.: Hvis forløbet er oprettet før den 1.6.2007 er det tilladt at skrive "husker ikke" i tekstfeltet nedenunder)

Hvis andet, beskriv venligst

Karakteristik af SKP-forløbet spg. 17

Spørgsmål 17: Angiv datoen for henvendelse om/fra den pågældende bruger.

(Vejl.: Der er tale om den dato, hvor SKP'en får sagen overdraget)

- ☐ Før
1.6.2007
- ☐ 1.6.2007 eller derefter, angiv venligst:
(Vejl.: angiv dato på formen ddmmåååå)

Karakteristik af SKP-forløbet spg. 18 til 20

Spørgsmål 18: Angiv dato for kontaktstart

(Vejl.: Kontaktdato er den dato SKP'en henvender sig til bruger første gang.)

- ☐ Før
1.6.2007
- ☐ 1.6.2007 eller derefter, angiv venligst:
- (Vejl.: angiv dato på formen ddmmåååå)

Spørgsmål 19: Angiv dato for 1. samværs møde med brugeren

- ☐ Før
1.6.2007
- ☐ 1.6.2007 eller derefter, angiv venligst:
- (Vejl.: angiv dato på formen ddmmåååå)

☐ Intet 1.samværs møde/accept - gå til spørgsmål 21.

Spørgsmål 20: Er/var brugeren fra starten af kontaktføreløbet i en eller anden form for kontakt til det offentlige? – sæt et kryds

- ☐ Ja - beskriv hvilken/hvilke nedenfor
(Vejl.: Kontakten kan bestå i modtagelse af ex. metadon, hjemmehjælp mv.)
- ☐ Ja, men kun i form af offentlig forsørgelse som f.eks. førtidspension og kontanthjælp
- ☐ Nej
- ☐ Ved ikke

Hvis ja, beskriv venligst

Ved kontaktophør spg. 21

Spørgsmål 21: Angiv dato for sidste kontakt med brugeren/forsøg på kontakt på formen ddmmåååå

(Vejl.: Sidste kontakt kan bestå af sidste telefonkontakt eller sidste samværs møde afhængig af forløbet. Denne dato anses for at være den formelle dato for afslutning af kontaktføreløbet.)

Ved kontaktophør spg. 22

Spørgsmål 22: Hvilken årsag er der til kontaktophør? - sæt et kryds

- ☐ Forgæves kontaktforsøg, dvs. brugeren ønsker ikke kontakt til SKP'en. Hvormed det ikke har været muligt at få etableret et kontaktforløb
- ☐ Brugeren har afbrudt forløbet, dvs. efter, at der har været afholdt et første samvæersmøde
- ☐ Brugeren er død
- ☐ Forløbet er afsluttet, idet formålet med SKP-indsatsen er indfriet - gå til spg. 23
- ☐ Brugeren er akut indlagt
- ☐ Brugeren er gjort opmærksom på at vedkommende ikke er i målgruppen
- ☐ Kontaktforløbet er udsat - hvorfor:
- ☐ Anden årsag – beskriv nedenfor

Hvis anden årsag, beskriv venligst

Hvis forløbet er afsluttet, idet formålet med SKP-indsatsen er indfriet gå til spørgsmål 23, ellers gå til spørgsmål 28.

Kontaktophør ved positiv forandring spg. 23

Spørgsmål 23: Hvis forløbet er afsluttet, idet formålet med SKP-indsatsen er indfriet, hvilke hovedresultater er så opnået for brugeren i forløbet? - sæt evt. flere kryds

- ☐ Der er skabt kontakt til personlige relationer - gå til spørgsmål 24
- ☐ Der er skabt kontakt til samfundets etablerede strukturer indenfor sundhedsområdet - gå til spg. 25
- ☐ Der er skabt kontakt til samfundets etablerede strukturer indenfor det sociale område - gå til spg. 26
- ☐ Der er skabt kontakt til samfundets etablerede strukturer indenfor det private område - gå til spg. 27

Kontaktophør ved positiv forandring spg. 24

Spørgsmål 24: Marker hvilke områder indenfor kontakt til personlige relationer, hvor bruger har opnået en positiv forandring i sit liv:

- ☐ Skabelse af kontakt til familie, venner eller bekendte, som brugeren ønsker kontakt til
- ☐ Etableret vellykket besøg fra familie, venner eller bekendt
- ☐ Afklaring af sine familiære relationer

(Vejl.: Afklaring er her evt. konflikter i fortiden med familien bliver afklaret. Der ligger i resultatet, at der netop ikke er tale om besøg af eller fra familien.)

- ☐ Gør brug af egen bolig
- ☐ Andet - beskriv nedenfor

Hvis andet, beskriv venligst

Kontaktophør ved positiv forandring spg. 25

Spørgsmål 25: Marker hvilke områder indenfor kontakt til sundhedsområdet, hvor brugeren har opnået en positiv forandring i sit liv:

- ☐ Brug af egen læge
- ☐ Brug af tandlæge
- ☐ Brug af sundhedscenter
- ☐ Brug af hospital (somatisk)
- ☐ Brug af psykiatrien
- ☐ Brug af alkohol- og misbrugsbehandling
- ☐ Andet - beskriv nedenfor

Hvis andet, beskriv venligst

Kontaktphør ved positiv forandring spg. 26

Spørgsmål 26: Marker hvilke områder indenfor kontakt til det sociale område, hvor brugeren har opnået en positiv forandring i sit liv:

- ☐ Personlig hjælp, omsorg eller pleje, f.eks. hjemmehjælp
- ☐ Beskyttet beskæftigelse
- ☐ Aktivitets- og samværstilbud i kommunalt regi, herunder kommunale væresteder
- ☐ Botilbud
- ☐ Frivillig SKP'er
- ☐ Hjemmevejleder
- ☐ Sagsbehandler
- ☐ Netværkstilbud i kommunalt regi
- ☐ Andet - beskriv nedenfor

Hvis andet, beskriv venligst

Kontaktphør ved positiv forandring spg. 27

Spørgsmål 27: Marker hvilke områder indenfor kontakt til det private område, hvor brugeren har opnået en positiv forandring i sit liv:

- ☐ Deltager i Forenings- eller menighedsliv
- ☐ Deltaget i kulturel aktivitet: fodboldkamp eller anden sportsbegivenhed, museumsbesøg mv.
- ☐ Håndtering af dagligvareindkøb
- ☐ Aktivitets- og samværstilbud i frivilligt socialt arbejde regi, som f.eks. væresteder
- ☐ Håndtering af privat økonomi med kontakt til bank eller sparekasse
- ☐ Andet - beskriv nedenfor

Hvis andet beskriv

Generelle informationer om SKP-forløbet spg. 28 til 32

Spørgsmål 28: Angiv antallet af telefonkontakter/brevkontakter med brugeren

(Vejl.: et sammenhængende forløb af fx sms'er tælles som én kontakt. Skriv nul hvis der fx har været tale om et forgæves forløb, hvor det ikke har været muligt at nå brugeren)

Spørgsmål 29: Angiv antallet af gennemførte møder med brugeren inklusive første samværs møde: Hvis svar forskellig fra "nul" gå til spørgsmål 31

(Vejl.: Skriv nul (0), hvis der fx har været tale om et forgæves forløb, hvor det ikke har været muligt at nå brugeren, det vil sige at der ikke har fundet et samværs møde sted.)

Spørgsmål 30: Angiv antallet af forgæves fremmøder - gå til spørgsmål 33 på næste side

Spørgsmål 31: Angiv antallet af forgæves fremmøder før første samværs møde

Spørgsmål 32: Angiv antallet af forgæves fremmøder efter første samværs møde

Generelle informationer om SKP-forløbet spg. 33

Spørgsmål 33: Yderligere kommentarer om brugerforløbet eller til denne undersøgelse generelt kan skrives her:

**Klik på "indsend" nederst på denne
side
for at afslutte indberetningen**

Bilag 6

Logistisk regression – sandsynlighed for succesfuldt brugerforløb

1. Odds Ratio for formålsindfrielse

Afsnittet omhandlende succesrater er i dette bilag udvidet til også at omfatte regressionsanalyser med 95 % sikkerhedsinterval, hvormed der refereres til den samlede populationen af SKP-brugere i Danmark. Det var tilsigtet, at udtrække et repræsentativt udsnit af kommunerne i stikprøven, hvilket er en forudsætning for at kunne generalisere resultaterne fra stikprøven til populationen. I lovovervågningen var ca. halvdelen af indberetningerne fra Københavns kommune, som anslås at varetage en tiendedel af samtlige forløb på landsplan. Dette kan have påvirket generaliserbarheden i undersøgelsen negativt, men samtidig sikrer netop stratainddelingen, at kommuner med varierende grad af engagement på SKP-området er repræsenteret i stikprøven.

Multivariat logistisk regression er anvendt til estimering af Odds Ratio (OR) kontrolleret for brugernes køn og alder. OR angiver sandsynligheden for, at brugere i den pågældende kategori har afsluttet forløbet med succes i forhold til brugere i referencegruppen. OR er angivet med tilhørende 95 % sikkerhedsinterval, som er et udtryk for den tilfældige usikkerhed ved estimatet for hele populationen og beskriver intervallet, hvori 'den sande værdi' med 95 % sandsynlighed vil ligge. Analyserne er foretaget for faktorer, der hypotetisk set kan have en sammenhæng med succes. En statistisk signifikant sammenhæng er dog ikke et udtryk for en årsagsmæssig sammenhæng mellem faktorerne. Desuden er en manglende statistisk signifikant sammenhæng ikke et udtryk for, at der ikke eksisterer en sammenhæng, blot at en sådan ikke er fundet i materialet.

Som led i datavalideringen, er der foretaget en vurdering af hvorvidt bemærkninger i kategorien 'anden årsag' under årsager til afslutning af brugerforløbet, reelt beskriver en årsag som burde have været kategoriseret under formål indfriet. De logistiske regressionsanalyser er foretaget forud for dette led i valideringen af datamaterialet, hvilket kan bevirke en mindre usikkerhed.

2. Resultater

I tabel 1 er OR for succes for en række faktorer præsenteret. Analyserne viste en klar sammenhæng mellem kommunestørrelse og succes, idet brugerforløb i mellemstore kommuner havde 2,21 gange så stor sandsynlighed for succes sammenlignet med brugerforløb i små kommuner. Desuden var der en klar sammenhæng mellem, hvilket strata kommunen var placeret i og succes. For forløb i kommuner fra strata 2 var der næsten 4 gange så stor sandsynlighed for succes i forhold til forløb fra kommuner i strata 1. For forløb fra kommuner i strata 3 var der ca. 2,5 gange så stor sandsynlighed for succes i forhold til forløb fra kommuner i strata 1.

I forhold til antallet af indberettede forløb i lovovervågningen, var der i kommuner, der havde indberettet 101-500 forløb, 1,79 gange så stor sandsynlighed for succes i forhold til kommuner, der havde indberettet op til 100 forløb.

Der var ikke en graduering i sammenhængen mellem alder og succes, men analysen viste, at brugere i alderen 56 – 65 år havde 1,69 gange så stor sandsynlighed for succes i forhold til brugere i alderen 46 – 55 år.

Der var ikke en statistisk signifikant sammenhæng mellem succes og henholdsvis køn, hovedkarakteristika, tidligere forløb og kontakt til det offentlige ved kontaktstart. Analysen kunne dog pege i retning af, at nogle grupper kunne have større sandsynlighed for succes. Det drejer sig om alkoholmisbrugere sammenlignet med stofmisbrugere, brugere, der ikke tidligere havde indgået i SKP-forløb sammenlignet med brugere, der havde, og brugere, der ikke var i kontakt med det offentlige ved kontaktstart sammenlignet med brugere, der var.

Tabel 1. Justeret OR med tilhørende 95 % sikkerhedsinterval (CI) for at have afsluttet et brugerforløb med formålet indfriet, som funktion af køn, alder, hovedkarakteristika, tidligere forløb, kontakt til kommunen ved kontaktstart, kommunestørrelse, strata og antal forløb

	OR for formålsindfrielse	
	Justeret OR*	95 % CI
Køn		
Mand	1,18	(0,91-1,54)
Kvinde	1,00	
Alder		
18 - 25 år	0,99	(0,64 – 1,55)
26 - 35 år	1,49	(1,00 - 2,23)
36 – 45 år	1,04	(0,70 – 1,54)
46 – 55 år	1,00	
56 – 65 år	1,69	(1,11 – 2,58)
> 65 år	0,98	(0,50 – 1,92)
Uoplyst	0,15	(0,02 – 1,18)
Hovedkarakteristika		
Sindslidende	1,18	(0,82 – 1,69)
Stofmisbruger	1,00	
Alkoholmisbruger	1,32	(0,88 – 1,99)
Hjemløs	1,23	(0,61 – 2,50)
Tidligere forløb		
Ja	1,00	
Nej	1,28	(0,90 – 1,81)
Ved ikke	0,62	(0,36 – 1,07)
Kontakt til det offentlige		
Ja	1,00	
Ja, men kun forsøgelse	1,17	(0,88 – 1,56)
Nej	1,37	(0,92 – 2,05)
Ved ikke	0,59	(0,26 – 1,34)
Kommunestørrelse		
1 - 50.000	1,00	
50.001 – 100.000	2,21	(1,48 – 3,30)
> 100.000	1,20	(0,79 – 1,81)
Strata		
1	1,00	
2	3,89	(2,40 – 6,29)
3	2,55	(1,63 – 3,98)
4	1,60	(0,64 – 4,01)
Københavns Kommune	1,48	(0,96 – 2,27)
Antal forløb		
≤ 100	1,00	
101 – 500	1,79	(1,11 – 2,90)
> 500	1,29	(0,82 – 2,04)

* OR justeret for køn og alder. OR for køn er justeret for alder og OR for alder er justeret for køn

I tabel 2 præsenteres resultaterne fra regressionsanalyserne, hvor generelle oplysninger om SKP-forløbene blev analyseret i forhold til succes.

Regressionsanalysen viste, at forløb der blev afsluttet samme dag, som kontakten blev opstartet, havde ca. halv gange så stor sandsynlighed for succes sammenlignet med forløb, hvis varighed var 2 – 50 dage.

Desuden viste analysen en sammenhæng mellem antal af gennemførte møder og succes. For forløb, hvor der havde været over 25 gennemførte møder med brugeren, var der 2,85 gange så stor sandsynlighed for succes i forhold til forløb med 1 – 5 møder.

Dette kunne tyde på, antallet af møder og varigheden af forløbet kan have været medvirkende til at fremme succes i SKP-forløbene. Det er også muligt, at en underliggende årsag til et lavere antal af møder og kortere varighed var andre karakteristika ved brugerne der besværliggjorde succes.

Tabel 2. Justeret OR med tilhørende 95 % sikkerhedsinterval (CI) for at have afsluttet et brugerforløb med formålet indfriet, som funktion af varighed af forløb og antal gennemførte møder.

	OR for formålsindfrielse	
	Justeret OR*	95 % CI
Varighed af forløb (dage)		
1	0,54	(0,33 – 0,89)
2-50	1,00	
51-100	0,74	(0,47 – 1,17)
> 100	1,26	(0,91 – 1,76)
Antal gennemførte møder		
0	0,41	(0,16 – 1,09)
1 - 5	1,00	
6 – 10	1,81	(1,22 – 2,68)
11 – 15	1,15	(0,70 – 1,89)
16 – 20	2,16	(1,22 – 3,82)
21 – 25	1,37	(0,67 – 2,79)
> 25	2,85	(1,89 – 4,30)

*OR justeret for køn og alder

Bilag 7

Antal brugerforløb

I undersøgelsen blev 19 kommuner udtrukket til at foretage indberetning af brugerforløb. I tabel 1 ses antallet af indberettede brugerforløb fra de enkelte kommuner, samt hvilket stratum kommunen var placeret i. Det samlede antal brugerforløb i lovovervågningen var 3.534. Det bemærkes, at antal forløb ikke nødvendigvis er lig med antal unikke brugere da nogle brugerne muligvis har indgået i flere forløb.

Tabel 1. Antal indberettede brugerforløb, antal aktuelle brugerforløb ved indberetning til implementeringsundersøgelsen 2007-2009 samt strata

Kommune	Antal brugerforløb juni 2007 – dec. 2009	Strata
Københavns Kommune	1.691	
Gentofte Kommune	139	1
Tårnby Kommune	53	1
Fredensborg Kommune	1	1
Sorø Kommune	108	1
Lejre Kommune	2	1
Nyborg Kommune	76	1
Varde Kommune	33	1
Struer Kommune	58	1
Syddjurs Kommune	36	1
Samsø Kommune	1	1
Hjørring Kommune	134	2
Morsø Kommune	49*	2
Jammerbugt Kommune	156	2
Helsingør Kommune	149	2
Guldborgsund Kommune	660	3
Herning Kommune	112	3
Slagelse Kommune	38	4
Sønderborg Kommune	38	4
I alt	3.534	

Antal observationer i undersøgelsen: 3.534

Antal observationer i tabel: 3.534

Missing: 0

*Morsø Kommune har oplyst at der i kommunen har været ca. 85 brugerforløb.

Grundet tekniske vanskeligheder indgår alle forløbene ikke i datamaterialet.

På baggrund af antallet af indberettede brugerforløb, er antallet af brugerforløb på landsplan i perioden juni 2007 til december 2009 estimeret til at være næsten 13.000. Estimeringen er foretaget ved at forvente, at kommuner, der ikke indgik i undersøgelsen, havde det antal forløb, der svarede til det gennemsnitlige antal forløb inden for et stratum.

Antallet af brugerforløb blev sammenlignet med det aktuelle antal forløb, der var indberettet i implementeringsundersøgelsen. Her bemærkes det, at der i nogle tilfælde var et større antal aktuelle forløb end antal indberettede brugerforløb (Lejre, Fredensborg, Struer, Morsø, Sønderborg). Denne forskel

afspejler en usikkerhed i antallet af de indberettede forløb, og kan være et udtryk for manglende indberetning¹. En eventuel manglende indberetning kan have bevirket en underestimering af det samlede antal forløb på landsplan.

En kommune indberettede et forholdsmæssigt stort antal brugerforløb (Guldborgsund). Dette kan være et udtryk for en anderledes administration af SKP-ordningen end i de resterende kommuner i undersøgelsen. Er denne forvaltning enestående for denne ene kommune, kan det have resulteret i en overestimering af det samlede antal forløb på landsplan.

Baggrunden for stratificeringen er tal indberettet til Danmarks Statistik. Det kan ikke afvises, at nogle kommuner kan have været placeret i et forkert stratum, pga. eventuel usikkerhed i tallene herfra. Endeligt kan det ikke afvises, at kommunernes medvirken i indberetningen samt netværksarbejdet i forbindelse hermed, kan have påvirket antallet af forløb i positiv retning, og antallet af forløb på landsplan dermed er overestimeret.

¹ Morsø Kommune har oplyst at der i kommunen har været ca. 85 brugerforløb jf. tabel 1